

Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų Lietuvoje veiklos analizė bei sportininkų rengimo centrų veiklos gerosios praktikos rekomendacijų parengimas

Užsakovas - Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija

Vilnius

2022

SUTRUMPINIMAI IR APIBRĖŽIMAI

Sutrumpinimas / apibrėžimas	Paaškinimas
EB	Europos Bendrija
ES	Europos Sąjunga
ES teisės aktai	Pagrindinės ES teisės aktų rūšys: direktyvos, reglamentai ir sprendimai. Direktyvos EB institucijų leidžiami teisės aktai, kurių tikslai yra privalomi valstybėms narėms, tačiau jų įgyvendinimo formas ir būdus vyriausybės gali pasirinkti pačios. Reglamentai yra tiesioginio taikymo teisės aktai. Sprendimai priimami konkrečiais klausimais ir taikomi tik sprendime nurodytoms valstybėms narėms arba organizacijai.
LR	Lietuvos Respublika
Paslaugos tiekėjas	MB „Branus“
Analizė	Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų Lietuvoje veiklos analizė bei sportininkų rengimo centrų veiklos gerosios praktikos rekomendacijų parengimas
Perkančioji organizacija	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija

1. TURINYS

---

1. Komanda.....	5
2. Įvadas.....	6
3. Metodologija	8
4. Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų 2018-2022 metų veiklos analizė.....	9
4.1. Sportininkų rengimo centrų skaičius ir geografiija.....	9
4.2. Sportininkų rengimo centrų juridinis statusas	11
4.3. Sportininkų rengimo centrų pagrindinė veikla ir jos tipas	12
4.4. Sportininkų rengimo centrų vadovų kvalifikacija	13
4.5. Sportininkų rengimo centruose dirbančių trenerių, mokytojų skaičius, išsilavinimas, darbo apmokėjimo tvarka, kvalifikacija ir jos vertinimas.....	16
4.6. Sportininkų rengimo centruose kitų specialistų statusas.....	20
4.7. Sportininkų rengimo programų / metodikų įgyvendinimas pagal sporto šakas ir jų suderinimas su sporto šakų federacijomis.....	23
4.8. Bendradarbiavimo formos su sporto šakų federacijomis, sporto gimnazijomis, geroji šios srities praktika 26	
4.9. Sportininkų rengimo centrų darbo su sportininkais organizavimo tvarka	29
4.10. Sportininkų rengimo centrų finansavimas.....	32
4.11. 2021 m. Tokijo vasaros olimpinių žaidynių ir 2022 m. Pekino žiemos olimpinių žaidynių olimpinės rinktinės kandidatų ir olimpinės pamainos sportininkų analizė.....	35
5. Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų veiklos gerosios praktikos	39
5.1. Gerosios praktikos įstaigų lygmeniu.....	39
5.2. Savivaldybių administracijų atstovų nurodytos gerosios praktikos savivaldos ir nacionaliniu lygmeniu ..	48
5.2.1. Savivaldybių administracijų išskirta geroji praktika teisinio reguliavimo srityje	48
5.2.2. Geroji praktika infrastruktūros valdymo ir naudojimo srityje	75
5.2.3. Geroji praktika ugdymo srityje	81
5.2.4. Geroji praktika žmogiškųjų išteklių valdymo srityje	85
5.2.5. Geroji praktika finansų valdymo srityje.....	88
5.2.6. Geroji praktika kitose srityse	90
6. Teisės aktų, susijusių su sportininkų rengimo centrų veikla, teisėkūros poreikio įvertinimas.....	95
6.1. Sportininkų rengimo Lietuvoje problematika – tyrimo apibendrinimas	95
6.2. Rekomendacijos sportininkų rengimo įstaigų veiklų tobulinimui	97
6.3. Tobulintini teisės aktai.....	101
7. Priedai.....	104

7.1.	Klausimynas Nr. 1	104
7.2.	Klausimynas Nr. 2	104
7.3.	Įstaigų kontaktai	104

1. Komanda

Laurynas Zibolis - LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Sporto grupės vyriausiasis specialistas

Gintaras Jasiūnas - Lietuvos savivaldybių sporto padalinių vadovų asociacijos prezidentas

Marius Matulaitis - Branus, MB vadovas, projekto koordinatorius

Artūras Vaišvila - Triniti Jurex partneris, advokatas, projekto ekspertas

Laurynas Vonžodas - Triniti Jurex teisininkas, projekto ekspertas

2. Įvadas

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau - Ministerija arba Perkančioji organizacija), siekdama tinkamai planuoti bei organizuoti sportininkų parengimą Lietuvoje, 2022 metų rugsėjo 20 dieną pasirašė sutartį Nr. S-682 (toliau - Sutartis) su MB „Branus“ (toliau - Konsultantas) dėl Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų Lietuvoje veiklos analizės bei sportininkų rengimo centrų veiklos gerosios praktikos rekomendacijų parengimo (toliau - Analizė).

Šią Analizę rengs konsultantų komanda, dirbanti MB „Branus“ vardu. Ši ataskaita parengta laikantis Sutarties bei techninės paslaugų specifikacijos (toliau - Specifikacija).

Analizės tikslas - įvertinti Lietuvos sportininkų ugdymo/rengimų centrų (sporto centrai, sporto mokyklos, akademijos ir kitos įstaigos, bei organizacijos, kurių savininkė ar dalininkė yra savivaldybės) veiklą bei paruošti rekomendacijas veiklos efektyvinimui.

Uždaviniai:

1. atlikti Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų 2018-2022 m., kurių savininkė ar dalininkė yra savivaldybė, veiklos analizę:
  - 1.1. sportininkų rengimo centrų (sporto mokyklos, akademijos ir kitos įstaigos bei organizacijos, kurių savininkė ar dalininkė yra savivaldybė) skaičius;
  - 1.2. sportininkų rengimo centrų juridinis statusas (biudžetinė įstaiga, viešoji įstaiga ir kitos);
  - 1.3. sportininkų rengimo centrų pagrindinė veikla ir jos tipas (sportininkų rengimas, neformalus ugdymas ir kitos);
  - 1.4. vadovų kvalifikacija (išsilavinimo lygmuo, studijų kryptis, baigimo metai, darbo sutarčių aspektai (terminuotos, neterminuotos sutartys));
  - 1.5. sportininkų rengimo centruose dirbančių trenerių, mokytojų skaičius, išsilavinimas, darbo apmokėjimo tvarka, kvalifikacija ir jos vertinimas;
  - 1.6. kitų specialistų statusas, išskyrus techninius darbuotojus;
  - 1.7. sportininkų rengimo programų / metodikų įgyvendinimas pagal sporto šakas ir jų suderinimas su sporto šakų federacijomis;
  - 1.8. bendradarbiavimo formos su sporto šakų federacijomis, sporto gimnazijomis, geroji šios srities praktika;
  - 1.9. sportininkų rengimo centrų darbo su sportininkais organizavimo tvarka (grupių komplektavimo principai, darbo krūvio parinkimas);
  - 1.10. sportininkų rengimo centrų finansavimas (šaltiniai, lėšų paskaičiavimo metodikos, principai);

- 1.11. 2021 m. Tokijo vasaros olimpinių žaidynių ir 2022 m. Pekino žiemos olimpinių žaidynių olimpinės rinktinės kandidatų ir olimpinės pamainos sportininkų lyginamoji analizė pagal savivaldybes, sportininkų rengimo centrus bei sportininkų rengimo centrų tipą;
2. parengti Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų veiklos gerosios praktikos rekomendacijas;
3. parengti teisės aktų, susijusių su sportininkų rengimo centrų veikla, teisėkūros poreikio įvertinimą, pateikiant koreguotinų ir reikalingų naujų teisės aktų sąrašą, pažymint, kokių tikslų būtų siekiama konkrečiais teisės aktais.

3. Metodologija

Pagal Sutarties Specifikaciją, reikalinga atlikti LR savivaldybių sportininkų ugdymo/rengimo centrų, kurių savininkė ar dalininkė yra savivaldybė, veiklos analizę už 2018-2022 metus. Atsižvelgiant į tai, kad Analizės rengimo metu 2022 metai dar nebuvo pasibaigę, Analizė buvo atlikta analizuojant 2018-2021 metų metinius duomenis bei 2022 metų sausio-spalio mėnesių duomenis.

Nors Sutarties Specifikacijoje ir nebuvo iškelta tokio reikalavimo, atsižvelgiant į Analizės kritinę svarbą, apklausa buvo vykdyta apklausiant visų LR savivaldybių visus sporto centrus¹.

Atsižvelgiant į tai galima teigti, kad Analizės duomenys reprezentatyviai atspindi LR sportininkų rengimo situaciją 60-tyje savivaldybių ir 91 sporto centre.

Apklausa buvo vykdoma 2022 m. spalio - lapkričio mėnesiais. Apklausa buvo vykdoma el. paštu visoje LR teritorijoje. Respondentams buvo užduodami klausimai raštu, respondentui užpildant klausimyną. Taip pat galima teigti, kad išrinkti respondentai neturėjo tarpusavio kontaktų apklausos metu, todėl vienas kito nuomonei įtakos nedarė.

Apklausiai atlikti buvo parengti du klausimynai - Klausimynas Nr. 1, skirtas sportininkų ugdymo/rengimo centrams bei Klausimynas Nr. 2, skirtas savivaldybių administracijos sporto/švietimo atstovams.

Klausimynai parengti remiantis esamos situacijos tendencijomis. Klausimynas suformuotas taip, kad privaloma atsakyti į visus klausimus.

Klausimynas Nr. 1 sudarytas iš 40-ties uždaro ir atviro tipo klausimų su atsakymo pasirinkimo galimybe, skirtas įvertinti sporto centrų faktinę būklę.

Klausimynas Nr. 2 sudarytas iš 10-ties atviro tipo klausimų, iš esmės skirtas sužinoti gerąsias savivaldybių praktikas.

Analizės 2 ir 3 prieduose pateikiamas apklausos klausimynai, toliau pateikiami apibendrinti analizės rezultatai.

Pažymėtina, kad papildomai buvo taikomas individualaus giluminio interviu metodas. Interviu metu buvo siekiama surinkti giluminius, su tyrimu kontekstu susietus, atvirus atsakymus, išreiškiančius požiūrius, nuomones, žinias, patirtį. Interviu metu buvo apklausiamas Lietuvos savivaldybių sporto padalinių vadovų asociacijos prezidentas Gintaras Jasiūnas. Interviu buvo atliktas diskutuojant nuotoliniu būdu, visi pokalbiai buvo fiksuoti skaitmeniniu formatu.

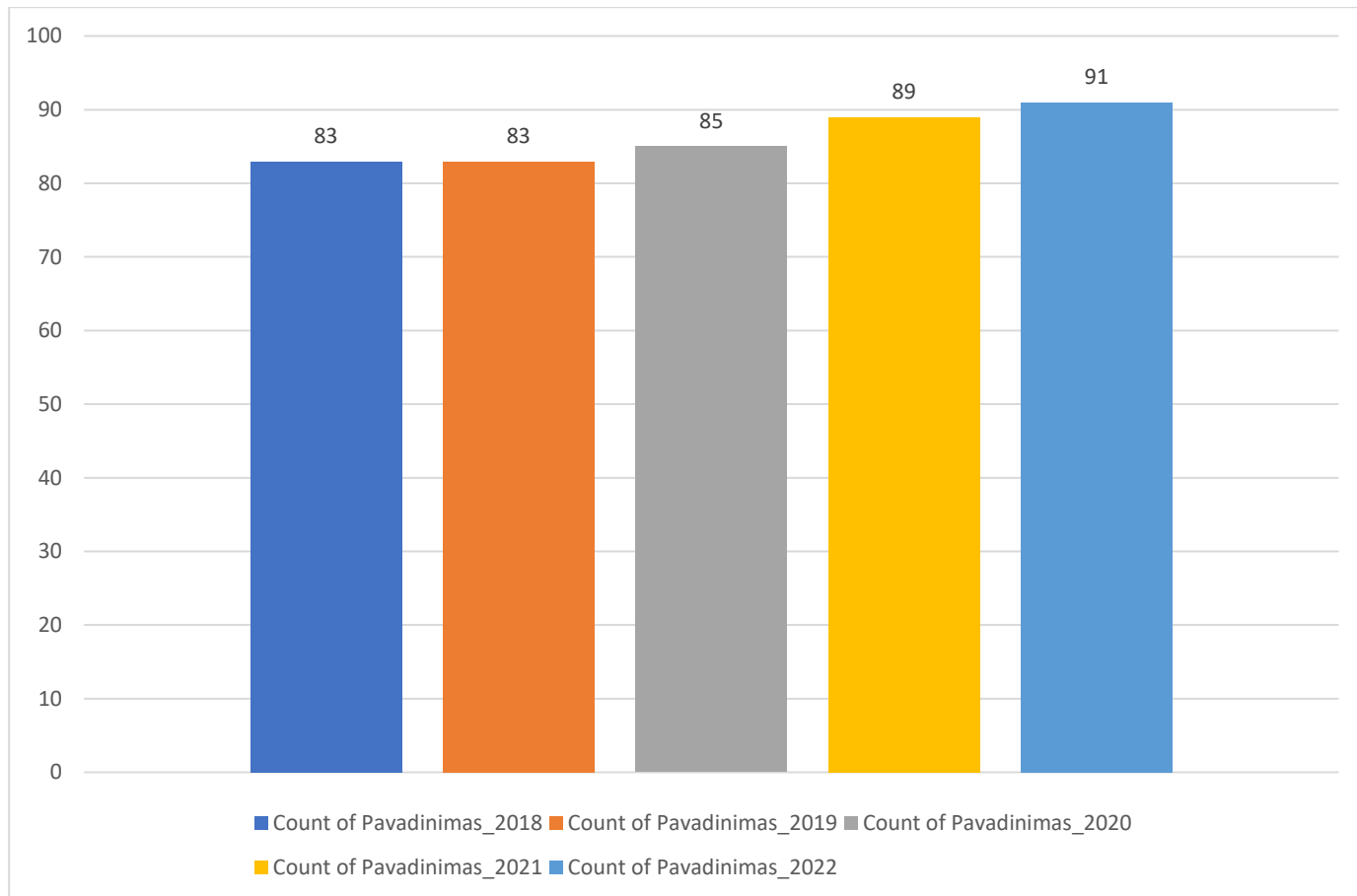
¹ Čia ir toliau sporto centrai suvokiami taip, kaip tai apibrėžta Specifikacijoje, t.y. LR savivaldybių sportininkų ugdymo/rengimo centrai, kurių savininkė ar dalininkė yra savivaldybė.

4. Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų 2018-2022 metų veiklos analizė

4.1. Sportininkų rengimo centrų skaičius ir geografija

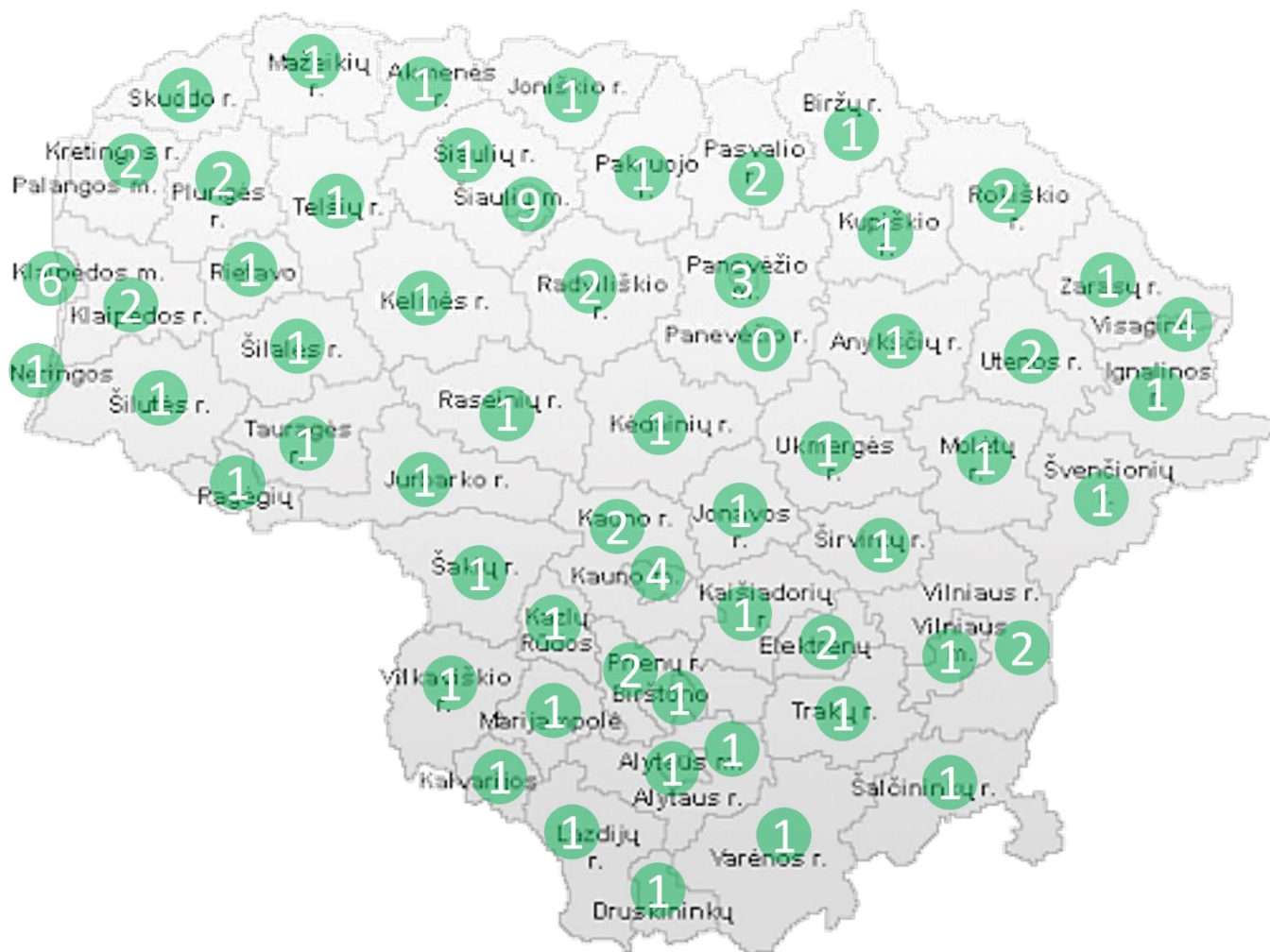
Remiantis apklausos duomenimis, bendras įstaigų skaičius analizuojamu laikotarpiu išaugo nuo 83 iki 91 įstaigos - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.1 Sporto centrų skaičius Lietuvoje 2018–2022 m.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Toliau pateikiamas geografinis sporto centrų išsidėstymas Lietuvos teritorijoje, pažymint kiek kurioje savivaldybėje yra sporto centrų.

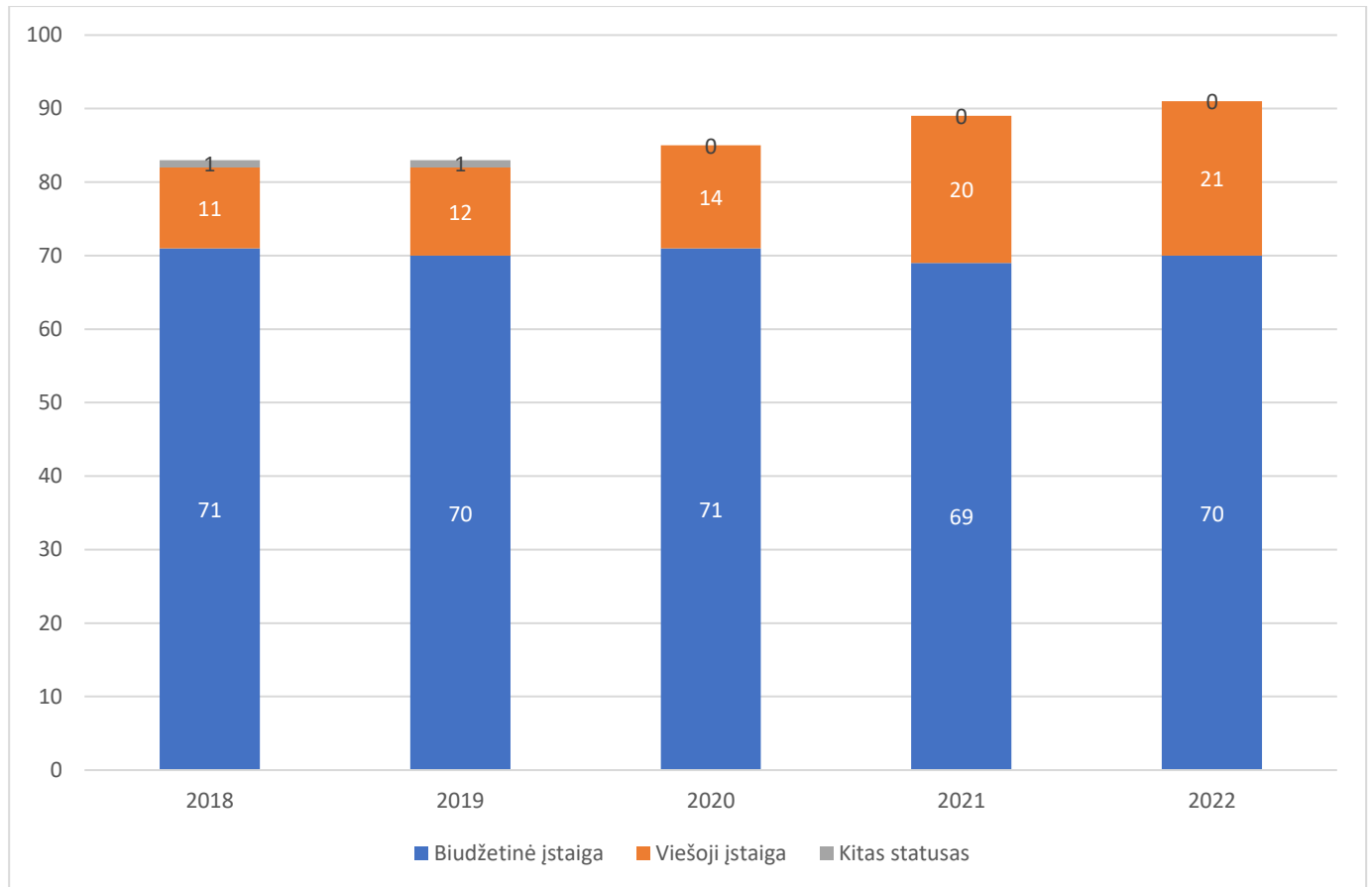

Pav.2 Sporto centrų geografija 2022 m.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

4.2. Sportininkų rengimo centrų juridinis statusas

Remiantis apklausos duomenimis, pagrindinis sportininkų rengimo centrų juridinis statusas yra biudžetinės įstaigos - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

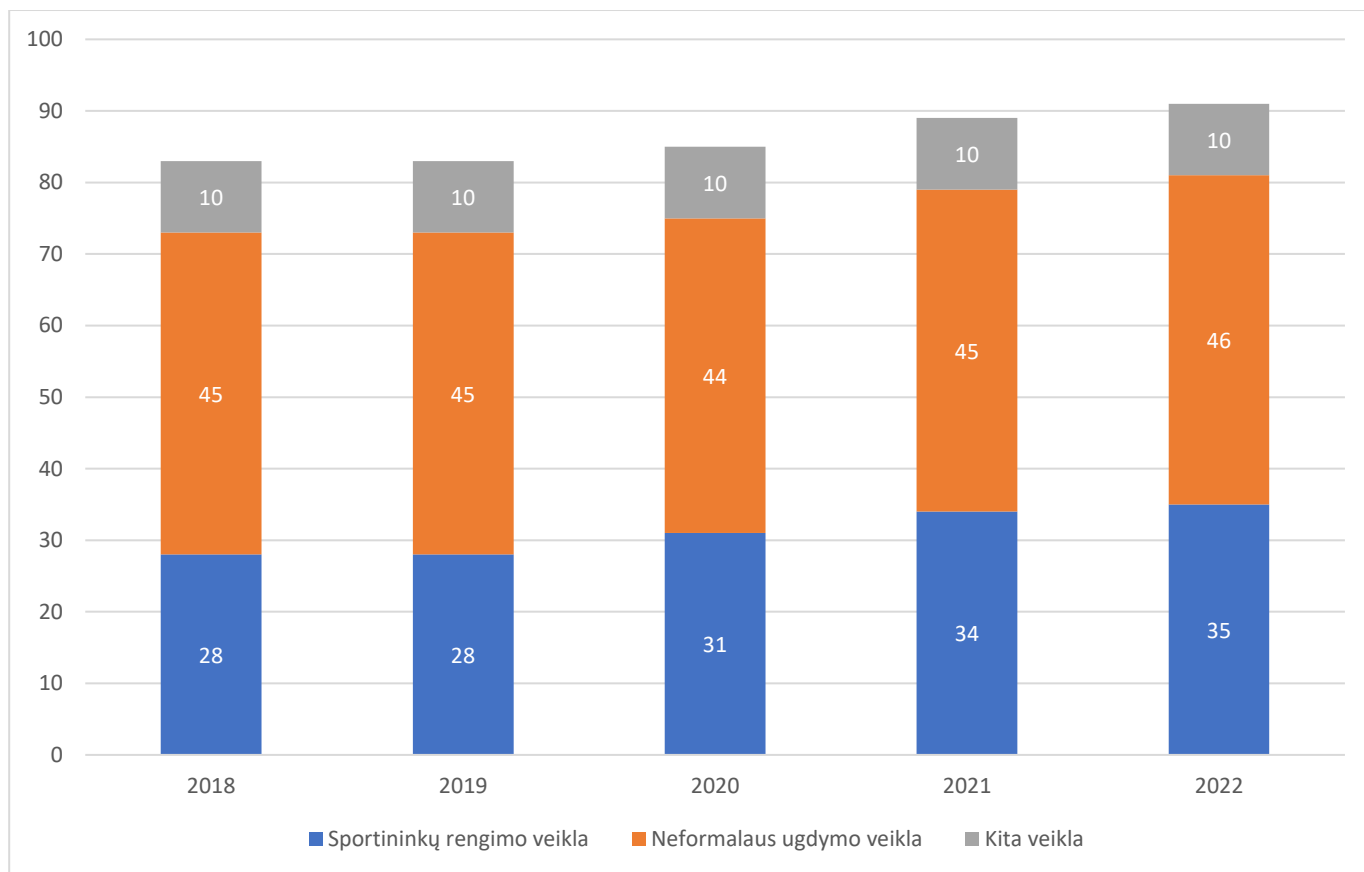

Pav.3 Sporto centrų juridinis statusas Lietuvoje 2018–2022 m.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

4.3. Sportininkų rengimo centrų pagrindinė veikla ir jos tipas

Remiantis apklausos duomenimis, pagrindinė sportininkų rengimo centrų veikla yra neformalus ugdymas - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

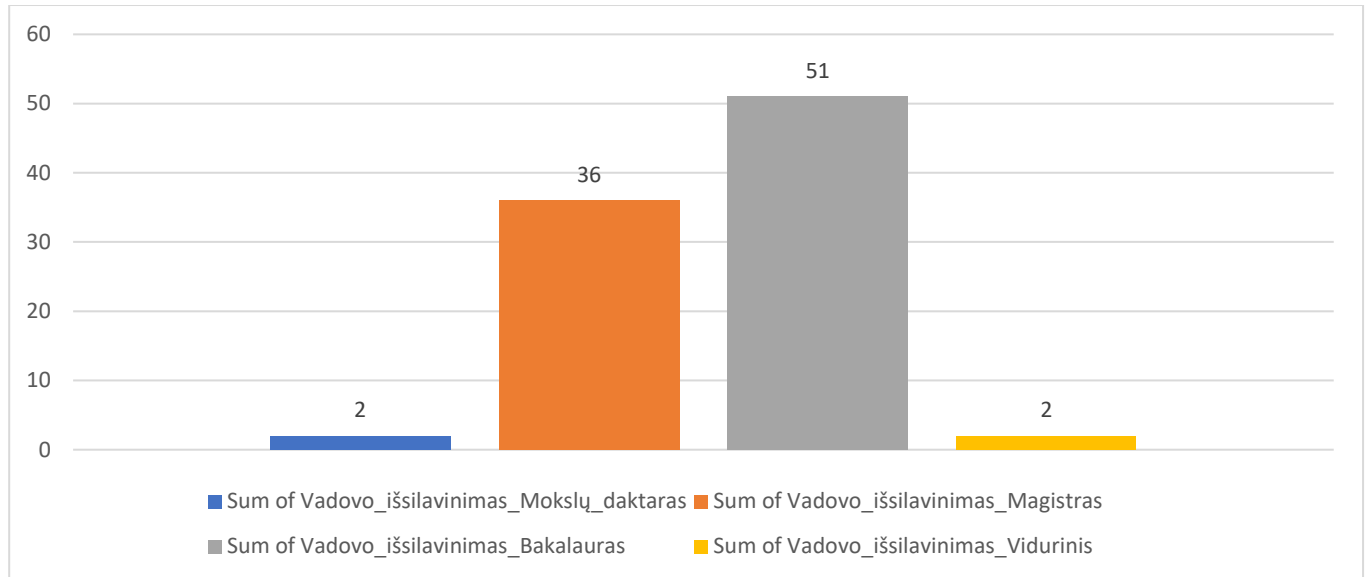
Pav.4 Sporto centrų pagrindinė veikla Lietuvoje 2018–2022 m.

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Iš paveikslo taip pat pastebėtina, kad analizuojamu laikotarpiu pagrinde augo sportininkų rengimo veikla užsiimančių įstaigų.

4.4. Sportininkų rengimo centrų vadovų kvalifikacija

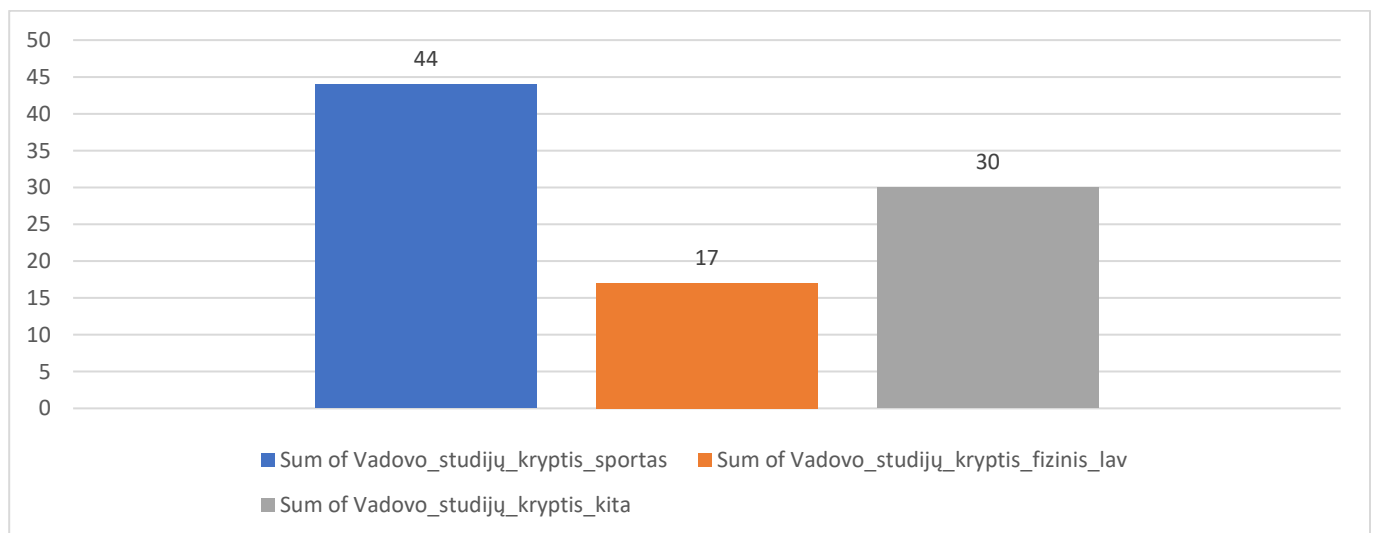
Remiantis apklausos duomenimis, įstaigoms pagrinde vadovauja vadovai, turintys bakalauro laipsnio išsilavinimą - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.5 Sporto centrų vadovų išsilavinimo laipsnis

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

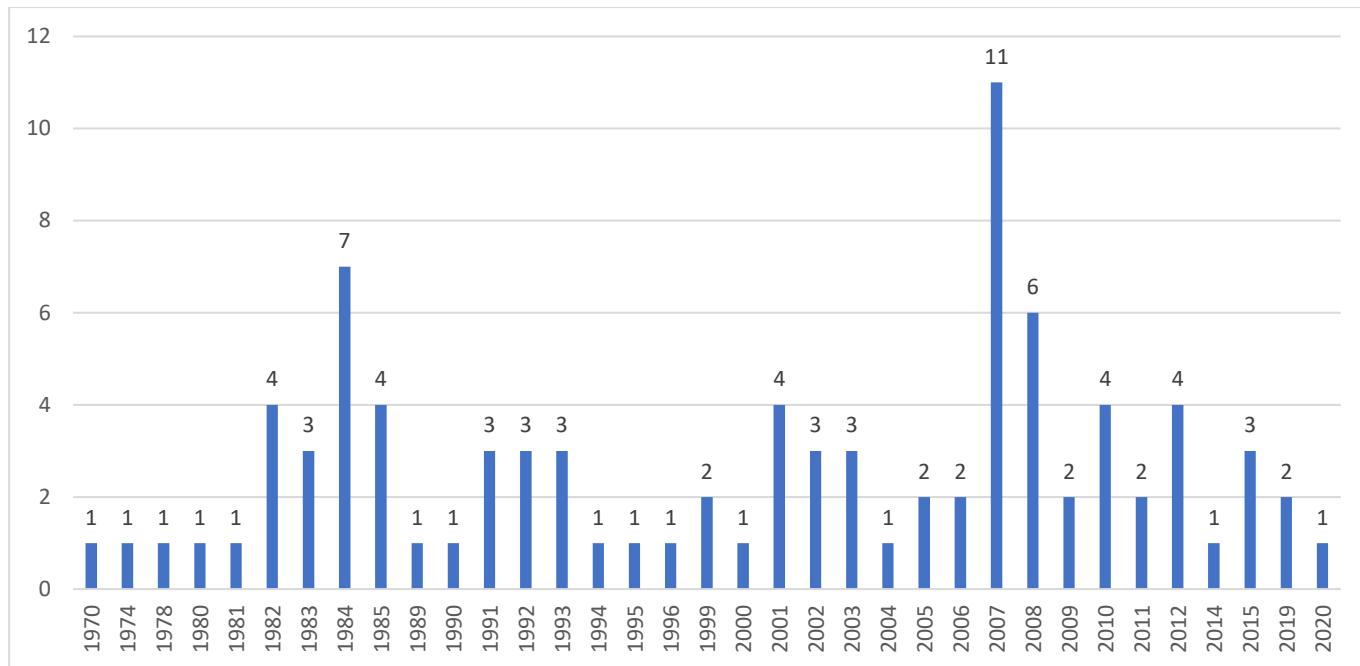
Kalbant apie vadovų išsilavinimo kryptį dominuoja sporto kryptis - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.6 Sporto centrų vadovų išsilavinimo kryptis

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

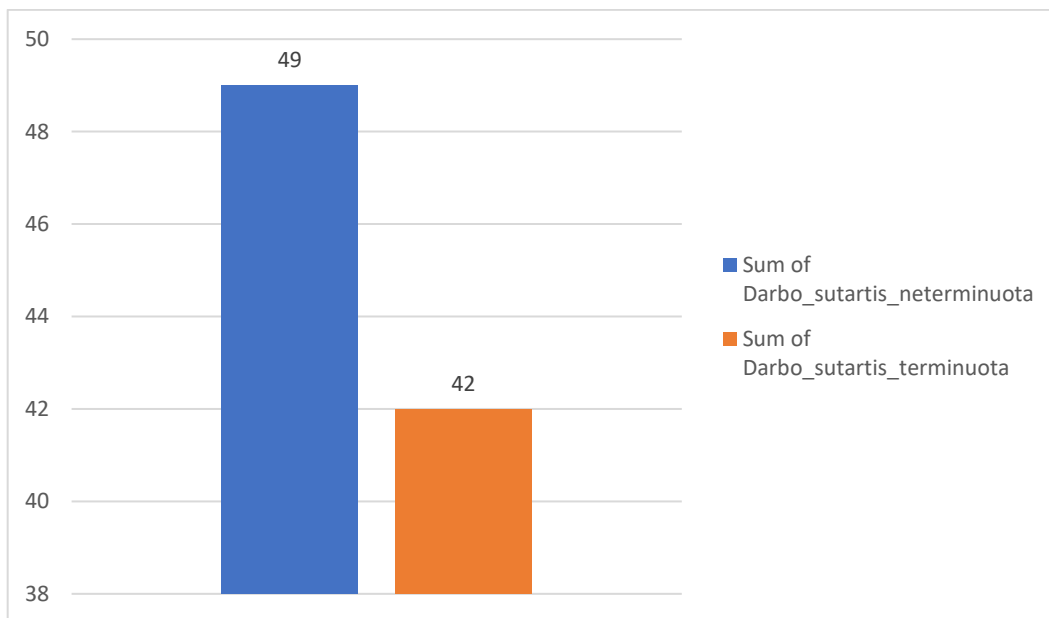
Kalbant apie vadovų studijų baigimo metus, pažymėtina, kad daugiau kaip pusė (52 iš 91) vadovų studijas yra baigę 2000 ir vėlyvesniais metais - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.7 Sporto centrų vadovų studijų baigimo metai

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

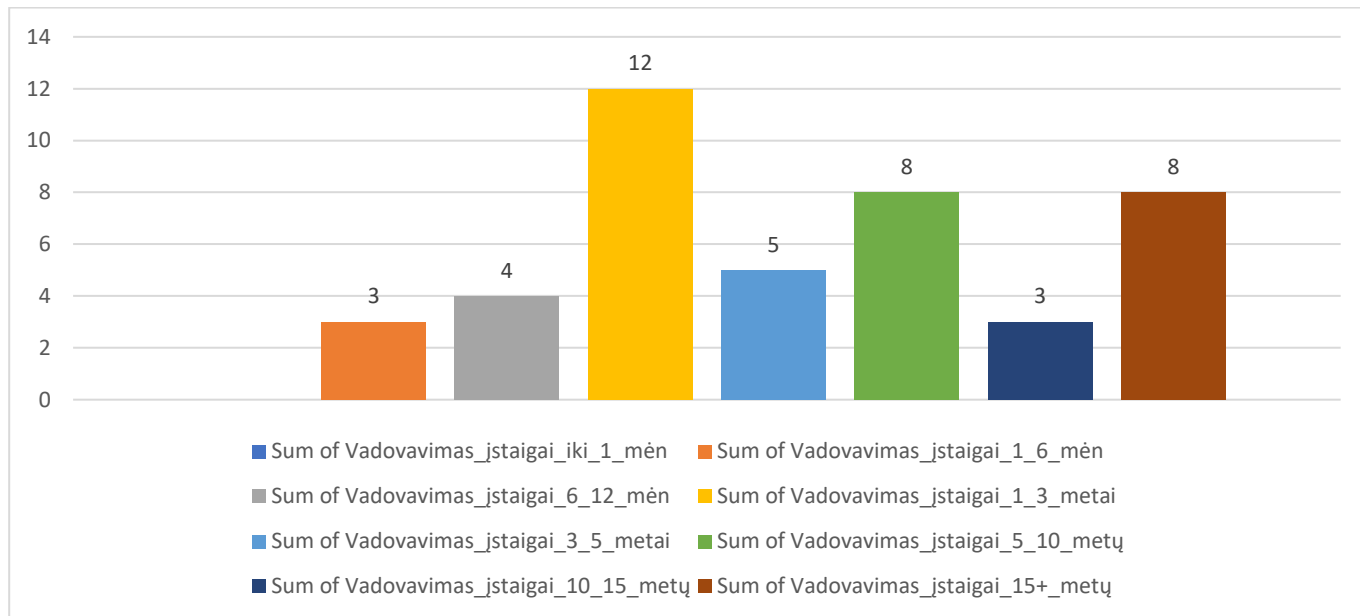
Pažymėtina, kad apklausos duomenimis dominuoja neterminuotos sutartys su vadovais - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.8 Sporto centrų ir jų vadovų darbo santykiai

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

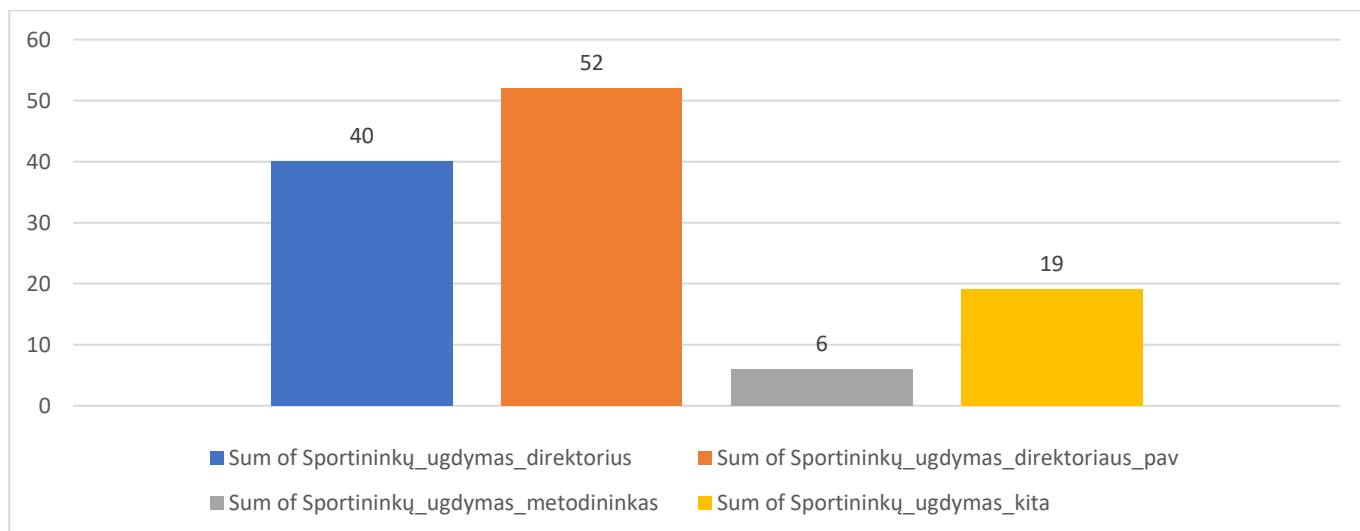
Vis dėlto, pažymėtina, kad net ir tuo atveju kai darbo sutartis su vadovu yra terminuota, beveik pusės (19 iš 43 atvejų) vadovų vadovavimo trukmė įstaigai yra 5 ir daugiau metų - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.9 Sporto centrų vadovų vadovavimo trukmė įstaigai kai darbo sutartis yra terminuota

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Taip pat pažymėtina, kad sporto centro vadovas dažnu atveju yra atsakingas ne tik už vadovimą įstaigai, bet ir už sportininkų ugdymą - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

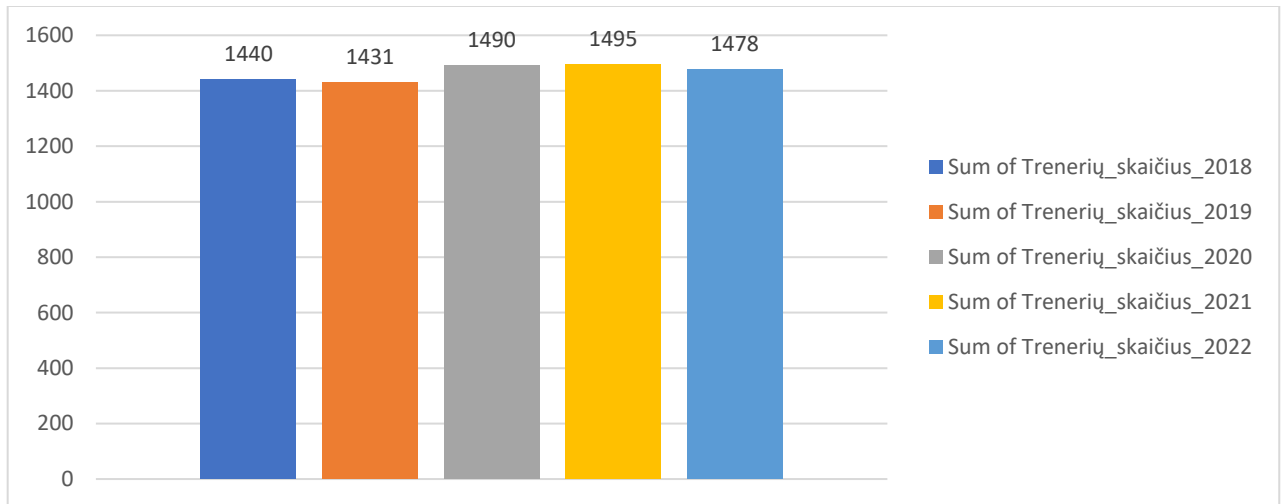
Atsakomybė už sportininkų ugdymą įstaigoje pagal pareigybes²

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

² Pažymėtina, kad remiantis apklausos duomenimis įstaigose atsakomybė už sportininkų ugdymą tenka nebūtinai vienai pareigybei, todėl bendras atsakymų skaičius yra didesnis nei įstaigų skaičius.

4.5. Sportininkų rengimo centruose dirbančių trenerių, mokytojų skaičius, išsilavinimas, darbo apmokėjimo tvarka, kvalifikacija ir jos vertinimas

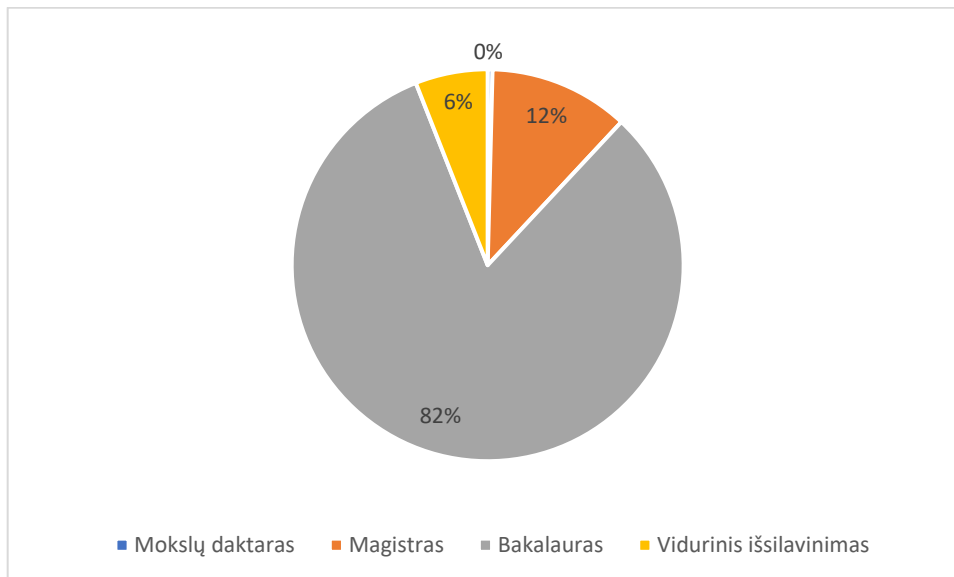
Remiantis apklausos duomenimis, įstaigose šiuo metu dirba 1.478 treneriai - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.10 Trenerių skaičius įstaigose 2018-2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Pažymėtina, kad kalbant apie trenerių išsilavinimą absoliučiai dominuoja bakalauro laipsnis, tačiau vis dar yra trenerių su viduriniu išsilavinimu - žr. paveikslą žemiau.

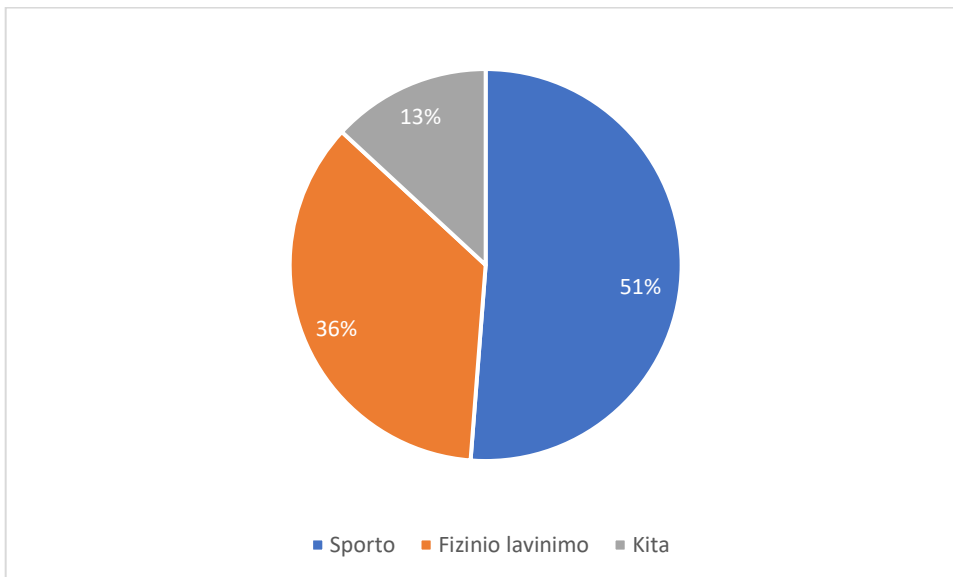

Pav.11 Trenerių išsilavinimo laipsnis

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

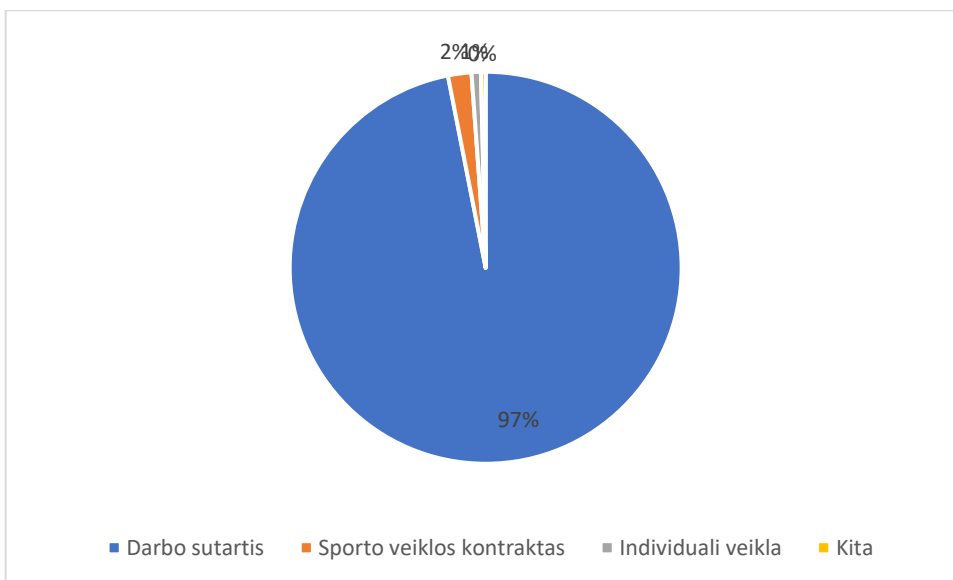
Kalbant apie trenerių išsilavinimo kryptis, pažymėtina, kad dominuoja sporto kryptis, tačiau vis dar ženkliai dalį sudaro trenerių dalis su nesusijusiu sportu išsilavinimu - žr. paveikslą žemiau.

Pav.12 Trenerių išsilavinimo kryptys

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

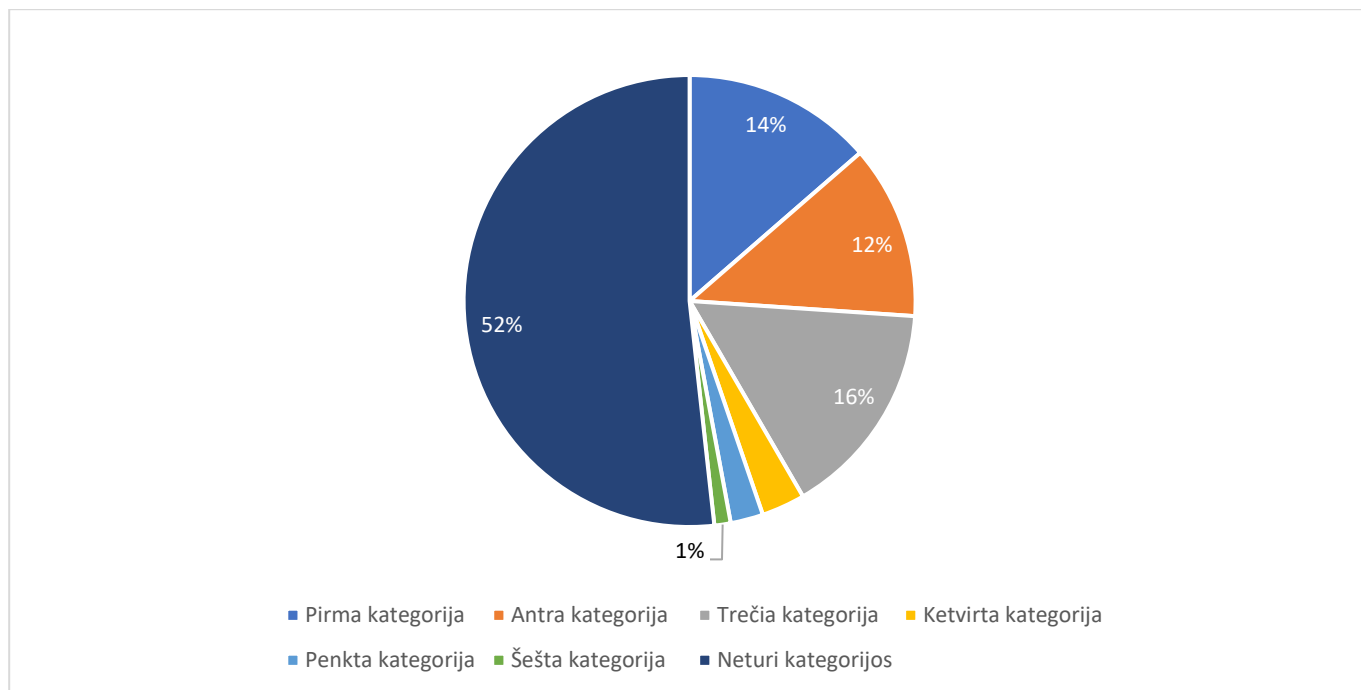
Kalbant apie darbo apmokėjimo tvarką pažymėtina, kad išimtinai dominuoja darbo sutartis - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.13 Trenerių darbo apmokėjimo tvarka

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

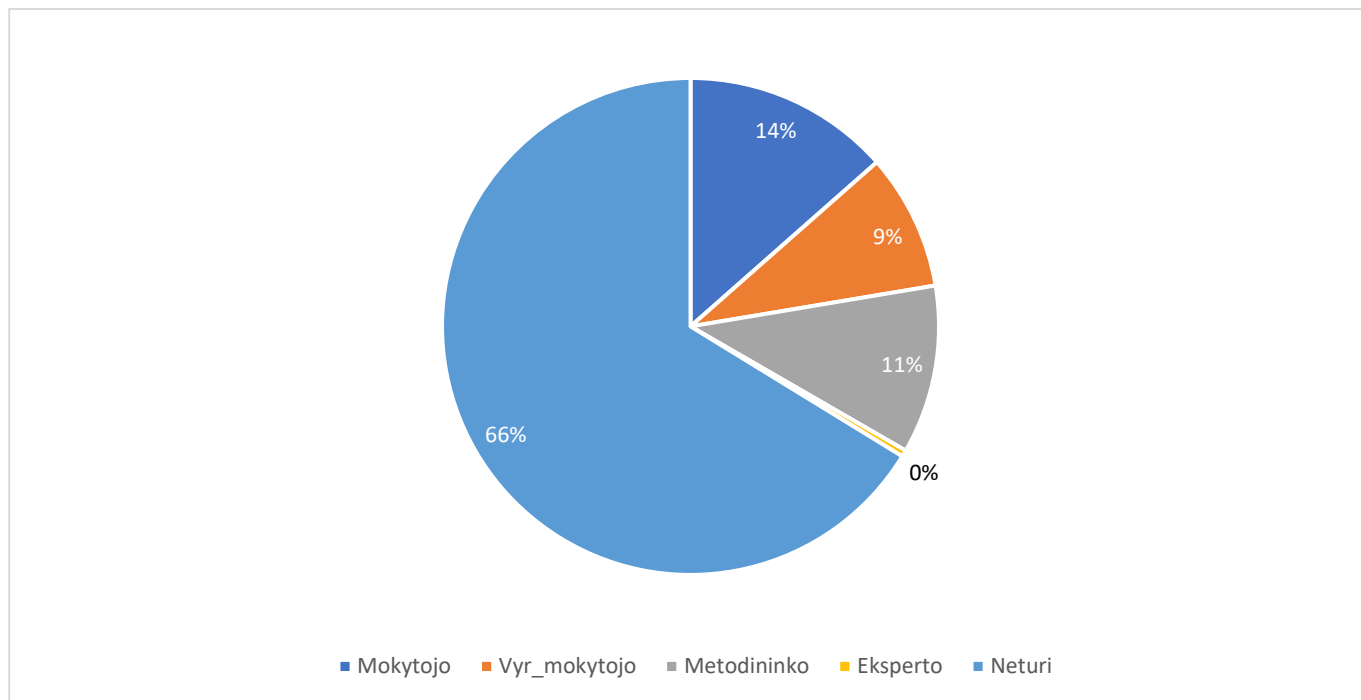
Kalbant apie trenerių kvalifikaciją, pažymėtina, kad daugiau kaip pusė (52 proc.) trenerių neturi jokios kvalifikacinės kategorijos - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.14 Trenerių kvalifikacinės kategorijos

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

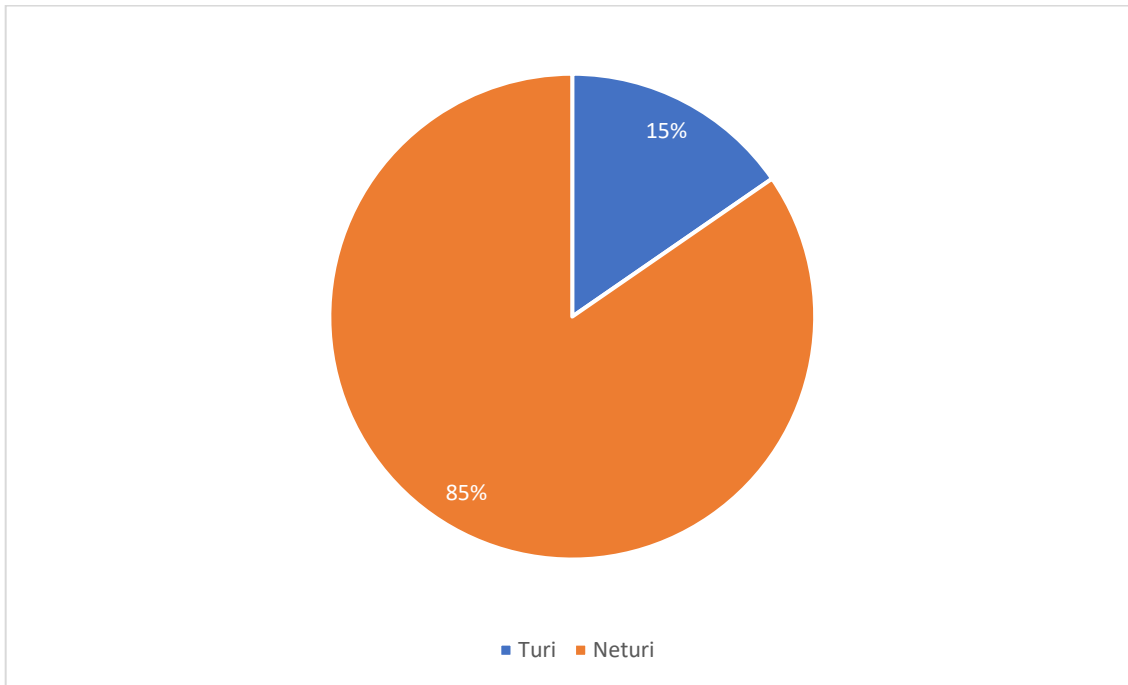
Taip pat pažymėtina, kad dalis trenerių turi kategorijas švietimo įstaigose - situacija pateikiama žemiau.

Pav.15 Trenerių kategorijos švietimo įstaigose

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Kalbant apie trenerių kompetenciją bei kvalifikaciją pažymėtina ir tai, kad didžioji dalis trenerių neturi atitinkamos sporto federacijos išduodamos licencijos - žr. žemiau pateikiamą paveikslą.

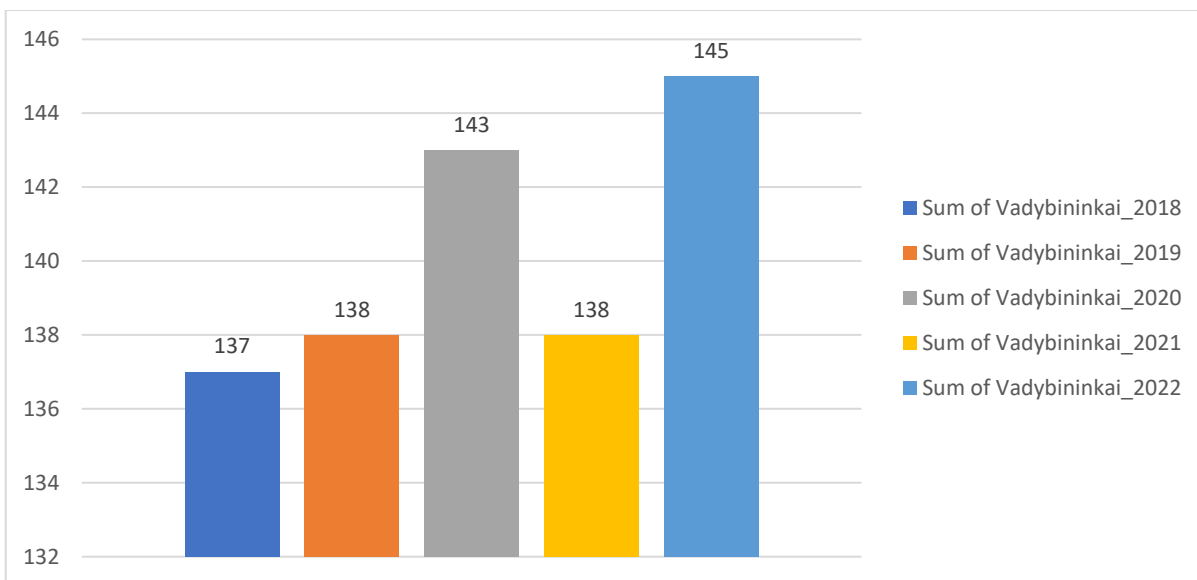

Pav.16 Trenerių federacijų išduodamų licencijų situacija

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

4.6. Sportininkų rengimo centruose kitų specialistų statusas

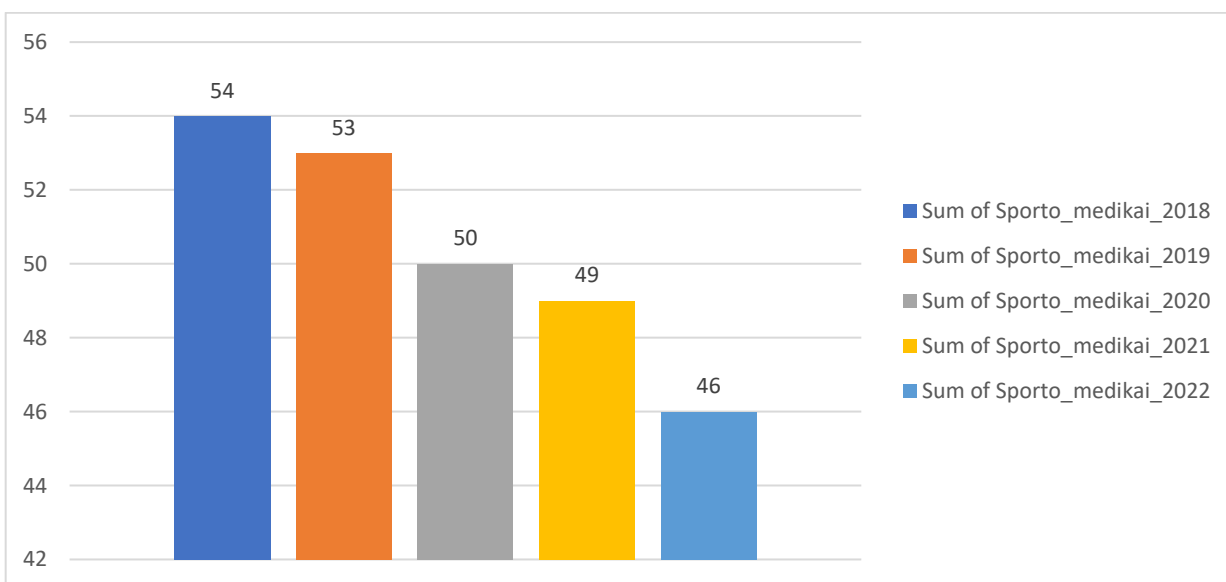
Remiantis apklausos duomenimis, įstaigose šiuo metu dirba 145 vadybininkai - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.17 Vadybininkų skaičius įstaigose 2018-2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

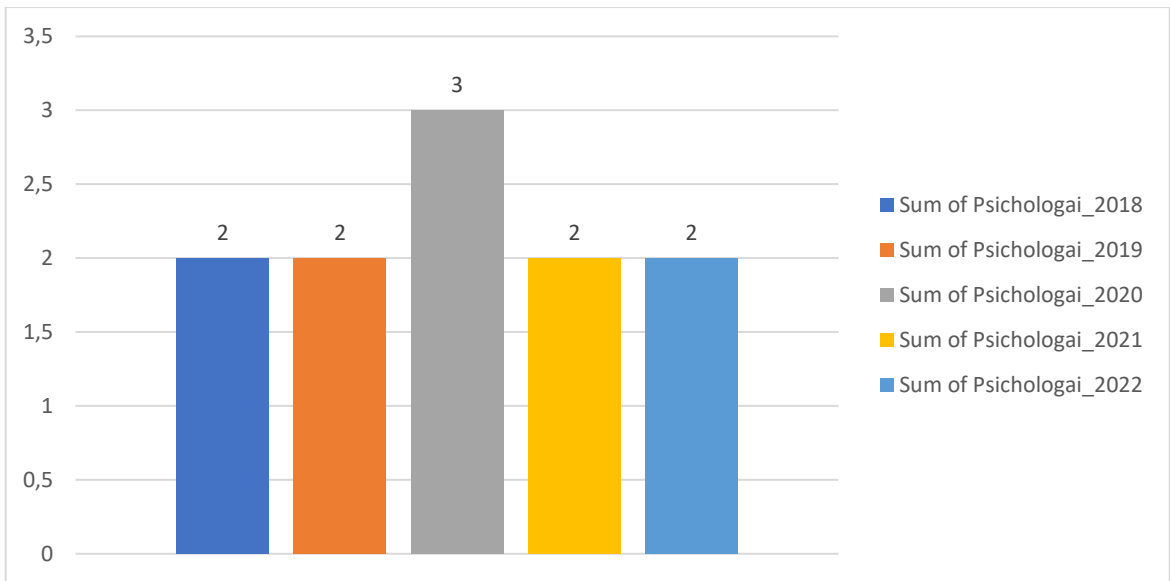
Remiantis apklausos duomenimis, įstaigose šiuo metu dirba 46 sporto medikai - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.18 Sporto medikų skaičius įstaigose 2018-2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

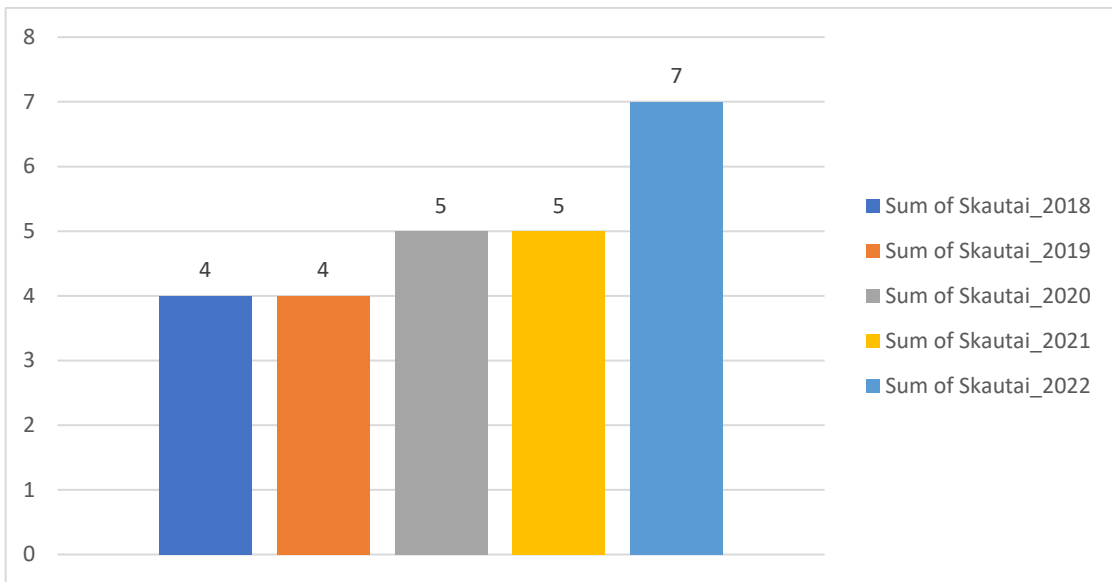
Remiantis apklausos duomenimis, įstaigose šiuo metu dirba vos 2 psichologai - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.19 Psichologų skaičius įstaigose 2018-2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

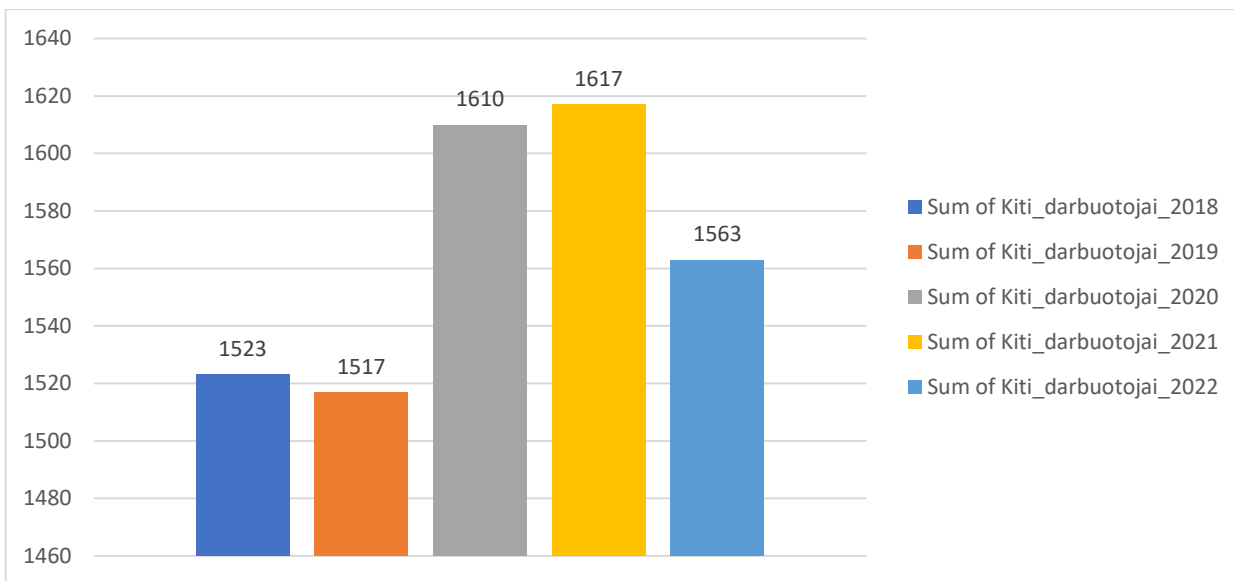
Remiantis apklausos duomenimis, įstaigose šiuo metu nedirba nei vienas mitybos specialistas. Taip pat įstaigose dirbo ir keletas skautų - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.20 Skautų skaičius įstaigose 2018-2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

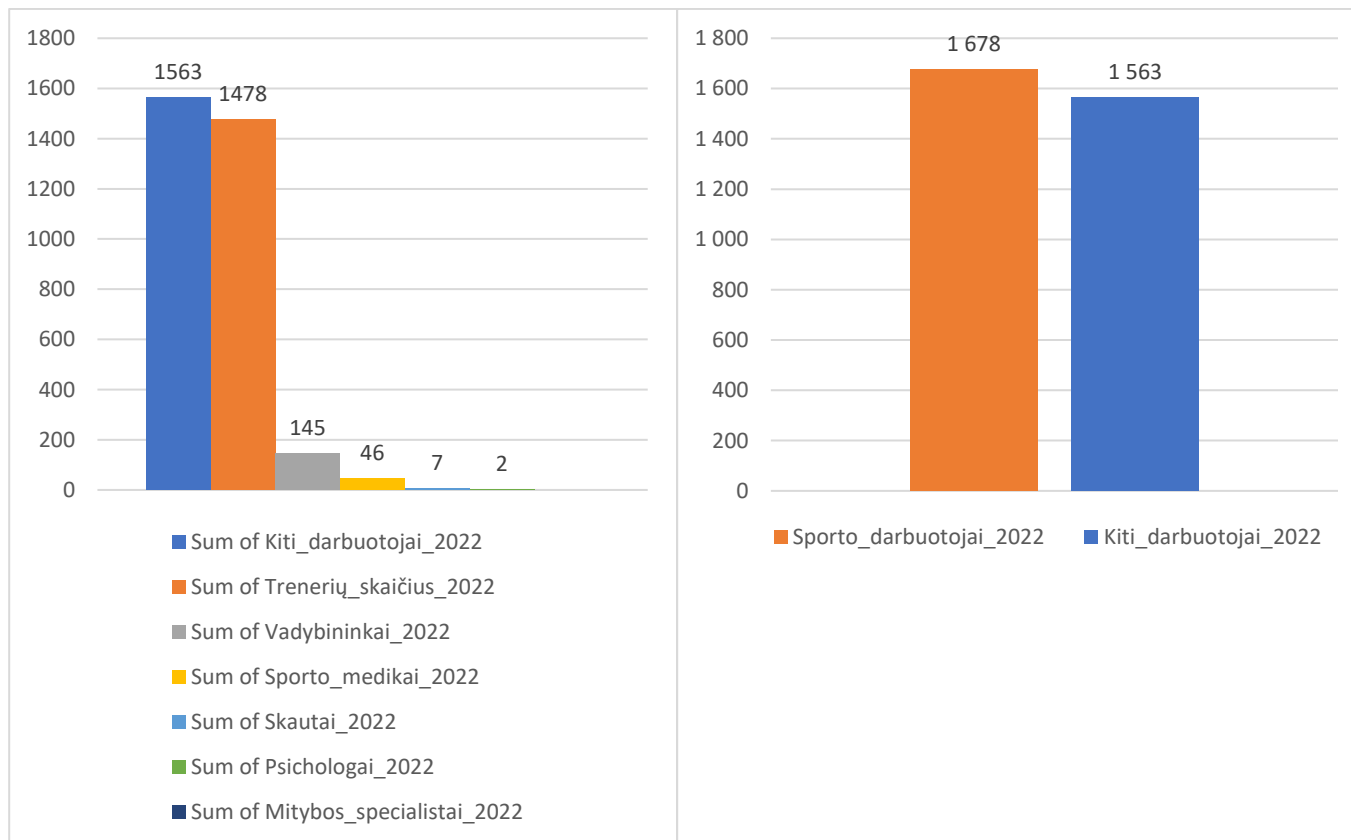
Nors aukščiau minėtų su sportu tiesiogiai susijusių specialistų skaičius yra kritiškai mažas, tačiau įstaigose dirba nemenkas kiekis ir kitų, pagrinde techninių darbuotojų, kurių kiekis net lenkia trenerių skaičių - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.21 Kitų darbuotojų skaičius įstaigose 2018-2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Personalo situaciją apibendrina toliau pateikiami paveikslai, atspindintys personalo pasiskirstymą 2022 metais.

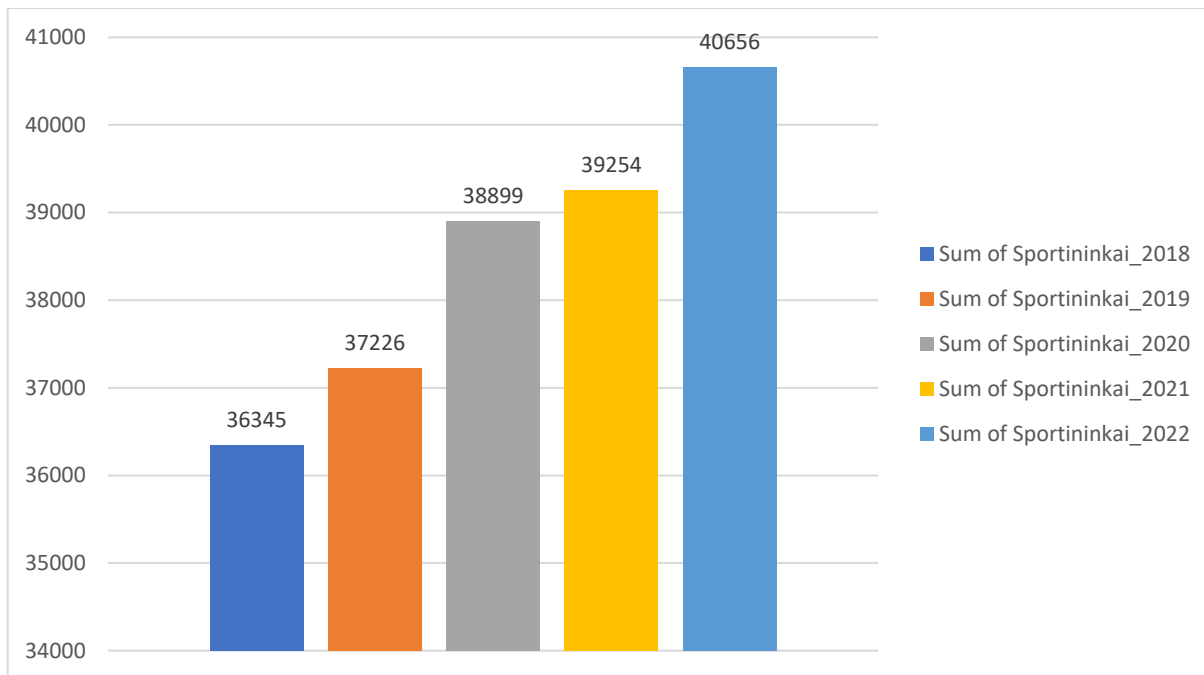

Pav.22 Personalo pasiskirstymas įstaigose 2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

4.7. Sportininkų rengimo programų / metodikų įgyvendinimas pagal sporto šakas ir jų suderinimas su sporto šakų federacijomis

Siekiant identifikuoti sportininkų rengimo programų / metodikų įgyvendinimo situaciją pirmiausiai buvo nustatyta sportuojančiųjų skaičiaus dinamika - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

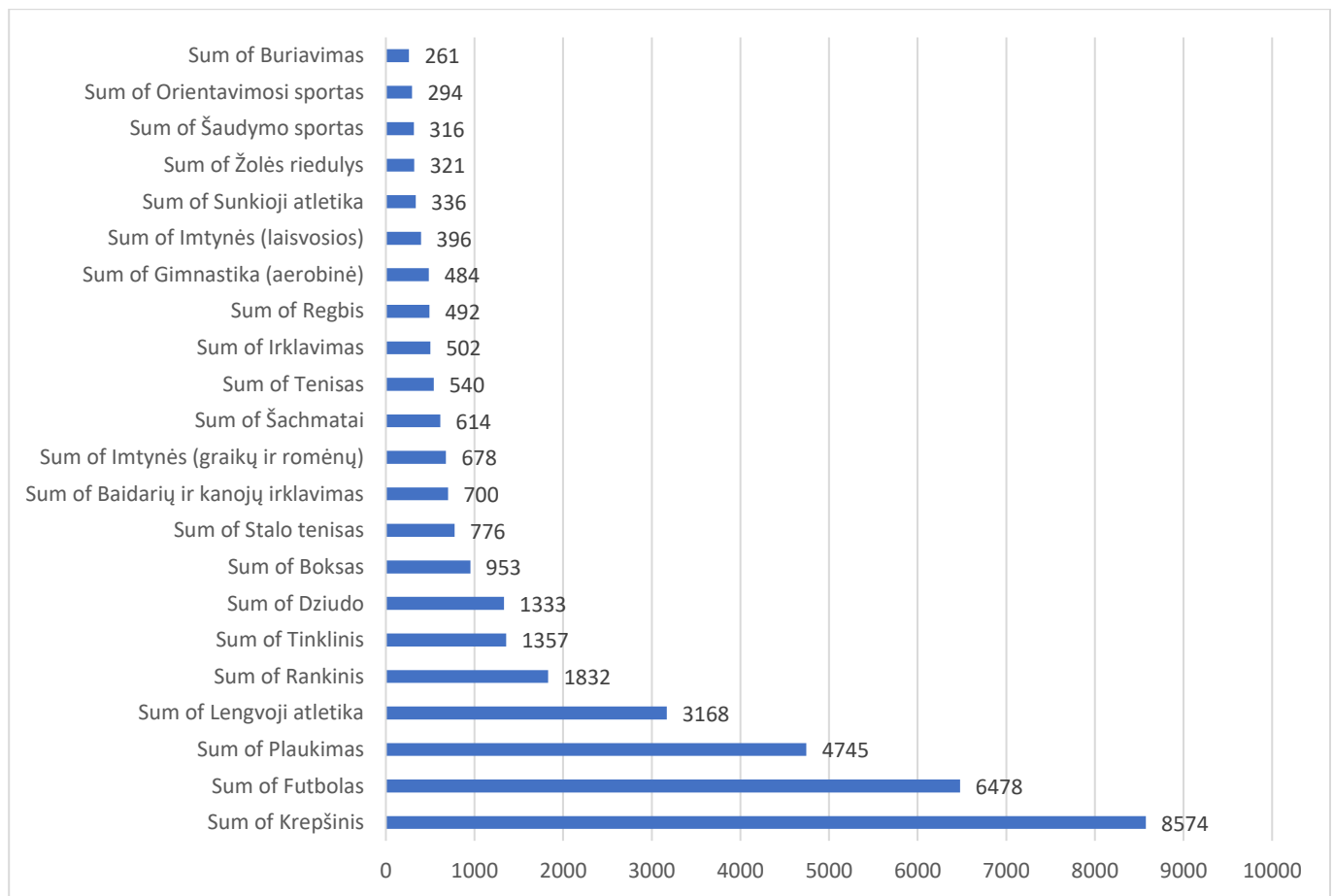

Pav.23 Sportuojančiųjų skaičius įstaigose 2018-2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Kaip pastebima, nepaisant COVID pandemijos, sportuojančiųjų skaičius analizuojamu laikotarpiu augo vidutiniškai 1.000 sportuojančiųjų kasmet.

Toliau pateikiamas paveikslas atspindi populiariausias (kur sportuojančiųjų skaičius didesnis nei 250 visoje Lietuvoje).

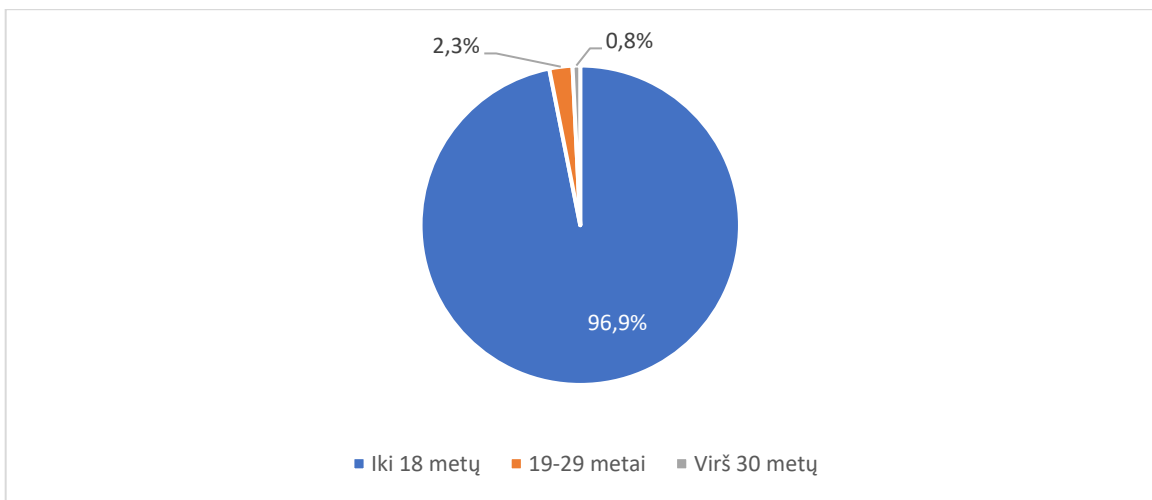
Pav.24 Sportuojančiųjų skaičius pagal sporto šakas

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Kaip pastebima, ir toliau dominuoja krepšinis, tačiau nuo šios sporto šakos nedaug atsilieka ir futbolas bei plaukimas.

Toliau pateikiamas paveikslas atspindi sportuojančiųjų situaciją sporto centruose pagal amžiaus grupes.

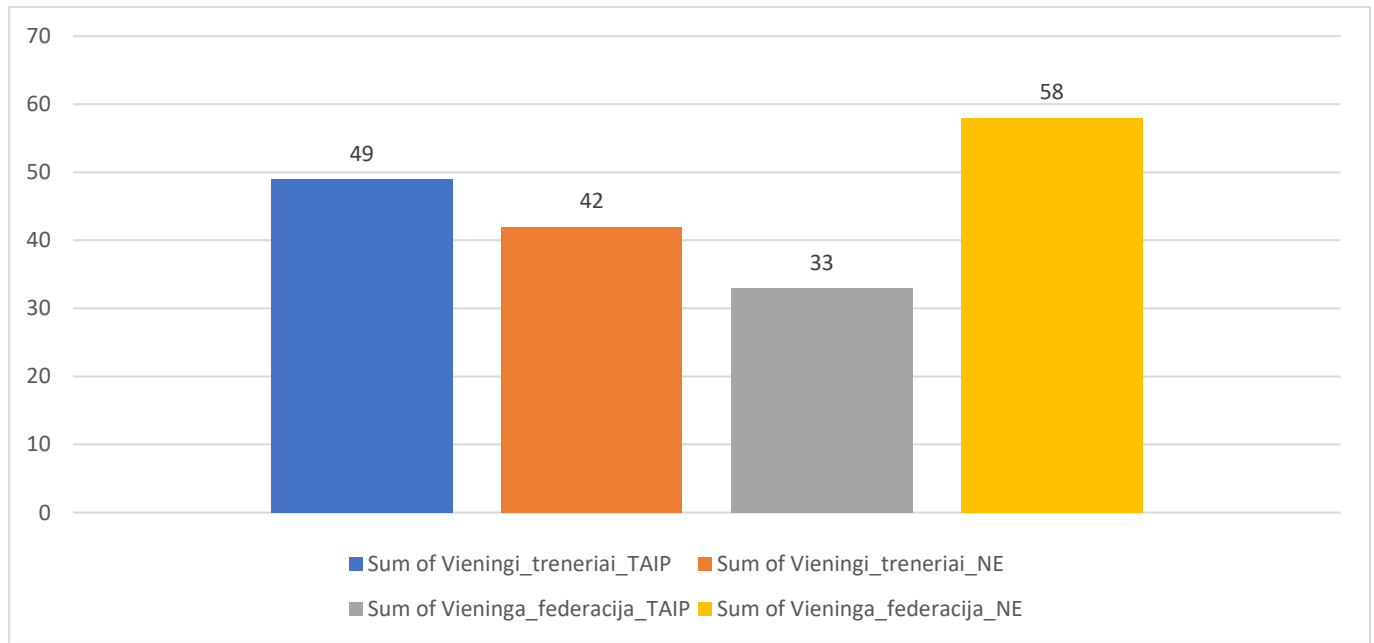

Pav.25 Sportuojančiųjų skaičius pagal amžiaus grupes

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Kalbant apie metodikų suderinamumą, apklausos metu buvo klausiama ar trenerių metodikos yra suderintos tarp savęs (tos pačios sporto šakos trenerių vienoje įstaigoje) bei ar jų naudojama metodika / programa yra suderinta su atitinkamos šakos federacija - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

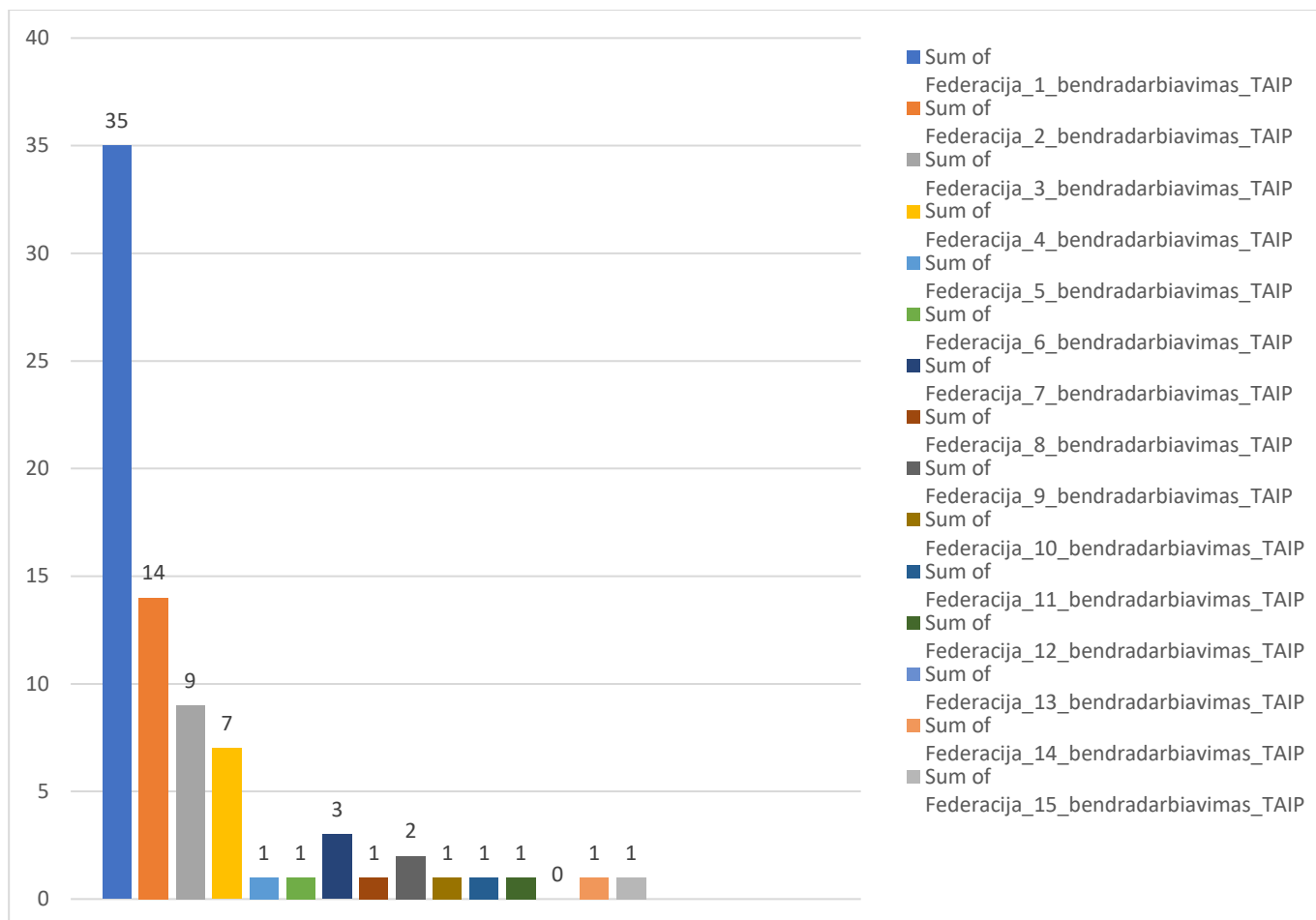
Pav.26 Metodikų/programų suderinamumas

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Kaip pastebima iš paveikslą yra aišku, kad jeigu bent pusėje įstaigų treneriai metodikas derina tarpusavyje, tai du trečdaliai jų yra nesuderintos su atitinkamų sporto šakų federacijomis.

4.8. Bendradarbiavimo formos su sporto šakų federacijomis, sporto gimnazijomis, geroji šios srities praktika

Kalbant apie bendradarbiavimą su federacijomis be jau minėto metodikų suderinimo situaciją atspindi toliau pateikiamas paveikslas.

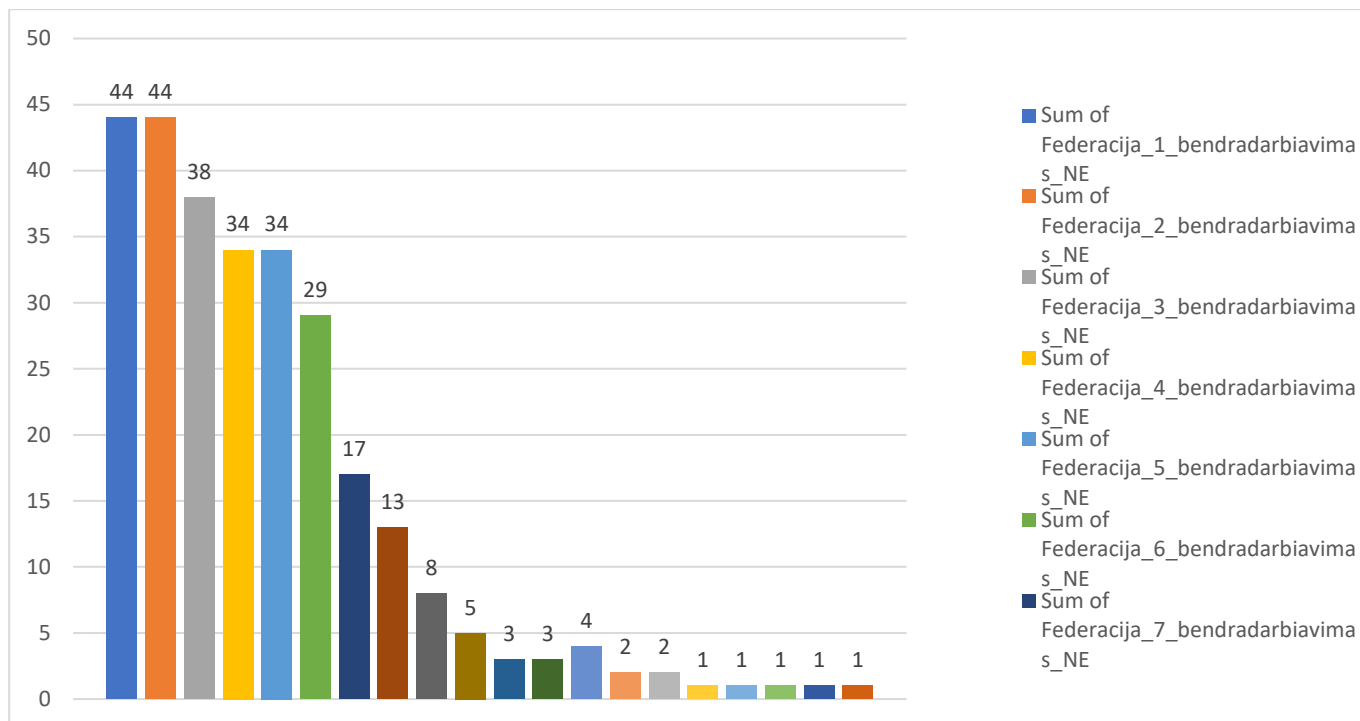

Pav.27 Įstaigų bendradarbiavimas su asociacijomis turint sutartį

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Iš šio paveikslo pastebima, kad 36 įstaigos nurodė, jog turi bendradarbiavimo sutartis su 1 federacija, 15-ka su dvejomis, 10 su trimis ir t.t.

Tuo tarpu kur kas daugiau įstaigų nurodė, jog vykdo bendradarbiavimą kitomis formomis - yra atitinkamos federacijos nariai, dalyvauja renginiuose, varžybose ir pan., t.y. dalyvauja pasyviai ir/arba fragmentiškai, žr. toliau pateikiamą paveikslą.

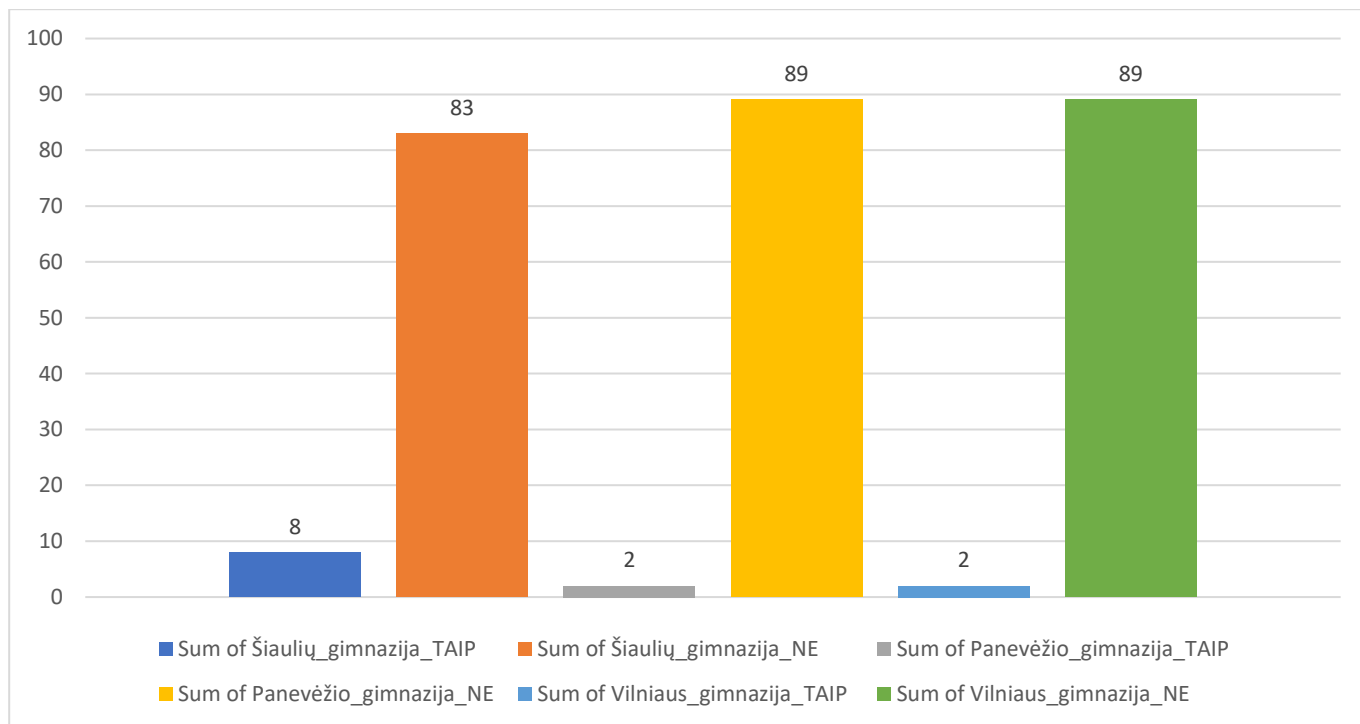

Pav.28 Įstaigų bendradarbiavimas su asociacijomis neturint sutarties

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Atsižvelgiant į tai galima konstatuoti, kad bendradarbiavimas su federacijomis yra vangus ir nepastovus, o jį sustiprinti būtų galima orientuojantis į ilgalaikį bendradarbiavimą sutartiniu pagrindu.

Kalbant apie bendradarbiavimą su gimnazijomis pažymėtina, kad bendradarbiavimas su jomis sutarčių pagrindu praktiškai išvis nevyksta, visas bendradarbiavimas apsiriboja tik įstaigų moksleivių siuntimu į jas, o dalis įstaigų net neseka ar jų sportininkai stoja į šias gimnazijas, ar ne. Taip pat pažymėtina, kad visas bendradarbiavimas (su sutartiniais įsipareigojimais) vyksta praktiškai išimtinai tik tarp tame pačiame mieste esančių sporto gimnazijų ir sporto centrų - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

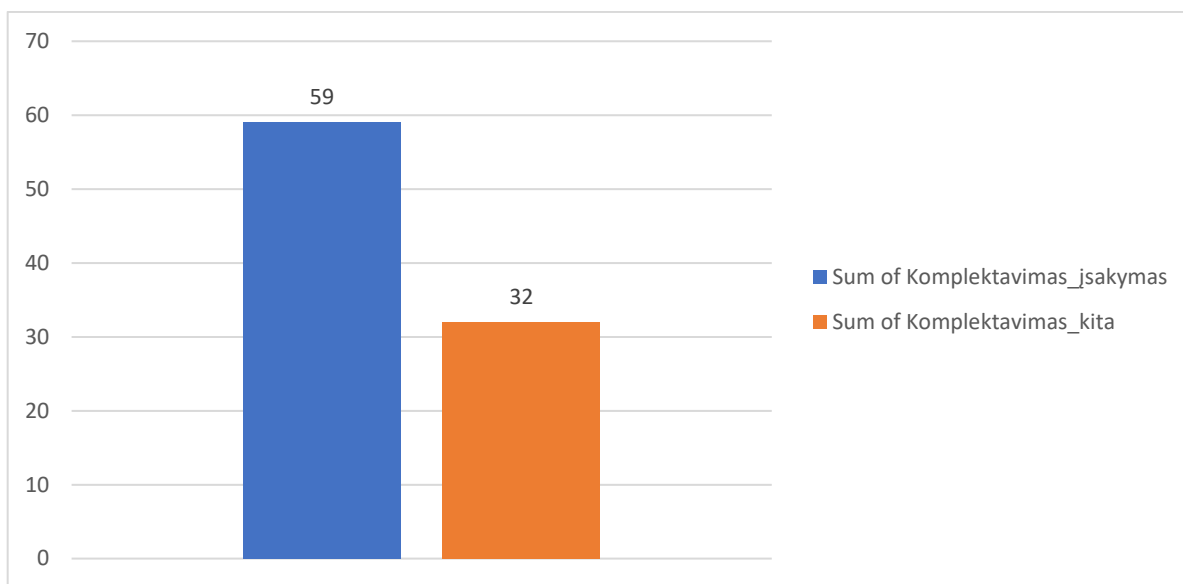
Pav.29 Įstaigų bendradarbiavimas su gimnazijomis³

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

³ Stulpelis „Taip“ žymi bendradarbiavimą turint sutartį, „Ne“ – bendradarbiavimą neturint sutarties arba nebendradarbiaujant išvis.

4.9. Sportininkų rengimo centrų darbo su sportininkais organizavimo tvarka

Kalbant apie sportininkų rengimo centrų darbo su sportininkais organizavimo tvarką, pažymėtina, kad du trečdaliai įstaigų darbą organizuoja vadovaujantis LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 metų rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-976 „dėl sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų tvirtinimo“⁴ - situaciją atspindi toliau pateikiamas paveikslas.

Pav.30 Darbo su sportininkais organizavimo tvarkos pasirinkimas įstaigose

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Pažymėtina, kad iš tų įstaigų, kurios nurodė naudojančios kitą tvarką ir pateikė informaciją į konkrečius dokumentus yra aišku, kad dominuoja analogiškos tvarkos, tvirtinamos savivaldos lygiu:

- Sportinio rengimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybės sportininkų rengimo centruose aprašo patvirtinimas <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/77aaaa10e5a511eb9f09e7df20500045/asr>
- Joniškio rajono savivaldybės tarybos sprendimas <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cb4cdb202a2d11edbf47f0036855e731?positionInSearchResults=16&searchModelUUID=dac04782-3b00-473a-b58a-b0132261a008>
- Atitinkamų metų sportinio ugdymo ir rengimo planas
- 2021-08-25 įsakymas Nr. V-30A dėl sportinio ugdymo programų tvirtinimo

⁴ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/77fac211cf4b11e9a56df936f065a619/asr>

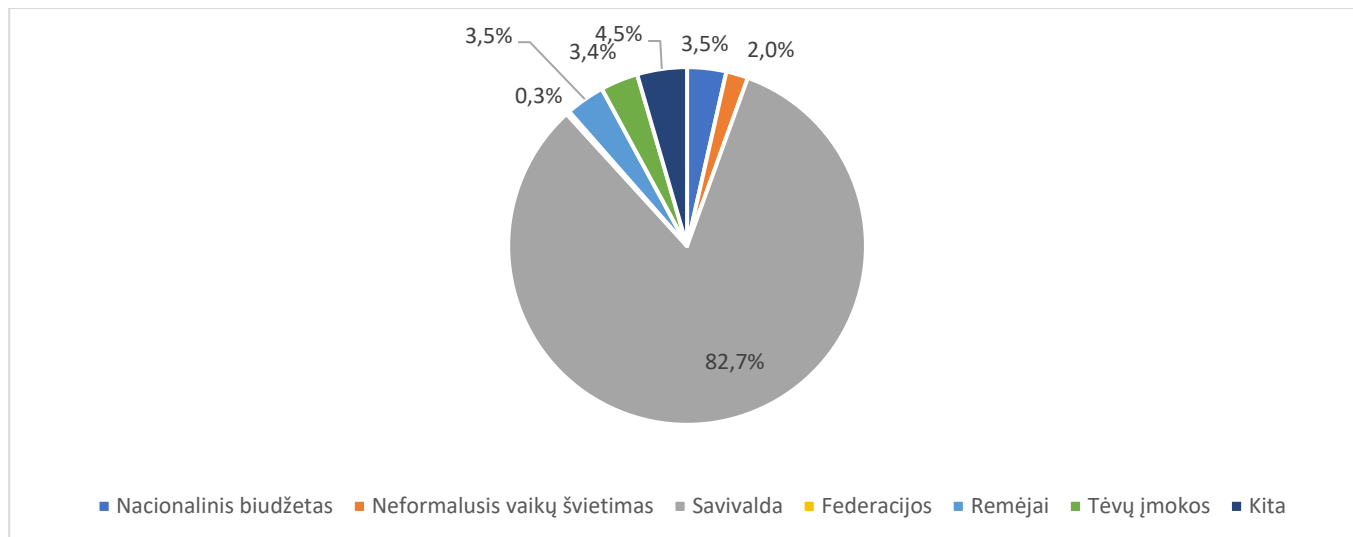
- Akmenės rajono sporto centro mokymo grupių komplektavimo tvarkos aprašas
- Anykščių kūno kultūros ir sporto centro sportinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašas <https://www.akksc.lt/wp-content/uploads/2021/02/Sportinio-ugdymo-organizavimo-apra%C5%A1as.docx>
- "Auri-Dohm futbolo jaunimo ugdymo programa
- Dėl sportinio rengimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybės sportininkų rengimo centruose aprašo patvirtinimo <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/77aaaa10e5a511eb9f09e7df20500045/asr>
- <http://www.srsm.lt/wp-content/uploads/2021/08/soaprasas.pdf>
- <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/bad46436e66c11eb866fe2e083228059>
- <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/77aaaa10e5a511eb9f09e7df20500045/as>
- <https://www.krs.lt/savivaldybe/struktura-ir-kontaktai/administracijos-direktorius/kulturos-svietimo-ir-sporto-skyrius/sportas/dokumentai/>
- Kauno rajono neformaliojo ugdymo įstaigų ugdytinių sportinio ugdymo grupių formavimo tvarka <https://www.krs.lt/savivaldybe/struktura-ir-kontaktai/administracijos-direktorius/kulturos-svietimo-ir-sporto-skyrius/sportas/dokumentai/>
- Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022-08-18 įsakymas AD1-1044 "Dėl Klaipėdos m. savivaldybės biudžetinių sporto įstaigų sportinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo"
- Pagal amžiaus grupes
- Pagal amžių
- Pagal LFF rekomendacijas Akademijoje patvirtinta grupių formavimo tvarka
- Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintas Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo organizavimo tvarkos aprašas: <https://ta.kaunas.lt/assets/pdfjs/web/viewer.html?file=/api/Files/Pdf/10817&beforePrint=true&afterPrint=true&pagesLoaded=true&pageChange=true&openFile=true&download=true&viewBookmark=true&print=true&fullScreen=true&find=true&errorMessage=undefined&errorAppend=true>
- Sportinio ugdymo organizavimo Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centre tvarkos aprašas <https://38893df2-932b-400b-993e->

61a61c0694dc.filesusr.com/ugd/efc6a6_188a388533dc4320b78b6a59eea5bbab.pdf

- Sporto veiklos kontraktai
- Sudaromos sutartys
- Šilalės sporto mokyklos mokymo grupių komplektavimo tvarkos aprašas <https://www.silallessportomokykla.lt/docs/Mokymo%20grupi%C5%B3%20%20komplektavimo%20tvarkos%20apra%C5%A1as.pdf>
- Telšių rajono savivaldybės biudžetinių sporto ugdymo įstaigų sportinio ugdymo organizavimo tvarkos aprašas ir jo priedas, patvirtintas 2021-08-26 Savivaldybės sprendimu Nr. T1-343
- Zarasų rajono savivaldybės tarybos sprendimai, sporto centro veiklos ir ugdymo planai, individualūs planai.

4.10. Sportininkų rengimo centrų finansavimas

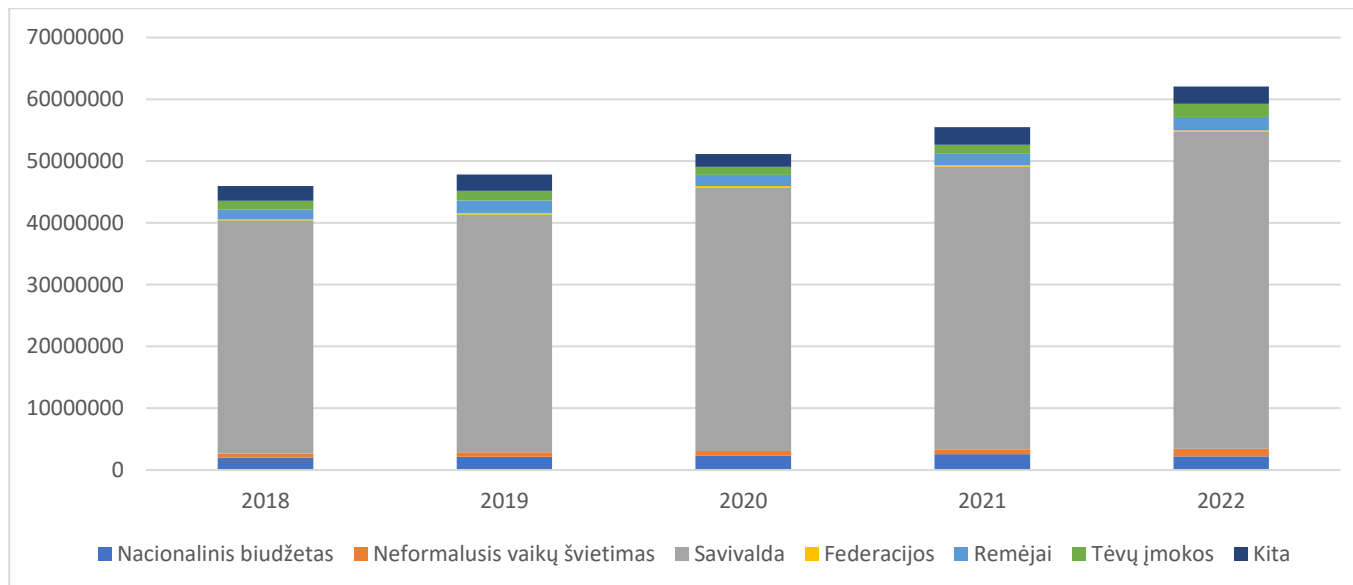
Kalbant apie sporto centrų finansavimą pažymėtina, kad didžioji dalis finansų centrams yra skiriama iš savivaldybių biudžeto - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.31 Įstaigų finansavimo šaltiniai

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Kalbant apie finansavimo tendencijas analizuojamu laikotarpiu galima pastebėti, kad skiriamas finansavimas auga kasmet, nuo 45 mln. EUR 2018-tais iki 60-ties mln. EUR 2022-tais - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

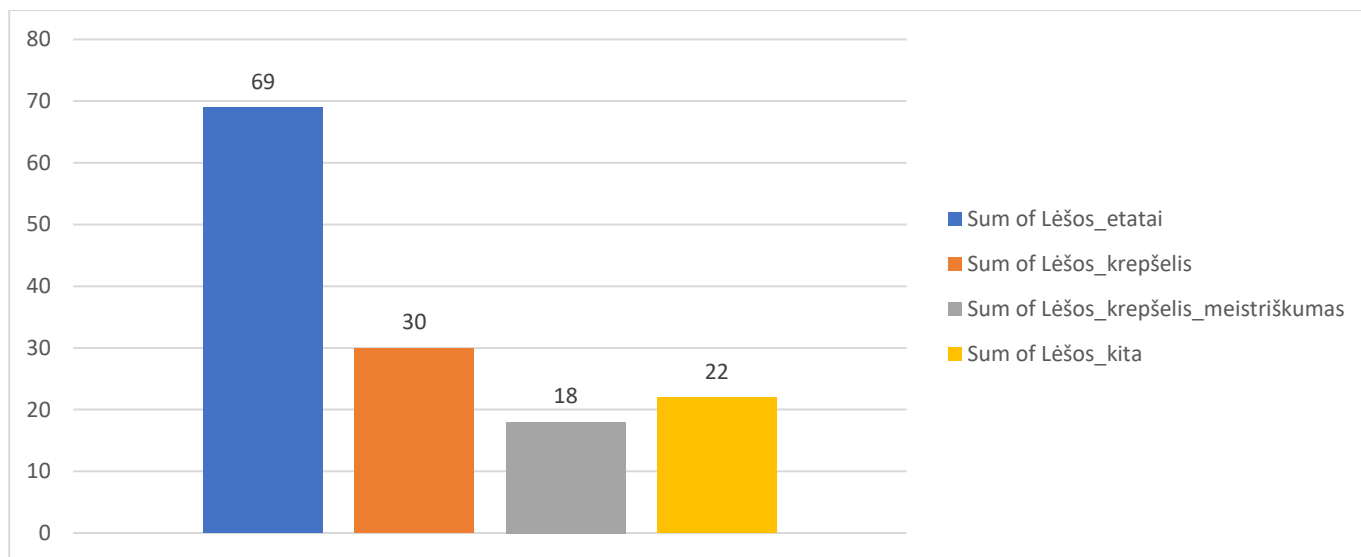

Pav.32 Įstaigų finansavimas 2018-2022 metais

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Kalbant apie lėšų apskaičiavimo principus pažymėtina, kad išimtinai dominuoja lėšų paskirstymas pagal etatų skaičių - žr. toliau pateikiamą paveikslą.

Pav.33 Įstaigų lėšų paskirstymo principai⁵

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Iš įstaigų, nurodžiusių kitą lėšų paskirstymo principą, pažymėtini tokie aspektai:

- Asignavimų, skirtų Marijampolės sporto centro išlaidoms finansuoti, planavimo tvarkos aprašas
- Atsižvelgiant į strateginio veiklos plano programą, biudžeto sudarymo metodiką
- Pagal sportinės veiklos apimtį
- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. A1-858 "Dėl Kretingos rajono savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarkos aprašo tvirtinimo" (su vėlesniais pakeitimais)
- Lėšos apskaičiuojamos atsižvelgiant į nustatytą sąlyginį personalo pareigybių rodiklį, sąlyginį vidutinį personalo pareigybės pareiginės algos koeficientą, sąlyginį prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidų koeficientą.
- Lėšos pagal poreikį
- Lėšos surinktos už teikiamas paslaugas
- Pagal faktinius praėjusių metų duomenis
- Pagal įstaigos plotą

⁵ Pažymėtina, kad dalis įstaigų naudoja mišrų lėšų paskirstymo principą, todėl bendras atsakymų skaičius didesnis nei įstaigų skaičius.

- Pagal sportininkų sportinės veiklos kontraktus
- Rėmėjai
- Savivaldybės biudžetinių įstaigų piniginių ir natūrinių išlaidų normas

4.11. 2021 m. Tokijo vasaros olimpinių žaidynių ir 2022 m. Pekino žiemos olimpinių žaidynių olimpinės rinktinės kandidatų ir olimpinės pamainos sportininkų analizė

Vykdam apklauką respondentų buvo prašoma pateikti informaciją apie savo įstaigoje išugdytus Tokijo ir Pekino olimpiadų rinktinės kandidatus ir pamainos sportininkus. Situaciją pagal įstaigas, remiantis apklausos duomenimis, atspindi lentelė žemiau.

Pavadinimas	Tokijas - kandidatai	Tokijas - pamaina	Pekinas - kandidatai	Pekinas - pamaina
Kauno sporto mokykla „Bangpūtys“	11	9	0	0
Šiaulių lengvosios atletikos ir sveikatingumo centras	10	5	0	0
Panevėžio sporto centras	6	3	0	0
BĮ Klaipėdos "Viesulo" sporto centras	5	12	0	0
Šiaulių sporto centras "Atžalynas"	5	7	0	0
Žemynos progimnazija	5	1	0	0
Marijampolės sporto centras	4	0	0	0
Visagino sporto ir rekreacijos centras	3	1	1	1
Anykščių kūno kultūros ir sporto centras	3	2	1	3
Kėdainių sporto centras	2	3	0	0
Tauragės sporto centras	2	0	0	0
Šiaulių sporto centras „Dubysa“	2	0	0	0
VŠĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centras	2	1	0	0
Kauno plaukimo mokykla	2	3	0	0
Utenos daugiafunkcis sporto centras	1	0	1	1
Švenčionių rajono sporto centras	1	0	0	0
Druskininkų sporto centras	1	0	0	0
BĮ Klaipėdos "Gintaro" sporto centras	1	0	0	0
BĮ Klaipėdos m. lengvosios atletikos mokykla	1	4	0	0
VŠĮ Krepšinio klubas "Šiauliai"	0	0	0	0
Viešoji įstaiga Kelmės sporto centras	0	0	0	0
Šilutės sporto mokykla	0	0	0	0
Kauno r. sporto mokykla	0	0	0	0
VŠĮ "Rietavo žirgynas"	0	0	0	0
Kauno rajono dziudo ir jojimo sporto mokykla	0	0	0	0
BĮ Klaipėdos Vlodo Knašiaus krepšinio mokykla	0	0	0	0
Kauno sporto mokykla "Gaja"	0	0	0	0
Telšių sporto ir rekreacijos centras	0	0	0	0
Alytaus r. meno ir sporto mokykla	0	0	0	0

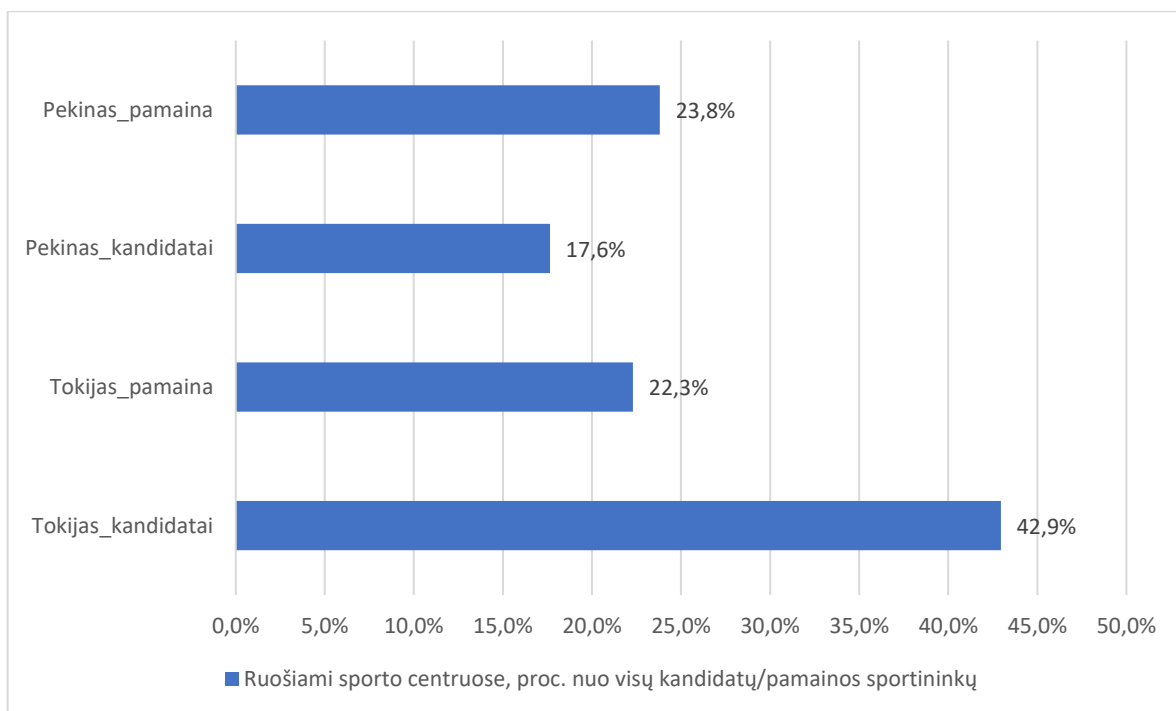
Vilniaus rajono sporto centras	0	0	0	0
Kazlų Rūdos sporto centras	0	0	0	0
VšĮ Elektrėnų savivaldybės futbolo akademija	0	0	0	0
"Minijos futbolo akademija"	0	0	0	0
VšĮ Visagino futbolo centras	0	0	0	0
Klaipėdos irklavimo centras	0	0	0	0
Šiaulių teniso akademija	0	3	0	0
Klaipėdos rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga sporto centras	0	0	0	0
Joniškio sporto centras	0	2	0	0
Kretingos sporto mokykla	0	0	0	0
Jurbarko sporto centras	0	0	0	0
Kūno kultūros ir sporto centras	0	0	0	0
Vilniaus miesto krepšinio mokykla	0	0	0	0
Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras	0	0	0	0
Kaišiadorių švietimo ir sporto centras	0	0	0	0
BĮ Kauno krepšinio mokykla "Žalgiris"	0	0	0	0
VšĮ "Utenos Utenis"	0	0	0	0
Mažeikių sporto mokykla	0	0	0	0
VšĮ futbolo akademija "Šiauliai"	0	0	0	0
Molėtų r. kūno kultūros ir sporto centras	0	0	0	0
VšĮ Lazdijų sporto centras	0	0	0	0
Neringos sporto mokykla	0	0	0	0
Kalvarijos sporto centras	0	0	0	0
Pagėgių savivaldybės meno ir sporto mokykla	0	0	0	0
Birštono sporto centras	0	0	0	0
Pakruojo rajono sporto centras	0	0	0	0
Šilalės sporto mokykla	0	3	0	0
Palangos sporto centras	0	0	0	0
Širvintų sporto centras	0	0	0	0
Jonavos sporto centras	0	0	0	0
Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras	0	0	0	0
Pasvalio sporto mokykla	0	0	0	0
Ukmergės sporto centras	0	0	0	0
Plungės sporto ir rekreacijos centras	0	0	0	0
Varėnos sporto centras	0	0	0	0
Prienujų rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centras	0	0	0	0
Vilkaviškio rajono sporto mokykla	0	0	0	0
Radviliškio plaukimo baseinas	0	0	0	0

Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokykla	0	0	0	0
Radviliškio rajono savivaldybės švietimo ir sporto paslaugų centras	0	0	0	0
Visagino krepšinio mokykla	0	0	0	0
Akmenės rajono sporto centras	0	0	0	0
VšĮ "Gargždų futbolas"	0	0	0	0
Šiaulių krepšinio akademija „Saulė“	0	0	0	0
VšĮ "SSK"	0	0	0	0
Rokiškio rajono kūno kultūros ir sporto centras	0	1	0	0
Elektrėnų savivaldybės sporto centras	0	0	0	0
Skuodo rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centras	0	0	0	0
VšĮ futbolo akademija "Panevėžys"	0	0	0	0
Šakių JKSC	0	0	0	0
VšĮ Klaipėdos futbolo mokykla	0	0	0	0
Šalčininkų r. Eišiškių A. Ratkevičiaus sporto mokykla	0	0	0	0
VšĮ Krepšinio sporto klubas „Prienai“	0	0	0	0
Zarasų sporto centras	0	0	0	0
VšĮ Plungės futbolas	0	0	0	0
Ignalinos rajono švietimo ir sporto paslaugų centras	0	0	0	0
VšĮ Visagino graikų-romėnų imtynių centras	0	0	0	0
Šiaulių r. Kuršėnų sporto mokykla	0	0	0	0
Šiaulių regbio ir žolės riedulio akademija	0	0	0	0
Šiaulių plaukimo centras Delfinas	0	0	0	0
Raseinių KKSC	0	2	0	0
Rokiškio baseinas	0	0	0	0
Iš viso	67	62	3	5

Pav.34 Tokijo ir Pekino olimpiadų rinktinės kandidatai ir pamainos sportininkai pagal įstaigas

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

Pažymėtina, kad vykdant apklausą respondentams buvo pateikti ir Tokijo bei Pekino kandidatų bei pamainos sąrašai. Remiantis jais bei apklausos rezultatais galima teigti, kad dauguma (60-80 proc.) olimpiadų rinktinių kandidatų ir/arba pamainos sportininkų arba ruošiasi savarankiškai (ne savivaldybėms priklausančiuose sporto centruose), arba sporto centrai apie tai nežino/nepateikė informacijos. Situaciją atspindi toliau pateikiamas paveikslas.

Pav.35 Tokijo ir Pekino olimpiadų rinktinės kandidatų ir pamainos sportininkų dalis, sportuojančių savivaldybių sporto centruose

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

5. Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrų veiklos gerosios praktikos

5.1. Gerosios praktikos įstaigų lygmeniu

Vykdamas apklausą respondentų buvo prašoma pateikti informaciją apie savo įstaigoje taikomas gerąsias sportininkų ugdymo praktikas. Situaciją pagal įstaigas atspindi lentelė žemiau.

Įstaiga	Taikoma geroji praktika
VšĮ Lazdijų sporto centras	Sporto centras koordinuoja ir vykdo visą sportinę veiklą rajone: formalųjį švietimą papildantį sportinį ugdymą, neformalųjį švietimą vaikams ir suaugusiems, skatina gyventojų fizinį aktyvumą, organizuoja įvairių sporto šakų varžybas ir sportinius renginius.
Visagino krepšinio mokykla	Visagino krepšinio mokykloje trenerių ir administracijos darbuotojų darbo užmokestį sudaro pastovioji ir kintamoji dalis. Kintamoji dalis priklauso nuo sužaistų varžybų skaičių, rezultatų, sutartinių vaikų, pritrauktų 1,2% GPM lėšų ir t.t. Vaikai dalinami į grupes dalinami pagal amžių, meistriško lygį ir/arba brendimo amžių.
BĮ Klaipėdos "Gintaro" sporto centras	Nuo 2015 m. Klaipėdos "Gintaro" sporto centras vykdo Klaipėdos antrųjų klasių mokinių mokymo plaukti programos užsiėmimus. Nuo 2018 m. ši programa vykdoma Klaipėdos baseine (50 m) ir "Gintaro" sporto centro baseine. Treneriai turi galimybę atrinkti gabius plaukimui mokinius, įtraukti juos į sportines mokomąsias grupes, tobulinti jų plaukimo techniką ir siekti sportinių rezultatų. Užsiėmimai vykdomi visus mokslo metus pamokų metu, kiekvienam antrokui per metus skiriamos 32 ak. val.. Programos metu mokiniai mokomi plaukti, įvairių žaidimų, atlikti saugius šuoliukus į vandenį, įgyja plaukimo pradmenis, žinių kaip saugiai elgtis prie atvirų vandens telkinių. Lietuvos plaukimo federacijos iniciatyva įstaigoje pradėjo veikti mini centras (meistriško centro). Pagrindinis LPF mini centro tikslas - subūrus talentingiausias jaunosias plaukikus į grupes ir formuojant aukšto meistriško plaukikų piramidę, užtikrinti kokybišką ir efektyvų daugiametį jaunųjų sportininkų rengimo procesą, kad perspektyvus jaunimas pasiektų aukščiausių pasiekimų amžių ir galėtų realizuoti savo potencialą svarbiausiose tarptautinėse varžybose. Pagal atrankos kriterijus į šį centrą turi galimybę pateikti įvairaus amžiaus perspektyvūs, motyvuoti plaukikai, siekiantys aukštų sportinių rezultatų sportininkai. Su šiais sportininkais dirba trys treneriai. Ugdytiniams sudaromos sąlygos treniruotis kartu, būti sparingo partneriais. 2018 m. atsidarius Klaipėdos baseinui Klaipėdos miesto savivaldybė sudarė galimybę "Gintaro" sporto centro sportininkams treniruotis ir 50 m baseine. Todėl sportininkai turi galimybę efektyviau ruoštis atsakingoms varžyboms, kurios vykdomos ir 25, ir 50 baseinuose, atstovauti Klaipėdos miestą, Lietuvą.
Kaišiadorių švietimo ir sporto centras	1) Vykdoma "Vaikų mokymo plaukti bendrojo ugdymo mokyklose programa", kurią 100 proc., finansuoja Kaišiadorių rajono savivaldybė. 2022/2023 m. programoje dalyvauja 352 mokiniai. Programos trukmė miesto mokyklų vaikams - 32 val., kaimo vietovių mokyklų vaikams - 64 val. 2) Trumpalaikiai vietiniai projektai, vykdomi įstaigos lėšomis arba iš dalies tėvų lėšomis: "Vaikų mokymas plaukti" (skirtas vaikams, kurie dėl didelio norinčiųjų skaičiaus nepatenka į plaukimo grupes); "Teniso pamokos suaugusiems" (skirtas norintiems įgyti teniso pradmenis). Vaikų dienos sporto stovyklos (iš dalies finansuojamos projektų konkursų lėšomis).
Radviliškio plaukimo baseinas	Edukacinės išvykos, skatinamosios treniruočių stovyklos.
Kalvarijos sporto centras	Vykdomi reguliarūs Kalvarijos Sporto Centro administracijos bei trenerių susirinkimai, siekiant skatinti efektyvią komunikaciją, spręsti iškilusias problemas ar skatinti naujų iniciatyvų priėmimą, kas teigiamai veikia treniruojamus sportininkus. Susirinkimų metu treneriai dalinasi savo patirtimi treniruojant sportininkus, diskutuoja kokia treniravimo sistema yra teigiama ir kokybiška siekiant aukščiausių rezultatų, bei kokias treniravimo sistemas reiktų tobulinti.

	<p>Treneriai susirinkimų metu taip pat su kitais treneriais dalinasi įvairių seminarų bei komandiruočių metu įsivaininta nauja informacija, kuri padeda visiems sužinoti apie naujas tendencijas sporto pasaulyje, naujas inovacijas, bei kaip jas derinti kasdiniame treniruočių procese.</p>
<p>Ignalinos rajono švietimo ir sporto paslaugų centras</p>	<p>Reikalingi sporto ugdymo įstaigų vieningi bendrieji nuostatai ir sporto šakų mokymo programos.</p>
<p>Jonavos sporto centras</p>	<p>Jonavos sporto centro vaikai, nepatekę į pagrindines komandas arba neiškovoję teisės dalyvauti oficialiose Lietuvos čempionatuose, dalyvauja draugiškose varžybose, turnyruose, galėdami išreikšti savo gebėjimus varžybų metu, išmokti įveikti nesėkmes, užsigrūdinti, ugdyti savivertę. Centro treneriai vadovaujasi nuostata, kad visi vaikai, kad ir nepatekę į oficialius čempionatus, patirtų sėkmę. Išnaudojamos visos rajono turimos sporto bazės, ne tik sporto centro. Treniruotės vyksta beveik visose miesto mokyklų (Jonavos pradinės mokyklos, R. Samulevičiaus, J. Vareikio progimnazijų, Neries, Lietavos pagrindinių mokyklų, Senamiesčio, J. Ralio gimnazijų) sporto salėse, stadionuose bei Centrai priklausančiose sporto bazėse Vasario 16-osiosg. 1a-bokso, treniruoklių, sportinių žaidimų salėse; Kauno g. 59-stalo teniso, lengvosios atletikos, treniruoklių salėse. Yra parengtas Jonavos sporto centro treniruočių tvarkaraštis. Plėtojame sporto šakas ir kaimo vietovėje dėl vaikų ir jaunuolių patogumo. Bokso ugdymo programa vykdoma kaimo vietovėje- Ruklos J. Stanislausko mokykloje - daugiaviečių centre. Kaimo vietovėse gyvenantiems vaikams sudarytos sąlygos nemokamai važiuoti į treniruotes, vykstančias Jonavos sporto centre, jiems kompensuojamos kelionės į treniruotes išlaidos. Centras įgyvendina Jonavos rajono savivaldybės tarybos patvirtintą Mokesčio už sportinį ugdymą Jonavos sporto centre tvarką, kurioje numatyta daug mokėjimo lengvatų: soc. remtinių, daugiavaikių, šeimų vaikams, rinktinių nariams, pasiekusiems tam tikrus aukštus sportinius laimėjimus, pabėgėliams iš Ukrainos. Centras bendradarbiauja su sporto šakų federacijomis, asociacijomis, sporto klubais: kartu vykdamas tarptautinius (tinklinio, stalo teniso, bokso, krepšinio) turnyrus, A. Kulviečio bėgimą (metinius sporto šakų federacijos varžybų planus), rajono čempionatus, pirmenybes, sporto šventes; skiriant dalinį finansavimą rinktinės narių, Centro auklėtinių, pasiruošimui ir dalyvavimui Lietuvos rinktinių stovyklose, Europos, Pasaulio čempionatuose, tarptautiniuose turnyruose; siūlant ir sprendžiant federacijų varžybų organizavimo gerinimo klausimus; dalyvaujant sporto šakų federacijų valdybose (stalo teniso, krepšinio). Centras bendradarbiauja su bendrojo ugdymo mokyklomis, mokyklomis - darželiais, Jonavos suaugusiųjų švietimo centru: naudojimosi rajono sporto bazėmis suderinimo klausimais; Centro mokinių pažangumo, lankomumo klausimais; sportinio ugdymo priemonių plano sudarymo suaugusiems klausimais. Centre veikia ne tik trenerių motyvavimo (apdovanojimų, premijų skyrimo) ir kvalifikacijos tobulinimo skatinimo sistema (skiriama lėšų jų kvalifikacijos kėlimui, Trenerių tarybos posėdžių metu dalijamasi gerąja patirtimi, naujienomis), bet ir jauniems sportininkams yra skiriamos sporto stipendijos bei sporto premijos už aukštus sporto laimėjimus (Jonavos rajono tarybos patvirtintos tvarkos).</p>
<p>Kazlų Rūdos sporto centras</p>	<p>Įvairaus amžiaus sportininkų dalyvavimas varžybose, jose pasiekti rezultatai - vienas iš kertinių sportininkų meistriškumo apibrėžties kriterijų. Mūsų supratimu didžiausia problema, ribojanti bet kokio mokyklinio amžiaus sportininkų įtraukimą į jų rengimo procesą ta, kad šiai dienai daugiausia galimybių pasirodyti nacionalinio lygmens varžybose turi tik pajėgiausi įstaigos sportininkai (tai daugiau liečia individualias sporto šakas), o kai kurie tokių galimybių apskritai neturi (tai liečia komandinės sporto šakas). Pavyzdžiui, yra konkrečių situacijų, kuomet komandinėse sporto šakose apskritai uždaromos sportininkams galimybės dalyvauti varžybose: pagal Lietuvos futbolo federacijos vykdomą politiką, šios organizacijos organizuojamose varžybose dalyvauti biudžetinių įstaigų moksleiviai gali tik iki 12 metų amžiaus. Vyresnių moksleivių komandoms leidžiama dalyvauti tik toms, kurios priklauso futbolo klubams. Nieko keisto, kad atsiranda iniciatyvų kurtis nišinėms lygoms, kad jose galėtų dalyvauti vyresni sportininkai. Pavyzdžiui, Kazlų Rūdos sporto centro vyresnių moksleivių komandos dalyvauja Moksleivių futbolo lygos pirmenybėse, kurios organizatoriai nėra Lietuvos futbolo federacija. Moksleivių dalyvavimas varžybose užtikrinamas organizuojant ir pačiai įstaigai futbolo turnyrus. Prie Kazlų Rūdos sporto centro gerosios praktikos pavyzdžių būtų galima priskirti ir kitas įstaigos iniciatyvas, skatinančias moksleivius dalyvauti varžybose, taip išlaikant jų</p>

	<p>motyvaciją lankyti treniruotes. Kadangi Kazlų Rūdos sporto centre šiai dienai nėra galimybių sukomplektuoti vienos amžiaus grupės pilną krepšinio komandą, rengiami savivaldybės lygmens individualių krepšinio įgūdžių turnyrai (1x1, 2x2, 3x3 krepšinio turnyrai), draugiškos rungtynės, leidžiant komandose turėti pora metų vyresnių ar jaunesnių kolegų. Individualiose sporto šakose metinis varžybų skaičius žvelgiant į kai kurių sporto šakų varžybų kalendorius taipogi nėra didelis. Siekiant įtraukti ir mažesnio sportinio meistriškumo moksleivius į varžybas, sporto centras vykdo dziudo, graikų romėnų imtynių turnyrus, pasikviečiant į juos mažesnių savivaldybių sportininkus. Šia kryptimi Kazlų Rūdos sporto centras darbuosis ir artimiausiu metu.</p>
Kauno rajono dziudo ir jojimo sporto mokykla	<p>Žinoma, kad vaikai nemėgsta monotonijos, tad pas mus stengiamasi ugdymo procesą pajavairinti įvairiais treniruočių žaidimais, kurie lavina vaikų susikaupimą, norą tobulėti, geras emocijas. Didelis dėmesys yra skiriamas psichologiniam parengimui, tad vaikai nukreipiami teisinga linkme, išmokant nugalėti susidariusius iššūkius ir skatinti sportuoti nepaisant sunkumų.</p>
Kretingos sporto mokykla	<p>2022-2023 mokslo metais mokykloje vykdomos aerobikos, aerobinės gimnastikos, badmintono, bokso, rankinio, krepšinio, sunkiosios atletikos sporto šakų ugdymo programos, suformuotos 39 sporto šakų ugdymo grupės. Mokykla savo veikloje vadovaujasi 2021-2025 m. strateginiu, veiklos ir ugdymo programų planais. Su kiekvienu mokyklos mokinio tėvais (globėjais) pasirašytos mokymo sutartys. Mokinių duomenys, pasiekimai, pažanga fiksuojama sporto organizacijos valdymo platformoje "Stats4sport". Neformaliojo švietimo sporto mokytojai informaciją tėvams (globėjams) apie vaikų pažangą, pasiekimus pateikia individualiai arba per grupių tėvų susirinkimus. Mokykla kasmet vykdo veiklos kokybės įsivertinimą. Gautus duomenis mokykla panaudoja veiklos gerinimui. Mokykloje dirba 17 kvalifikuotų neformaliojo švietimo sporto mokytojų, turinčių aukštąjį kūno kultūros išsilavinimą. Mokiniais užsiėmimai vykdomi patikėjimo teise valdomoje sporto mokyklos bazėje ir pagal panaudos sutartis rajono bendrojo ugdymo mokyklų sporto bazėse. Mokyklos mokiniai aprūpinti šiuolaikines technologijas atitinkančiu sportiniu inventoriumi. Kiekvienas neformaliojo švietimo sporto mokytojas aprūpintas nešiojamu kompiuteriu.</p>
"Minijos futbolo akademija"	<p>Pagrindinis "Minijos futbolo akademijos" siekis sudaryti vaikams, jaunimui ir plačiai visuomenei kuo palankesnes sąlygas aktyviai leisti savo laisvalaikį bei sportuoti. Taip pat siekiama užkirsti kelią vaikų ir jaunimo nusikalstamumui, narkotinių medžiagų bei alkoholinių gėrimų vartojimui. Tikslas - futbolo populiarinimas Lietuvoje ir aukšto meistriškumo futbolininkų rengimas. Geroji praktika kurią naudojame akademijoje tai bendruomeniškumas ir akademijos darbuotojų, ugdytinių ir tėvų bendravimas, bei pagarba.</p>
Skuodo rajono savivaldybės kūno kultūros ir sporto centras	<p>Rengiame, vykdomė sporto projektus su įvairaus amžiaus vaikais - nuo lopšelio - darželio, iki gimnazijos ir vyresniais. Sporto centras visomis išgalėmis skatina sportuoti, skatina sveiką gyvenseną kaimo bendruomenių narius - organizuojame, rengiame sporto renginius, varžybas ir t. t.. Skuodo mieste labai trūksta krepšinio salių, veikiančios - labai perkrautos ir negeba tenkinti miestiečių poreikių.</p>
VšĮ Klaipėdos futbolo mokykla	<p>2020-09-01 - 2022-08-31 sportiniam ugdymui naudojome LFF suteiktą "Anderlecht" jaunimo ugdymo programą bei ProSoccerData skaitmeninę platformą, nuo 2022-10-15 įsigijome Stats4sport futbolininkų ugdymo programą ir sportinį ugdymą vykdomė pagal "Auri-Dohm" metodologiją.</p>
Kauno sporto mokykla „Bangpūtys“	<p>Sportininkų rengimas bei taikoma praktika yra glaudžiai susijusi su gaunamu finansavimu.</p>
Kauno r. sporto mokykla	<p>Nuo 2021 metų pasirašyta sutartis su Garliavos A. Mitkaus pagrindine mokykla ir įsteigtos sportinės klasės kuriose mokosi rankinio ir futbolo sportininkai. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Kauno rajono ugdymo įstaigomis, LSU. Po Mastaičių baseino renovacijos planuojama steigti specializuotas plaukimo klases Mastaičių mokykloje daugiafunkciame centre.</p>
BĮ Klaipėdos "Viesulo" sporto centras	<p>Įstaigos nuomone, pirmiausia reikėtų aiškesnio įstaigos veiklos reglamentavimo. Ką konkrečiai turėtų pasiekti įstaiga, ir kokia kryptimi turėtų vystyti veiklą. Ar orientuotis į pradinį rengimą ir masiškumą, ar orientuotis į aukštą meistriškumą ir rezultatą.</p>
Joniškio sporto centras	<p>Bendradarbiavimas su rajone veikiančiais sporto klubais. Galimybė atstovauti ugdymo įstaigai ir sporto klubams. Ugdytiniai, siekiant aukštesnių sportinių rezultatų, gali dalyvauti įvairaus rango varžybose, turnyruose.</p>
VšĮ Krepšinio klubas "Šiauliai"	<p>Šiaulių krepšinio klubas suteikia galimybes atsiskleisti jaunesiems krepšinininkams tiek vyrų, tiek moterų komandose. Gaudami profesionalaus žaidybinio laiko žaidėjai patenka ir į nacionalines</p>

	<p>jaunimo rinktines. Puikus pavyzdys, kad net keturios merginos praėjusiam sezone ar anksčiau rungtyniauvios Šiaulių moterų komandoje, šiemet vasarą tapo jaunių merginų U18 Europos čempionėmis. O tai didžiulis prestižas visam Šiaulių miestui.</p> <p>Turėdamas nemažą auditoriją (Facebook - 7,6 tūkst. sek., Instagram - 4,7 tūkst. sek.) mūsų krepšinio klubas prisideda ir prie įvairių socialinių renginių. Vienas tokių, Šiaulių miesto savivaldybės organizuojama akcija - „Savi už savus“, skirta pagerinti sąlygas Šiauliuose sportuojantiems neįgaliųjų klubams. Klubas prisideda prie akcijos tiek skiriama atributika prizams, tiek besidalindamas ir viešindamas akciją savo bendruomenei.</p> <p>Rengdami savo rungtynių renginius Šiaulių arenoje, sukuriame galimybę miestiečiams atsipalaiduoti po darbų. Praėjusiam 2021-2022 m. sezone atkrintamose Betsafe-LKL rungtynėse vidutiniškai į areną susirinkdavo po 3893 žiūrovus, o prie televizijos ekranų varžybas stebėdavo 199396 žmonės. Tai didžiuliai skaičiai Lietuvos mastais, kurie reiškia, jog krepšinis šiauliečiams svarbus ir kaip kultūrinis reiškinys suteikia begalę emocijų ir išliekamosios vertės.</p>
Tauragės sporto centras	2018 m. rugpjūčio 28 d. sujungtos dvi sporto įstaigos - Sporto centras ir Vaikų ir jaunių sporto mokykla. Tais pačiais metais savivaldybė įvedė sportininko krepšelį, sportininkų premijavimą už aukštus pasiekimus, sporto renginių ir sporto klubų projektinį finansavimą.
Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras	Sportuojant skatinti vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų sportinę saviraišką, užtikrinant sveikatinimo ir sportinės veiklos paslaugų plėtrą, neįgaliųjų integraciją per sportą.
Širvintų sporto centras	Širvintų sporto centro vienas iš tikslų - sudaryti sąlygas visiems norintiems vaikams sportuoti ir užtikrinti ugdymo kokybę. Įgyvendinant šį uždavinį, vaikams sudarytos galimybės pasirinkti iš 6 kultivuojamų sporto šakų, viso dirba 10 mokytojų, 2 - žolės riedulio, 2 - futbolo, 2 - stalo teniso, 2 - plaukimo, 1 - lengvosios atletikos, 1 - krepšinio. Iš 302 sporto centrą lankančių vaikų 82 mokiniai įvykdė meistrų pakopų rodiklius, 2021 m. parengta 17 Lietuvos rinktinės narių. Pasiiekti neblogi sportiniai pasiekimai šalies ir tarptautinėse varžybose. Iškovoti Lietuvos suaugusiųjų, jaunimo, jaunių, jaunučių ir vaikų čempionų bei prizininkų medaliai. Ugdytiniai nuolat dalyvauja įvairaus lygio varžybose taip tobulėdami. Dirbantys mokytojai kelia kvalifikaciją sporto šakų federacijų organizuojamuose kvalifikacijos kėlimo seminaruose, įvairiose mokymo platformose, dalindamiesi gerąja patirtimi su kolegomis.
Šalčininkų r. Eišiškių A. Ratkevičiaus sporto mokykla	Bendrame kontekste labai svarbu turėti tvirtą bendro tikslo siekiančią įstaigos bendruomenę, tėvų įtraukimą į sporto mokyklos gyvenimą (susirinkimai, bendros sporto šventės, susitikimai neformalioje aplinkoje). Aukšto lygio varžybų pravedimas. Ugdymo procese labai svarbus yra mokytojo (trenerio) autoritetas. Treniruotėse svarbu išlaikyti disciplinuotą struktūrą ir tinkamai taikyti treniruotės intensyvumą. Reiktų skirti dėmesio kiekvienam individualiai ir kiekvienam paaiškinti jo daromas judesių klaidas ir pagelbėti kaip to išvengti. Svarbu tinkamų raumenų fizinis paruošimas, tam pritaikyti pratimai. Reiktų leisti vaikui/paaugliui atsiverti per laisvesnę bendravimo formą, bet tuo pačiu leisti suvokti, kad yra ir ribos.
Kėdainių sporto centras	Geroji praktika: 1. projektų rengimas ir įgyvendinimas (vaikų vasaros užimtumo, jaunimo įtraukimo į sportines veiklas); 2. trenerių bendravimas ir bendradarbiavimas, patirčių dalijimasis, jaunų specialistų kuravimas; 3. renginių, turnyrų organizavimas, siekiant tenkinti sportininkų ir visuomenės poreikius, vertinti pažangą; 4. gambiausių sportininkų delegavimas į sportininkų rengimo centrus, integravimas į suaugusiųjų komandas.
Viešoji įstaiga Kelmės sporto centras	Glaudžiai bendradarbiaujame su Šiaulių miesto sporto institucijomis, darome bendras treniruotes, vykstame vieni pas kitus.
VšĮ Elektrėnų savivaldybės futbolo akademija	Akademijos noras buvo apjungti visą Elektrėnų savivaldybės regioną suburiant vaikus į futbolo treniruotės procesą. Dar vienas iš akademijos tikslų- kurti tikslingas futbolo grupes (visi, tam tikro amžiaus grupių, gambiausi vaikai treniruojasi vienoje komandoje). Labai džiaugiamės, kad tie tikslai, kurie buvo keliami yra įgyvendinti: Semeliškėse, Elektrėnuose, Vievyje, Kietaviškėse dabar jau treniruojasi mūsų akademijos vaikai; iš to masiškumo geriausi vaikai atrenkami ir treniruojasi pagrindinėse grupėse.
Švenčionių rajono sporto centras	Lygiuojantis į europinį sporto modelį, pagal kurį svarbiausią vaidmenį atlieka sporto federacijos ir kurio pagrindą sudaro įvairūs subjektai - nuo savivaldybių centrų, nacionalinių olimpinėjų komitetų iki trenerių ir sportininkų bei savanorių (kuriems tenka pagrindinis vaidmuo remiant

	visą sporto struktūrą), būtina užtikrinti naujos kartos sporto specialistų rengimą, atitinkantį šiuolaikinius tarptautinio lygmens standartus.
Šakių JKSC	Dirbame vadovaudamiesi sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijomis
Kūno kultūros ir sporto centras	Trakų rajono kūno kultūros ir sporto centras bendradarbiaudamas su švietimo bei sporto medicinos įstaigomis vieni pirmųjų Lietuvoje pradėjo sporto bei sveikatos specialistų integraciją į Centro sporto grupių ir komandų sudėtį! Specialistų tikslas - prisidėti prie traumų prevencinių programų ruošimo ir jų pritaikymo, taip pat gerinti sportininkų atletinį pasiruošimą. Šiuo bendradarbiavimu siekiama mažinti sportininkų traumatizmą, pagerinti ir pagreitinti reabilitacijos prieinamumą potrauminiu laikotarpiu, padėti treneriams siekti bendrų rezultatų bei sudaryti sąlygas kiekvienam Centro sportininkui siekti aukščiausių sportinių rezultatų Lietuvos ir pasaulinio lygio varžybose. Tikimasi, jog žengdami inovatyvaus pasiruošimo formavimo keliu Trakų rajoną garsins dar ne vienas treneris bei atletas. Džiaugiamės, jog prie šios iniciatyvos prisideda ir sporto kineziterapeutas, FMC klinikų vadovas - Laurynas Gumbis.
Mažeikių sporto mokykla	Mažeikių sporto mokyklos geroji praktika, tai žmogiškieji ištekliai. Mokykloje dirba savo darbui pasišventę treneriai, kurie stengiasi minimaliomis sąlygomis siekti maksimalių rezultatų. Mokykloje sportininkų rengimui reikia sporto salės, kurioje galėtų treniruotis ir varžytis krepšininkai, tinklininkai, futbolininkai, lengvaatlečiai. Plaukikams - pailginti plaukimo sezoną.
Šilutės sporto mokykla	Bendradarbiavimas su sporto klubais. Sukurta sportininkų skatinimo sistema (materiali).
Šiaulių lengvosios atletikos ir sveikatingumo centras	Taikome: atstojamąsias priemones, mokomąsias stovyklas, naujas inventoriaus įsigijimas, trenerių siuntimas į seminarus. Norėtume, kad sportinio rengimo procese dalyvautų kineziterapeutas, sporto gydytojas, sporto psichologas, dietologas.
Šiaulių plaukimo centras Delfinas	Gaunamas papildomas finansavimas iš Lietuvos plaukimo federacijos plaukimo centro "Delfinas" sportininkų rengimui, už įvykdytus sportinio rezultato rodiklius skirtingose amžiaus grupėse. Iškeltų rodiklių įvykdymas sugeneruoja tam tikro dydžio sportininko lešų krepšelį naudojamą sportinio sezono eigoje.
Šiaulių regbio ir žolės riedulio akademija	Šiaulių regbio ir žolės riedulio akademija bendradarbiauja, rengiant perspektyvius sportininkus Šiaulių miesto regbio ir žolės riedulio klubams, kurie jau eilę metų yra daugkartiniai savo sporto šakos čempionai. Bendradarbiaujame su Šiaulių miesto ikimokyklinėmis įstaigomis, rengiame jiems įvairias sporto šventes, supažindinime su akademijos sporto šakomis. Dėka partnerystės su Lietuvos regbio federacija ir Šiaulių miesto savivalda akademijos regbio stadione organizuojami aukščiausio tarptautinio lygio renginiai, kurie populiariai ne tik sporto šaką ar miestą, bet ir leidžia užmegzti naujas tarptautines pažintis. Akademija kasmet dalyvauja Sporto rėmimo fondo organizuojamuose infrastruktūros atnaujinimo ir renovacijos konkursuose, siekdama gerinti sąlygas tiek sportininkams, tiek sporto šakų gerbėjams.
Šiaulių sporto centras "Atžalynas"	Didinama aukšto meistriškumo pamainos sportininkų apimtis skatinant ir skleidžiant gerąją praktiką apie sporto centre kultivuojamų sporto šakų aukšto meistriškumo programų vykdymą naudojant viešinimą: socialinius tinklus, žiniasklaidą ar kt.; Viešieji ryšiai turi plačią prasmę, apimančią daug funkcijų: renginio/varžybų/stovyklų įvaizdžio formavimą, sporto centro ir miesto reprezentavimą, ryšius su dalyviais/sportininkais ir žiniasklaida, vidinius ryšius, papildomo finansavimo paiešką. Sporto centro ir kitų mokymosi įstaigų bendradarbiavimu, imamasi supažindinti su fizinio aktyvumo veiklos kokybe darželiuose, bei mokyklose. Vėliau, manome, atsilieps aukšto meistriškumo sportininkų rengimo apimčiai ir jos kokybei. Užtikrinamas nuoseklus sportininkų meistriškumo didėjimas, visuomenės skatinimas dalyvauti sporto centro organizuojamuose renginiuose. Organizuojami tarptautiniai renginiai skatina sportininkus atsakingai žvelgti į sportinį treniruočių bei rengimosi varžyboms procesą. Vykdoma tarptautinių ryšių plėtotė. Patirties pasidalijimas su kitų šalių sportininkais ir treneriais. Sporto centro organizuojami irklavimo, baidarių ir kanojų irklavimo, buriavimo renginiai/varžybos vyksta puikiuose rekreacinėse zonose, kurios pritraukia sportininkus, regiono gyventojus, svečius iš Lietuvos ir kitų valstybių.

<p>Šiaulių sporto centras „Dubysa“</p>	<p>Ypač miesto bendruomenės tarpe populiarios įvairaus rango tinklinio (salės), paplūdimio tinklinio, BMX (mažųjų kroso dviračių), fechtavimo varžybos. Treneriai lankosi ikimokyklinėse įstaigose, bendrojo lavinimo mokyklų kūno kultūros pamokose, kuriose pristatoma (-os) sporto šaka (-os), supažindinama su jos specifika, technika ir kt. ypatybėmis. Ne viena ikimokyklinė įstaiga pageidauja mokyti vaikus šachmatų ir šaškių sporto šakų paslapčių. Organizuotos ir vykdytos miesto, apskrities ir Lietuvos ikimokyklinių įstaigų dviratukų lenktynės. Bendradarbiaujama su neįgaliųjų sporto šakų federacijomis. Padedame organizuoti ir vykdyti kurčiųjų, aklųjų šachmatų ir šaškių varžybas, vykdomos šaudymo neįgaliųjų treniruotės. Sporto centras turi patirties organizuodamas kvalifikacines vyrų rankinio į Europos čempionatą varžybas, ne kartą organizuoti ir vykdyti Baltijos šalių jaunimo, jaunių sporto centrų/ klubų čempionatai, bei Lietuvos vyrų, jaunimo, jaunių jaunučių ir vaikų (10 sporto šakų) atrankinės ir finalinės čempionatų varžybos. Prisidedama prie Lietuvos sporto draugijos „Žalgiris“ tinklinio varžybų vykdymo. Sporto centras aktyviai inicijavo Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo projektus siekdamas atnaujinti naudojamą sporto treniruotėse ir varžybose inventorių. Vykdomos neformaliojo vaikų švietimo veiklos (šaškės, šachmatai). Šiauliai - dviračių miestas! Sporto centras „Dubysa“ ir sporto klubas „S-Sportas“ jau daugiau nei 10 metų Šiauliuose, miesto gatvėmis, organizuojamos plento dviračių varžybos skirtos tiek mėgėjams, tiek profesionalams. Sporto centro vadovui pasirašius bendradarbiavimo - rėmimo sutartį su tuometine AB „Gubernija“ ir Lietuvos tinklinio federacija, kartu su komanda 3 metus iš eilės inicijavo ir organizavo Lietuvos vaikų, jaunučių, jaunių ir jaunimo „Gubernijos duonos gijos lygos“ tinklinio čempionatus mergaičių ir berniukų grupėms. Tai buvo čempionatas, kuris apjungė visas Lietuvos miestų regionų sporto mokyklas/centrus. Sporto centro aukštos kvalifikacijos treneriai yra išugdę ne vieną garsų sportininką - olimpinį žaidinių dalyvę Vilną Rimšaitę (BMX dviračiai), pasaulio ir Europos čempionatų nugalėtojus, prizininkus, dalyvius - Viktoriją Čmilytę, Deimantę Daulytę, Matas Narmontas (šachmatai), Simona Kulikauskaitę, Domantas Norkus, Edgaras Petrauskas, Andrius Kybartas (šaškės), Žana-Gabrielių Virbauską, Joną Truchanovičių (rankinis), Arūną Kirsnių ir Arvydą Mišeikį (paplūdimio tinklinis), Marijus Kravčuk, Gabrielė Sinickaitė (boksas). Sporto centro administracija prisidėjo ir įgijo daug patirties dalyvaudama TAFISA Sportas visiems žaidynėse, kurios buvo surengtos pirmą kartą Lietuvoje, Šiaulių regione ir Europos vyrų krepšinio čempionato kvalifikacinėse varžybose, kuriose darbuotojai buvo atsakingi už apgyvendinimo paslaugas.</p>
<p>Šiaulių teniso akademija</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sportininkų rengimo, treniruočių planavimo optimizavimas, taikant šiuolaikines technologijas, naudojantis treniruočių planavimo programomis. Įstaigoje rengiama tarptautinės teniso federacijos kartu su Lietuvos teniso sąjunga patvirtinta įvairaus amžiaus grupių sportininkų elektroninė rengimo programa. 2. Aktyvus bendradarbiavimas su miesto ir rajono ikimokyklinėmis įstaigomis (tarptautinio projekto "JTI" sėkmingas įgyvendinimas). Per metus sudarytos 6 naujos vaikų teniso grupės ir papildytos kitos vaikų teniso grupės.
<p>VšĮ futbolo akademija "Šiauliai"</p>	<p>Futbolo akademija daugiau kaip prieš penkerius metus pradėjusi vykdyti kryptingus ir prasmingus pokyčius, sėkmingai įgyvendina gerosios praktikos bendruomenės futbolo klubo vystymo modelį, kur sportininkų rengimas vykdomas piramidės principu, t. y. kiekvienam sportininkui suteikiama galimybė siekti tiek asmeninio, tiek komandinio rezultato, o įgytos žinios ir gebėjimai skatina rinktis profesionalaus sportininko karjerą ar norą žaisti futbolą savo malonumui. Šiam principui pasiekti, visų pirma buvo reikalinga sukurti aiškią grupių komplektavimo sistemą ir įdiegti trenerių periodizaciją, kuri užtikrintų ugdymo programos įgyvendinimą, t. y. sukurti savaitinio darbo ciklą ir struktūrą nuo pradinio rengimo iki aukšto meistriškumo sporto grupių. Atskaitos tašku pasirinkta varžybų divizionas, kuriame komanda dalyvaus varžybų sezone, konkrečiame ugdymo etape esančios grupės treniruočių kartai per savaitę, kontaktinės ir nekontaktinės trenerio darbo valandos, metinis ciklas, atostogų trukmė. Svarbus aspektas, kad šios grupės niekada nebuvo ir nėra uždaros, t. y. visi sportuojantys vaikai ir jaunuoliai yra stebimi ir bet kuriuo momentu gali būti perkelti į aukštesnio meistriškumo grupę (A arba B komandą, kurios rungtyniauja aukščiausiam arba žemesniam lygmenyje). Aiškiai nustatytos taisyklės ir leido pamažu pereiti prie trenerių periodizacijos, kur žaidėjai ugdomi 3-jose amžiaus grupėse: U6-U10, U11-U14, U15-U18 ir vyresni. Dirbti konkrečiame periodizacijos etape skiriama trenerių grupė, atsižvelgiant į jų gebėjimą ir patirtį taikyti specifines su žaidėjo amžiumi, fiziologija, psichologija, techniniu ir taktiniu parengimu, susijusias žinias, geba ir moka taikyti treniruočių metodikas tinkančias tam tikrame žaidėjų</p>

	<p>amžiuje. Siekiama, kad nuo antrojo periodizacijos etapo, pritaikius tam amžiaus tarpsniui reikalingą žaidėjų atranką, grupės dydis būtų tokio dydžio, kad treniruočių procese dalyvautų pakankamas žaidėjų skaičius, 2 treneriai, kineziterapeutas, atletinio rengimo treneris. LFF su Europos šalimis suvienodinta ir įdiegta žaidimo modelio 5x5 (U9-U10), 8x8 (U11-U12), 11x11 (U13-U18) seka, amžiaus tarpsnis ir varžybų lygmuo, kuriame dalyvauja komanda užtikrina nuoseklesnį žaidėjų ugdymą ir perėjimą iš vieno ugdymo etapo į kitą. Tokiu būdu išvengiama nuolatinės kaitos ir nenuoseklumo perkeliant žaidėjus į kitą ugdymo etapą prieš kiekvieną varžybų sezono pradžią, o ir treneris aiškiai žino, koks savaitinis darbo krūvis jam susidarys dirbant konkrečioje ugdymo etapo grupėje. Ši sistema yra neatsiejama ir nuo darbo užmokesčio sistemos sukūrimo, kur trenerio darbo užmokesčio pagrindiniai kriterijai yra - profesinė patirtis ir veiklos sudėtingumas (varžybų lygmuo), kompetencijos ir iniciatyvumas, IT ir inovacijų naudojimas kasdienėje veikloje, varžybos ir rezultatai. Diegiama trenerių periodizacija savaime sudarė prielaidas atsisakyti trenerių kategorijų ir MP rodiklių, kas paskatino „sveiką“ vidinę konkurenciją ir darbą vardan bendro rezultato.</p>
<p>Šiaulių krepšinio akademija „Saulė“</p>	<p>Bendradarbiaujame su Šiaulių miesto moterų ir vyrų krepšinio komandomis rengiant perspektyvius akademijos krepšininkus, dalijamės sportinės veiklos patirtimi, organizuojame bendras veiklas, perspektyviausi akademijos sportininkai dalyvauja treniruočių procese kartu su vyrų ir moterų krepšinio komandomis bei dalyvauja vyrų bei moterų šalies čempionatuose. Krepšinio akademijos auklėtiniams sudaryta galimybė su abonementu (su nuolaida) lankyti vyrų krepšinio komandos „Šiauliai“ rungtynes, kurių metu jie stebi, analizuoja bei palaiko savo miesto komandą. Bendradarbiaujame su Šiaulių miesto vaikų darželiais, rengiame jiems atvirų durų dienas, krepšinio pamokėles bei darželių krepšinio varžybas, siekdami sudominti vaikus krepšiniu bei plėtoti krepšinio sporto šaką.</p>
<p>Pasvalio sporto mokykla</p>	<p>Treniruotėse taikomi įvairūs treniravimo metodai, testavimai. Galime pasidžiaugti tuo, kad turime puikias bazes ir galimybes ruošti sportininkus Lietuvos, Europos ir pasaulio čempionatams. Mūsų sporto bazėse vyksta mokomosios treniruočių stovyklos ruošiant aukšto meistriškumo sportininkus startams. Per mokinių atostogas yra organizuojamos socializacijos stovyklos (finansuojamos iš savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšų). Gerinant sportuojančiųjų treniruočių sąlygas, kasmet yra atnaujinamas sporto inventorių. Sporto mokykloje vyksta visų sporto šakų Lietuvos čempionatai, todėl mūsų sportininkai turi galimybę juose dalyvauti, semtis patirties. Gavus finansavimą iš sporto rėmimo fondo projektui "Pasvalio sporto mokyklos infrastruktūros atnaujinimas", bus renovuojamos baseino bei lengvosios atletikos zonos. Įtraukiant įvairaus amžiaus vaikus yra skatinama sveika bei aktyvi gyvensena nuo mažumės. 2023 metais planuojama pasirašyti bendradarbiavimo sutartis su visų sporto šakų, kurios yra kultivuojamos Pasvalio sporto mokykloje federacijomis. Mokykloje dirba mokytojai, sukaupe daug teorinių ir praktinių žinių, galintys jas perteikti savo auklėtiniams. Mokytojai kelia kvalifikaciją, dalinasi patirtimi su kitų sporto organizacijų kolegomis.</p>
<p>Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras</p>	<p>Vykdomė seniūnijų žaidynes įtraukdami rajono gyventojus į sporto bendruomenės veiklą. Tai puikus būdas ne tik skatinti fizinį gyventojų aktyvumą, bet ir priemonė telkti bendruomenes, skatinti bendravimą ir bendradarbiavimą, ugdyti sąmoningumą ir atsakomybę siekiant bendro tikslo.</p> <p>Organizuojame masinius bėgimus, skirtus J. Pipynės garbei ir nusipelnusio trenerio P. Karoblio atminimui. Renginiai skirti visoms amžiaus grupėms: nuo darželinukų iki senjorų. Tokie bendri renginiai ugdo pilietinį ir istorinį sąmoningumą, suartina skirtingas kartas, nes trasa yra vienoda visiems ir finišo džiaugsmas nepriklauso nuo amžiaus.</p> <p>Vykdomė vasaros ir žiemos sporto šventės skirtas miesto ir rajono sporto bendruomenei. Bendri renginiai atviroje erdvėje didina bendruomeniškumo jausmą ir formuoja identitetą - priklausomybės tam tikrai bendruomenei jausmą.</p> <p>Įgyvendiname Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamus projektus. Įgyvendinti projektai: ESFA projektas "Vaikų socialinis įtraukimas per sportinius užsiėmimus", tokio projekto įgyvendinimas naudingas ne tik jų dalyviams, bet ir vykdytojams: gerinamos trenerių ir administruojančio personalo kompetencijos.</p> <p>Kasmet rengiamos geriausių praėjusių metų sportininkų pagerbimo šventės. Tai labai svarbi sportininkų motyvacijos stiprinimo dalis: sportininkui ir treneriui reikalingas pripažinimas, pastangų įvertinimas ir pasiekimų matomumas. Visa tai skatina tobulėti ir siekti dar geresnių rezultatų.</p>

Vilniaus miesto krepšinio mokykla	Rengiama sportininkų ugdymo programa, kuri bus pritaikyta kiekvienai amžiaus grupei., „Stats4Sport“ platformoje treneriai turės galimybę naudotis visa teorine, vaizdine medžiaga, dalintis patirtimi.
Visagino sporto ir rekreacijos centras	Centre dirbantys treneriai, mokytojai turi pasižymėti nuostatų pozityvumu (tikėjimu, saviverte, pasitikėjimu savimi, noru rūpintis mokiniais), asmeninio tobulėjimo siekiu (noru nuolat tobulėti, mokytis, atvirumu naujovėms), profesionalumu (turėti pedagogo profesijai reikalingas žinias ir gebėjimus, išmanyti dėstomą dalyką), darbo motyvacija (entuziazmu, domėjimusi savo dalyku, veikla centre). Treneriai, mokytojai taip pat turi nuolat plėsti profesinį, kultūrinį akiratį, nebijoti naujovių, bandyti, tyrinėti, mokytis iš kolegų, mokinių ir pan.
Panevėžio sporto centras	Taikytumėme sporto federacijų parengtas su ŠMSM suderintas ir patvirtintas sportinio ugdymo programas.
Molėtų r. kūno kultūros ir sporto centras	Reikia finansavimo fizinio rengimo treneriui, kuris būtų orientuotas į sportininkų fizinį parengtumą. Taip pat jis galėtų pavaduoti trenerius kurie su kitomis grupėmis išvažiuojes į varžybas ir dėl to likusios grupės neturi treniruočių.
Pagėgių savivaldybės meno ir sporto mokykla	Pasiteisino futbolo treniruotėse naudojama FK ANDERLETH mokymo metodikos programa ir vaiko ugdymo stebėsenos platforma PROSSOCERDATE.
Rokiškio rajono kūno kultūros ir sporto centras	1. Vykdomė sportinę veiklą miesto darželiuose. Sporto centro treneriai priešmokyklinio ugdymo grupių vaikams veda bendro fizinio pasirengimo užsiėmimus, organizuoja sporto šventes, varžybas. Taip vaikai anksčiau supažindinami su sportine veikla, lengviau renkasi kūno kultūros ir sporto centro treniruotes. 2. Rokiškio rajono tarybos sprendimu vykdomė mokinių pavėžėjimą tėvų (globėjų) nuosavu transportu į sporto centrą, apmokant kelionės išlaidas (jei nėra visuomeninio transporto). Taip mokiniams sudaromas galimybės iš atokesnių rajono vietovių atvykti į kūno kultūros ir sporto centro užsiėmimus.
Utenos daugiaviečių sporto centras	Centro biudžetas sportiniam ugdymui paskirstomas atskiroms sporto šakoms (veikloms) ir taip kiekviena sporto šaka planuoja savo veiklą, atsižvelgdama į biudžetą. Centras vykdo ne tik sportinio ugdymo programas, bet ir renginius miesto bendruomenei bei moksleiviams.
Vilniaus rajono sporto centras	Sporto centras veiklą pradėjo tik prieš 3 mėnesius ir dar neturi kuo pasidalinti.
Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokykla	Vilniaus rajono sporto mokykloje aukštų sportiniu pasiekimu pavyko pasiekti ten, kur dirba aukštos klases treneriai ir yra atsidavė savo mėgstamai sporto šakai. Glaudus bendravimas su sportininku tėvais, jų įtraukimas į vaikų ugdymo procesą. Tėvų parama ir palaikymas varžybų metu teigiamai įtakoja sportininkų rezultatams.
Zarasų sporto centras	Zarasų sporto centras vykdo projektą "Fizinio aktyvumo skatinimas". Pozityvių asmeninių nuostatų į viso gyvenimo fizinį aktyvumą, kaip sveikatos stiprinimo priemonę, diegimas ir įtvirtinimas per aktyvų dalyvavimą. Fizinio aktyvumo veiklos organizavimas apima įvairias trumpalaikes ir ilgalaikes programas. Zarasų sporto centro programų įgyvendinimo metu visų amžiaus grupių sporto mėgėjai dalyvauja viešuose fizinio aktyvumo renginiuose. Keičiasi tik fizinio aktyvumo renginių įvairovė, programų dalyviams derinamos fizinio aktyvumo veiklos su dalyvavimu sporto renginiuose, sporto šventėse, taip formuojamas pozityvus dalyvių požiūris į fizinio aktyvumo veiklas. Programų metu įgyvendinami svarbiausi pozityvių asmeninių nuostatų į viso gyvenimo fizinį aktyvumą, kaip sveikatos stiprinimo priemonę skatinantys veiksniai: malonumo, pasitenkinimo savimi jausmas. Patenkinti savigarbos, savęs įtvirtinimo ir saviraiškos poreikiai. Tinkama šeimos aplinka (fizinė ir emocinė) ir nuolatinis šeimos narių skatinimas, palaikymas bei dalyvavimas kartu. Dažnas dalyvavimas įvairiuose sporto renginiuose su aktyviais ir autoritetą turinčiais sportininkais, kurie veikia kaip sektinas „uždegantis“ pavyzdys. Draugų ir bendraamžių aktyvų dalyvavimas bendrose fizinio aktyvumo veiklose, pritarimas joms ir bendravimas tarpusavyje. Lengvas sporto įrangos pasiekiamumas ir jos funkcionalumas: patogūs, spalvingi, atitinkanti amžiaus grupes ir reguliuojama įranga, didelė jos įvairovė. Saugumo jausmas fizinio aktyvumo užsiėmimų metu. Tinkamas asmeninio tobulėjimo pajautimas, akivaizdus progreso matymas. Geros fizinės būklės, patrauklios išvaizdos ir geros sveikatos jausmas. Dalyvių jausmas, kad pasirinkta veikla yra jo asmeninis pasirinkimas (nėra jokios prievartos ar spaudimo). Galimi laisvi eksperimentai (ypač

	paauglystėje) su įvairiais sporto veiksmis, judesiais ar net sporto šakomis, didelė aktyvaus laisvalaikio įvairovė, skatinanti fizinį aktyvumą. Geros, tinkamos sportuoti sąlygos tiek sporto salėje, tiek lauke.
Žemynos progimnazija	Sportininkų rengimui aktualu: 1. Įstaigos struktūra 2. Trenerio darbo principai ir gebėjimas siekti bendrų tikslų 3. Atranka (atrankos kriterijai ir rodikliai) 4. Kokybiškas meistriško ugdymo grupių komplektavimas (tolimesnei atrankai) 5. Varžybų sistema per kurią bus ugdomi meistriško įgūdžiai.
VŠĮ "Rietavo žirgynas"	Ilgas ir nuoseklus darbas su raiteliais ir žirgais. Dalyvavimas organizuojamose žirgų konkūrų varžybose.
Alytaus r. meno ir sporto mokykla	Organizuojame futbolo, dziudo, baidarių sporto savaitgalines ir vasaros stovyklas vaikams bei jaunimui, rengiame ir vykdome sporto projektus. Organizuojame atminimo (treneriams atminti) varžybas. Rengiame susitikimus su sportininkais olimpiečiais.
Birštono sporto centras	Ugdymo procesas individualizuotas ir lankstus. Sistemingas treniruotes derinti su varžybų praktika. Ugdymo procesas organizuojamas taip kad vaikas nuolat galėtų pasidžiaugti savo pasiekimais.

Pav.1 Gerosios praktikos įstaigų lygmeniu

Šaltinis: sudaryta autoriaus remiantis apklausos duomenimis

5.2. Savivaldybių administracijų atstovų nurodytos gerosios praktikos savivaldos ir nacionaliniu lygmeniu

5.2.1. Savivaldybių administracijų išskirta geroji praktika teisinio reguliavimo srityje

Vertinant Lietuvos Respublikos savivaldybių gerąsias praktikas, didžioji dalis savivaldybių atstovai pabrėžia, jog pagrindiniai naudą atnešantys Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų sprendimai yra susiję su aukštus rezultatus rodančių sportininkų ir trenerių premijavimo sistemų įdiegimu, sporto renginių finansavimu, patalpų suteikimu naudotis panaudos teise treniruotėms vykdyti bei tiksliu ir aiškiu strateginiu planu, kuriuo vadovaujantis yra ruošiami Lietuvos sportininkai atstovaujantys savivaldybes ir Lietuvos Respubliką tarptautiniu lygmeniu.

Apklausus Lietuvos Respublikos savivaldybių sportininkų ugdymo/rengimo centrų atstovų bei savivaldybių administracijų atstovų išryškėjo teisiniai sprendimai, kurie padėjo savivaldybėms pritraukti didesnę gyventojų interesą sporte, atitinkamai sportininkų rezultatai nuo priimtų pakeitimų pradėjo gerėti, lyginant su ankstesniais sezonais demonstruotais tų pačių sportininkų rezultatais.

Žemiau pateikiami Lietuvos Respublikos savivaldybių teisiniai sprendimai, kurie atnešė teigiamų rezultatų Lietuvos sporte.

Joniškio rajono savivaldybė

Joniškio rajono savivaldybės taryba 2015 m. rugpjūčio 26 d. priėmė sprendimą Nr. T-154 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės sportininkų ir trenerių skatinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris 2019 m. gruodžio 19 d. buvo pakeistas Joniškio rajono savivaldybės sprendimu Nr. T-262 (toliau - Aprašas). Aprašo tikslas - skatinti Joniškio rajono savivaldybės sportininkus, jų trenerius, skiriant jiems pinigines premijas. Šios lėšos skiriamos iš Joniškio savivaldybės biudžeto. Gauti premijas turi teisę sportininkai ir treneriai, deklaruavę savo gyvenamąją vietą Joniškio rajono savivaldybėje, ir treneriai, garsinantys Joniškio kraštą ir sportinę veiklą vykdančys savivaldybėje. Jei skatinamas nepilnametis fizinis asmuo ir jam skiriama premija, ji pervedama į jo asmeninę sąskaitą banke arba į nepilnamečio fizinio asmens tėvų, globėjų sąskaitą banke.

Premijos skiriamos Joniškio savivaldybės sportininkams už einamųjų metų reikšmingą ir aktyvią sportinę veiklą: aukštus pasiekimus nacionaliniuose, tarptautiniuose Europos ir pasaulinio lygmens varžybose, čempionatuose, olimpinėse žaidynėse.

Premijos sportininkams ir jų treneriams skiriamos: olimpinių ir parolimpinių žaidynių dalyviams ir prizininkams, jaunimo olimpinių žaidynių, pasaulio ir Europos čempionatų, Europos žaidynių, pasaulio ir Europos kurčiųjų čempionatų, pasaulio ir Europos neįgaliųjų ir veteranų čempionatų, Lietuvos čempionatų, žaidynių Lietuvos mokyklų žaidynių finalinių varžybų sporto rungčių, Lietuvos veteranų čempionatų komandinių arba individualių rungčių prizininkams.

Sportininkai ar treneriai teikiami skatinti, jeigu pasaulio, Europos, Lietuvos čempionatų žaidynių varžybose dalyvavo ne mažiau kaip 5 komandos (5 valstybių komandos) ar ne mažiau kaip 5 dalyviai rungtyje ar svorio kategorijoje.

Aprašas nustato šiuos individualių ir komandinių rungčių (kiekvienam komandos nariui) premijų dydžius:

Eil. Nr.	Varžybų pavadinimas	Iškovota vieta ir piniginės premijos dydis (Eur)		
		I	II	III
1.	Olimpinės žaidynės			
1.1.	olimpinės žaidynės, parolimpinės žaidynės	1500	1400	1300
1.2	olimpinės žaidynės, parolimpinės žaidynės	Nepriklausomai nuo užimtos vietos už dalyvavimą sportininkams skiriamos 500 Eur premijos		
1.3.	jaunimo olimpinės žaidynės	400	350	300
2.	Pasaulio čempionatas			
2.1.	suaugusiųjų	1000	900	800
2.2.	jaunimo	700	600	500
2.3.	jaunių	500	450	400
2.4.	jaunučių	350	320	300
2.5.	veteranų	400	350	300
3.	Europos čempionatas, žaidynės			
3.1.	suaugusiųjų	750	700	650
3.2.	jaunimo	500	450	400
3.3.	jaunių	380	350	300
3.4.	jaunučių	250	230	200
3.5.	veteranų	300	250	200

4.	Lietuvos čempionatas, žaidynės			
4.1.	suaugusiųjų	200	190	180
4.2.	jaunimo	160	150	140
4.3.	jaunių	130	120	110
4.4.	jaunučių	100	90	80
4.5.	veteranų	120	110	100
4.6.	Lietuvos mokyklų žaidynės	50	40	30

Už individualios sporto šakos sportininko paruošimą treneriui skiriama 50 procentų dydžio premija nuo aukščiausiai vietą užėmusiam sportininkui skirtos sumos. Komandinių sporto šakų varžybų treneriams skiriama tokio pat dydžio premija, kaip ir komandos sportininkams.

Kandidatų atranka, paraiškų pateikimas ir premijos skyrimas

Kandidatus gauti premiją savivaldybės administracijos sporto sritį koordinuojančiam padaliniui gali siūlyti savivaldybės sporto, formaliojo ar neformaliojo švietimo, ugdymo įstaigų vadovai (toliau - vadovai).

Vadovai teikia savivaldybės administracijos sporto sritį koordinuojančiam padaliniui nustatytos formos paraišką. Kartu su paraiška turi būti pateikta: varžybų, čempionatų, žaidynių diplomų kopijos, liudijančios apie laimėtą prizinę vietą, informacija apie renginį (kur vyko renginys, iš kokių šalių ir kiek dalyvių jame dalyvavo, renginio, varžybų, čempionato nuostatai, protokolai ir kt.).

Paraiškos priimamos elektroninėmis priemonėmis arba tiesiogiai pateikiamos ir registruojamos savivaldybės administracijos sporto sritį koordinuojančiame padalinyje nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Savivaldybės administracijos sporto sritį koordinuojantis padalinys iki kitų metų sausio 5 d. perduoda gautas paraiškas savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudarytai Joniškio rajono savivaldybės meno kūrėjų, meno kolektyvų, kultūros ir meno srityse pasiekusių aukštų rezultatų, sportininkų ir trenerių, pasiekusių aukštų rezultatų, vertinimo komisijai (toliau - komisija). Komisija sudaroma administracijos direktoriaus įsakymu iš savivaldybės tarybos narių ir administracijos darbuotojų. Komisiją sudaro 5 nariai, iš kurių bent vienas - savivaldybės tarybos narys. Komisijos sekretoriaus funkcijas atlieka savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirtas valstybės tarnautojas. Komisijos darbo reglamentą tvirtina savivaldybės administracijos direktorius įsakymu. Komisija sudaroma dvejų metų laikotarpiui.

Komisija, įvertinusi gautas paraiškas, teikia savivaldybės administracijos direktoriui motyvuotą siūlymą skirti arba neskirti premijos sportininkui (nurodant motyvus). Savivaldybės

tarybai paskyrus premijas varžybų, čempionatų, žaidynių laureatams, savivaldybės administracijos sporto sritį koordinuojantis padalinys organizuoja varžybų, čempionatų, žaidynių prizininkų pagerbimo ceremoniją.

Jurbarko rajono savivaldybė

Jurbarko rajono savivaldybės atstovai taip pat išskyrė sportininkų ir trenerių skatinimo premijomis už aukštą meistriskumą, tačiau pasitelkdami kitokią tvarką. Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2018 m. sausio 25 d. sprendimu Nr. T2-10 buvo priimtas sportininkų ir trenerių skatinimo premijomis už aukštą meistriskumą tvarkos aprašas (toliau - Aprašas), kuris nustato Jurbarko rajono savivaldybės sportininkų, pasiekusių aukštų rezultatų sporto srityje, juos parengusių trenerių skatinimo tvarką, prašymų pateikimo, svarstymo, piniginių premijų skyrimo ir mokėjimo tvarką ir premijų dydžius.

Aprašo tikslas - motyvuoti savivaldybės sportininkus ir trenerius, skiriant sportininkams, pasiekusiems aukštų sportinių rezultatų sporto srityje, bei juos parengusiems treneriams pinigines premijas. Premijos skiriamos savivaldybės sportininkams ir juos parengusiems treneriams už pastarųjų metų reikšmingą ir aktyvią sportinę veiklą, aukštus laimėjimus, Lietuvos, Europos ir Pasaulio čempionatų sporto šakų ir rungčių nugalėtojams ir prizininkams. Gauti premijas turi teisę sportininkai, kurie atstovavo Jurbarko savivaldybei, Jurbarko rajone registruotose sporto įstaigose ar organizacijose, Lietuvos čempionatuose ar Lietuvos rinktinės sudėtyje dalyvavo Europos ir Pasaulio čempionatuose. Prašymai priimami ir registruojami savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriuje, kuris perduoda gautą informaciją Jurbarko rajono savivaldybės sporto tarybai (toliau - sporto taryba). Sporto taryba prašymus svarsto 1 kartą per ketvirtį. Kandidatus premijai gauti sporto tarybai gali siūlyti savivaldybės sporto įstaigos, sporto organizacijos, sporto klubų vadovai ar treneriai, savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyrius, sportininkai. Sporto tarybai turi būti pateikiamas prašymas skirti premiją už aukštą meistriskumą. Kartu su prašymu gali būti pateikiamos siūlomų premijai gauti kandidatų sporto varžybų, kuriose dalyvavo sportininkas, visų pakopų protokolų kopijos. Prašymas premijai gauti pateikiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo fakto apie laimėjimą paskelbimo. Prašymas, pateiktas praleidus šį terminą, nenagrinėjamas.

Premijų skyrimo kriterijai

Premijos skiriamos olimpinių sporto šakų olimpinių individualiųjų ir komandinių rungčių sportininkams, jeigu sporto varžybose varžėsi ne mažiau kaip penki sportininkai arba komandos, olimpinių sporto šakų neolimpinių individualiųjų ir komandinių rungčių sportininkams, jeigu sporto varžybose varžėsi ne mažiau kaip penki sportininkai arba komandos, skiriama 70 procentų nuo olimpinių sporto šakų piniginės premijos sumos.

Neolimpinį sporto šakų sportininkams, jeigu sporto varžybose varžėsi ne mažiau kaip septyni sportininkai arba komandos, už komandinį sporto laimėjimą kiekvienam sportininkui (komandos nariui) skiriama premija, kuri komandai apskaičiuojama nurodytą premijos dydį dauginant iš oficialaus komandos arba komandinės rungties sportininkų skaičiaus. Sportininką parengusiam treneriui skiriama 50 procentų nuo sportininko gautos premijos sumos. Jeigu sportininką rengė keli treneriai, premija padalijama. Premijos mažinamos 50 procentų, jeigu Pasaulio ir Europos čempionatai rengiami dažniau nei kas dveji metai. Kai per metus sportininkas laimėjo keliose Apraše minimose varžybose, bendra premijų suma negali viršyti aukščiausiojo apdovanojimo sumos. Premijos skiriamos už komandinės rungtis, kurių sporto varžybų rezultatai nėra suminė individualių rungtių rezultatų išraiška (t. y., už kuriuos sportininkas nėra gavęs premijos).

Premijų, skiriamų Jurbarko rajono savivaldybės sportininkams ir treneriams už aukštą meistriškumą, dydžiai:

Olimpinės sporto šakos

Eil. Nr.	Sporto varžybų pavadinimas	Iškovota vieta ir piniginės premijos dydis (Eur)			
		I	II	III	IV-VIII
1.1	Olimpinės žaidynės				
1.1.1.	Olimpinės žaidynės, Parolimpinės žaidynės	2000	1600	1200	800
1.2.	Pasaulio čempionatas				
1.2.1.	Suaugusių	1200	960	720	-
1.2.2.	Jaunimo, veteranų	720	570	430	-
1.2.3.	Jaunių	400	320	240	-
1.3.	Europos čempionatas				
1.3.1.	Suaugusių	1000	700	450	-
1.3.2.	Jaunimo, veteranų	450	360	270	-
1.3.3.	Jaunių ir jaunučių	270	220	160	-
1.4.	Lietuvos čempionatas				
1.4.1.	Suaugusių	300	240	180	-
1.4.2.	Jaunimo, veteranų	200	160	120	-
1.4.3.	Jaunių ir jaunučių	160	130	100	-

Neolimpinės sporto šakos

Eil. Nr.	Sporto varžybų pavadinimas	Iškovota vieta ir piniginės premijos dydis (Eur)			
		I	II	III	
2.1.	Pasaulio čempionatas				
2.1.1.	Suaugusių	700	500	300	-
2.1.2.	Jaunimo, veteranų	300	250	150	-
2.1.3.	Jaunių	250	150	100	-
2.2.	Europos čempionatas				
2.2.1.	Suaugusių	600	400	200	-
2.2.2.	Jaunimo, veteranų	350	200	100	-
2.2.3.	Jaunių ir jaunučių	200	100	80	-
2.3.	Lietuvos čempionatas				
2.3.1.	Suaugusių	200	150	100	-
2.3.2.	Jaunimo, veteranų	150	100	75	-
2.3.3.	Jaunių ir jaunučių	100	75	50	-

Jurbarko rajono savivaldybės sporto projektų rėmimo tvarka

Papildomai Jurbarko rajono savivaldybės atstovai sportininkų rengimo centrų veiklos gerosios praktikos rekomendacijų teisiniame reguliavime išskyrė Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gegužės 28 d. sprendimą Nr. T2-175, kuriuo savivaldybė nustatė sporto projektų rėmimo tvarkos aprašą (toliau - Aprašas), kuris reglamentuoja savivaldybės biudžeto Kultūros ir sporto veiklų plėtros programos lėšų veiklos programoms iš dalies finansuoti, panaudojimą, savivaldybės sporto projektų teikimą, jiems keliamus bendruosius reikalavimus, vertinimo kriterijus, finansavimo tvarką, atsiskaitymą už gautų lėšų panaudojimą bei sporto projektų vykdymo priežiūrą. Lėšos sporto klubų veiklos programoms iš dalies finansuoti yra tvirtinamos kiekvienais metais Jurbarko rajono savivaldybės biudžete.

Sporto projektams finansuoti lėšos skirstomos į dvi priemones - su sportine veikla susijusioms iniciatyvoms skatinti ir sporto šakos reprezentacinei komandai, dalyvaujančiai šalies čempionatuose, remti.

Lėšos su sportine veikla susijusioms iniciatyvoms skatinti skiriamos tiems sportiniams projektams, kurie skatina:

- Savivaldybės gyventojų įtraukimą į organizuotas ir savarankiškas sporto pratybas;
- Neįgaliųjų sportą;
- Vaikų ir jaunimo sporto klubų veiklą.

Lėšos sporto šakos reprezentacinei komandai, dalyvaujančiai šalies čempionatuose, remti skiriamos tiems sporto projektams, kurie skatina Jurbarko rajoną reprezentuojančių sporto šakų komandų, dalyvaujančių Lietuvos čempionatuose, regioniniuose turnyruose sportinę veiklą.

Savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius (toliau - skyrius) kasmet skelbia sporto projektų rėmimo konkursą savivaldybės interneto svetainėje, nuroydamas Projektų rėmimo prioritetus, jų priėmimo terminus ir tvarką.

Projekto paraiškas gali teikti sporto organizacijos, turinčios juridinio asmens statusą, registruotos ir veiklą vykdančios savivaldybės teritorijoje bei pagal veiklos nuostatus (įstatus) turinčios teisę organizuoti sporto renginius. Pareiškėjas paraišką gali teikti individualiai arba su sportinio projekto partneriu (-iais), kuris (-ie) turi būti nurodyti paraiškoje. Atkreiptinas dėmesys, kad sportinio projekto partneriu (-iais) negali būti biudžetinės įstaigos. Jeigu paraiška teikiama kartu su sportinio projekto partneriu (-iais), Pareiškėjas, prieš pasirašydamas savivaldybės biudžeto programų priemonių finansavimo sutartį, turi sudaryti jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį su sportinio projekto partneriu (-iais). Projekto partnerių skaičius nėra ribojamas, tačiau pareiškėjas, kviesdamas sportinio projekto partnerius veikti kartu privalo įvertinti Projekto partnerio būtinumą ir su tuo susijusius valdymo sunkumus. Pareiškėjas teisės aktų nustatyta tvarka iki paraiškos pateikimo dienos turi būti tinkamai atsiskaitęs už skirtų savivaldybės biudžeto lėšų (jeigu buvo skirta) panaudojimą.

Finansavimas pareiškėjui negali būti skiriamas, jeigu:

- Pareiškėjas yra bankrutavęs, bankrutuojantis, likviduojamas ar laikinai sustabdęs veiklą;
- Pareiškėjas paraiškoje arba jos prieduose pateikė klaidinančią informaciją;
- Pareiškėjas bandė gauti konfidencialios informacijos arba daryti įtaką savivaldybės atstovams, sportinių projektų vertinimo ir atrankos komisijos nariams paraiškų vertinimo ir atrankos procesų metu.
- Pareiškėjas tais pačiais kalendoriniais metais gali pateikti vieną paraišką pagal vieną finansavimo priemonę. Jei pareiškėjas teikia daugiau nei vieną paraišką pagal tą pačią priemonę, kitos vėliau registruotos jo Paraiškos yra atmetamos.

Svarbu paminėti, kad teikiant paraišką savivaldybės interneto svetainėje prašoma pridėti pareiškėjo galiojančių įstatų kopiją, projekto vadovo ir vykdytojų, dalyvaujančių

įgyvendinant Projektą, pasirašyti gyvenimo aprašymai (CV), aukščiau minėta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis (-ys) bei kita informacija, pagrindžianti finansavimo reikalingumą ar papildanti sportinio projekto aprašymą.

Paraiškas vertina Jurbarko rajono savivaldybės sporto taryba. Sporto tarybos nariai užpildo nešališkumo deklaraciją bei privalo nusišalinti nuo paraiškos svarstymo ir sprendimo priėmimo, jeigu gali kilti interesų konfliktas.

Kiekvienas sporto projektas įvertinamas balais (aukščiausias galima įvertinimas yra 100 balų). Projektai vertinami atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

- Pareiškėjo turimi žmogiškieji resursai ir jų kompetencija;
- Pareiškėjo partneriai ir jų pagalba įgyvendinant Projektą;
- Projekto aktualumas;
- Projekto tikslų, uždavinių ir veiklų dermė, prasmingumas ir pagrįstumas;
- Projekto rezultatų pamatavimas, nauda ir poveikis;
- Numatytas pagrįstas ir realus lėšų panaudojimas bei detalus lėšų poreikio pagrindimas;
- Administracinių išlaidų naudojimo pagrįstumas;
- Kitų finansavimo šaltinių parama sportiniam projektui įgyvendinti.

Projektai vertinami pagal šiuo prioritetus:

- Finansuojant su sportine veikla susijusių iniciatyvų skatinimo projektus;
- Projektams, fizinio aktyvumo veikla užimantiems daugiau vaikų ar kitų tikslinių grupių;
- Projektams, numatantiems ilgesnės trukmės veiklą ir sporto veiklų įvairovę.

Finansuojant sporto šakos reprezentacinei komandai, dalyvaujančiai šalies čempionatuose remti projektus, prioritetas teikiamas:

- Papildomos finansavimo šaltinius turintiems sporto projektams;
- Komandai kuri rungtyniauja aukščiausioje ir nacionalinėje lygose;
- Komandai, kuri atstovauja bei reprezentuoja Jurbarko rajoną oficialiose įvairių lygų respublikos ir (ar) tarptautinėse varžybose;
- Komandai, kurios veikloje dalyvauja 50% Jurbarko rajono gyventojų (sportininkų).

Finansuojant su sportine veikla susijusių iniciatyvų skatinimo projektai turėtų atitikti šiuos rezultatus:

- Ne mažiau kaip 20% sportinio projekto lėšų pareiškėjo (jo paties arba partnerio (-ų) įnašas nuo sportiniam projektui įgyvendinti prašomos paramos lėšų sumos;
- Į fizinio aktyvumo veiklą įtraukta ne mažiau kaip 60 žmonių;
- Sporto veiklų skaičius - 2, iš jų ne mažiau kaip 1 nemokama žiūrovams.

Finansuojant sporto šakos reprezentacinei komandai, dalyvaujančiai šalies čempionatuose, remti projektus:

- Ne mažiau kaip 20 proc. Projekto lėšų Pareiškėjo (jo paties arba partnerio (-ų) įnašas nuo Projektui įgyvendinti prašomos paramos lėšų sumos;
- Reprezentacinių sporto renginių skaičius - 2;
- Įtrauktų į socialines veiklas dalyvių skaičius - 200.

Projektų finansavimo tvarka

Maksimali pagal aprašą vienam sportiniam projektui įgyvendinti skiriama lėšų suma yra iki 5 000 eurų. Su kiekvienu gaunančiu finansavimą pareiškėju savivaldybės administracijos direktorius pasirašo savivaldybės biudžeto programų priemonių finansavimo sutartį, šios sutarties neatsiejama dalis yra sporto projekto išlaidų sąmata. Sutartyje apibrėžiami šalių įsipareigojimai, atsiskaitymo už įgyvendintą sporto projektą ir panaudotas lėšas sąlygos.

Papildomai Apraše numatomos tinkamos finansuoti sporto projekto vykdymo išlaidų rūšis:

- Sporto bazės nuomos išlaidos;
- Sporto inventoriaus ir įrangos nuomos ir įsigijimo išlaidos;
- Transporto ir kelionių išlaidos (degalai, transporto nuoma, bilietai, išskyrus kelionės draudimą.
- Teisėjavimo išlaidos (teisėjavimo paslaugos, veiklos sutartys ir kiti darbo santykius reglamentuojantys būdai, išskyrus kompensuojamas renginio dalyvio maitinimo išlaidas);
- Išlaidos greitosios medicinos pagalbos paslaugoms varžybų ir renginių metu;
- Išlaidos prizams ir apdovanojimams varžybų ir renginių metu (taurės, medaliai, diplomai);
- Apgyvandinimo ir maitinimo sporto varžybų, sporto stovyklų metu išlaidos (kaip reglamentuojama Lietuvos Respublikos teisės aktuose);

- Išlaidos dienpinigiams treneriams ir sportininkams, dalyvaujantiems sporto renginiuose (kaip reglamentuojama Lietuvos Respublikos teisės aktuose);
- Išlaidos projekto sklaidos ir viešinimo paslaugoms;
- Išlaidos starto mokesčiams;
- Sporto aprangos (naudojant savivaldybės logotipą) varžyboms įsigijimo išlaidos;
- Priemonių, prekių, reikmenų, medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turta), jeigu jos identifikuojamos ir priskiriamos išskirtinai projekto reikmėms;

Projektui įgyvendinti reikalingų paslaugų pirkimo išlaidos, jeigu jos identifikuojamos ir priskiriamos išskirtinai projekto reikmėms.

Sportinių projektų vykdymo priežiūra ir atsiskaitymas už gautų lėšų panaudojimą

Be kita ko Jurbarko rajono savivaldybė siekdama su efektyvinti naudojamas savivaldybės lėšas skirtas sportiniams projektams rengti, numato, kad už sporto projektų įgyvendinimą, lėšų tikslingą panaudojimą, darbų apimčių ir kokybinių parametrų įvykdymą, veiklos ir finansinių ataskaitų pateikimą atsako pareiškėjas ir projekto vadovas. Savivaldybės skyriaus darbuotojas ir sporto tarybos nariai turi teisę gauti informaciją apie sporto projekto įgyvendinimą, lankytis veiklose, renginiuose ir pan. Nustačius, kad sporto projekto vykdytojas skirtas lėšas naudoja ne pagal paskirtį, pareiškėjas privalo grąžinti pervestas lėšas į savivaldybės biudžetą. Apie įvykdyto sporto projekto rezultatus pareiškėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas jam pasibaigus pateikia informaciją sporto skyriaus darbuotojui.

Kauno rajono savivaldybė

Kauno rajono savivaldybėje yra 2 sportininkų rengimo įstaigos - Kauno rajono sporto mokykla ir Kauno rajono dziudo ir jojimo sporto mokykla. Šių abiejų mokyklų teisinė forma - savivaldybės biudžetinė įstaiga. Mokyklų pagrindinė paskirtis - neformaliojo vaikų švietimo grupės sportinio ugdymo mokykla, kitos paskirtys - formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo mokykla, neformaliojo suaugusiųjų švietimo grupės sportinio ugdymo mokykla. Kauno rajono savivaldybės atstovai kaip gerąją sportininkų rengimo centrų veiklos gerosios praktikos rekomendacijos teisiniame reguliavime išskyrė Kauno rajono neformaliojo ugdymo įstaigų ugdytinių sportinio ugdymo grupių formavimo tvarka, apibrėžiamas sportinio ugdymo grupių sudarymas ir ugdytinių sportinių pasiekimų vertinimas, nurodoma sportinio ugdymo trukmė ir apimtis, nurodomi kiti sportinio ugdymo ypatumai, kuri parengta remiantis 2019 m. rugsėjo 4 d. Nr. V-976 Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu, kuriame patvirtintos sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijos (toliau - Rekomendacijos).

Rekomendacijos skirtos valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojamoms sporto, švietimo įstaigoms ir organizacijoms, rengiančioms ir (ar) ugdančioms sportininkus,

įgyvendinančioms neformaliojo sportinio ugdymo, formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo, pagrindinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu ir vidurinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu programas. Rekomendacijose apibrėžiamas sportinio ugdymo ir (ar) rengimo grupių sudarymas ir asmenų sportinių pasiekimų vertinimas, nurodoma sportinio ugdymo ir (ar) rengimo trukmė ir apimtis, pateikiamos sportinio ugdymo ir (ar) rengimo plano rengimo ir derinimo rekomendacijos, nurodomi kiti sportinio ugdymo ir (ar) rengimo ypatumai. Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo grupės sudaromos pagal asmens užimtą vietą arba pasiektą rezultatą varžybose vadovaujantis meistriško pakopų rodikliais. Meistriško rodikliai vertinami vadovaujantis sporto (šakų) federacijų ir kitų organizacijų vykdomų varžybų tinkamai patvirtintų protokolų duomenimis.

Įgyvendinant pagrindinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu, vidurinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu programas:

- Sudaromos tik į olimpių žaidynių programą įtrauktų sporto šakų ir (arba) disciplinų sportinio ugdymo grupės;
- Pagrindinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu programos I dalies (5-8 klasės) sportinio ugdymo ir (ar) rengimo grupę sudaro ne mažiau kaip 6 asmenys, pagrindinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu programos II dalies (I ir II gimnazijos klasės) sportinio ugdymo ir (ar) rengimo grupę - ne mažiau kaip 4 asmenys, vidurinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu programos (III ir IV gimnazijos klasės) sportinio ugdymo ir (ar) rengimo grupę - ne mažiau kaip 2 asmenys;

Į sportinio ugdymo ir (ar) rengimo grupę įtraukiami aukštesnės meistriško pakopos rodiklius pasiekę asmenys, juos pradedant skaičiuoti nuo nurodytų atitinkamos sporto šakos ir (arba) disciplinos aukščiausios meistriško pakopos rodiklius pasiekusių nurodyto amžiaus asmenų.

Sportinio atskirų sporto šakų ir (arba) sporto šakų disciplinų programų ugdymo ir (ar) rengimo grupės sudaromos sportiniam sezonui. Sportinio sezono pradžios ir pabaigos datas nustato atitinkama nacionalinė sporto šakos federacija pagal atitinkamos tarptautinės sporto šakos federacijos nustatytus reikalavimus. Naujos sportinio atskirų sporto šakų ir (arba) sporto šakų disciplinų programų ugdymo ir (ar) rengimo grupės sudarymas gali trukti ne ilgiau kaip 2 mėnesius. Neformaliojo asmenų sportinio ugdymo grupės sudarymo procesas gali vykti nuolat. Pagal sportinio ugdymo ir (ar) rengimo programas ugdomų ir (ar) rengiamų asmenų sportinių pasiekimų vertinimas atliekamas vadovaujantis Rekomendacijų 1 ir 2 prieduose nustatytais meistriško rodikliais. Rekomendacijų 1 ir 2 prieduose nurodyti meistriško rodikliai, pasiekti olimpinėse žaidynėse, pasaulio ir Europos čempionatuose, galioja 5 metus nuo pasiekimo dienos; tarptautinėse suaugusiųjų, jaunimo ir jaunių amžiaus grupių aukšto

meistriškumo sporto varžybose, Lietuvos Respublikos suaugusiųjų, jaunimo ir jaunių amžiaus grupių čempionatų varžybose - 3 metus nuo pasiekimo dienos, kitose varžybose - 2 metus nuo pasiekimo dienos.

Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo planų rengimas ir derinimas

Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo planas, parengtas vadovaujantis Rekomendacijomis ir kitais švietimą, fizinį ugdymą ir sportą reglamentuojančiais teisės aktais, rengiamas vienam sporto sezonui nurodant ugdymo ir (ar) rengimo pradžią ir pabaigą ir turi apimti visas įgyvendinamas valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojamos įstaigos ar organizacijos sportinio ugdymo ir (ar) rengimo programas. Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo planas yra valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojamos sporto, švietimo įstaigos ar organizacijos, rengiančios ir (ar) ugdančios sportininkus, įgyvendinančios neformaliojo sportinio ugdymo, formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo, pagrindinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu ir vidurinio ugdymo kartu su sportiniu ugdymu programas, ugdymo ir (ar) rengimo plano dalis.

Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo plane turi būti nurodyta:

- Valstybės ar savivaldybių biudžeto lėšomis finansuojamos įstaigos ar organizacijos tikslai ir uždaviniai, tikslų ir uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai;
- Valstybės ar savivaldybių biudžeto lėšomis finansuojamos įstaigos ar organizacijos sportinio ugdymo ir (ar) rengimo programų tikslai ir uždaviniai, tikslų ir uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai;
- Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo (grupinio ir (arba) pavienio) organizavimo formos, veiklos (treniruotės, fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto pratybos, užsiėmimai, stovyklos, varžybos, projektai ir kt.) ir veiklų trukmė, fizinė aplinka (pastatai, patalpos, teritorija, sporto salės, maniežai, aikštynai ir kt.) ugdymo ir (ar) rengimo ir ugdymosi ir (ar) rengimosi priemonės (įranga, inventorius ir kt.);
- Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo atskirų sporto šakų ir (arba) sporto šakų disciplinų programoms įgyvendinti ugdytojams skiriamų papildomų akademinų valandų pasirengimui fizinio aktyvumo ir aukšto meistriškumo sporto pratyboms skaičius konkrečioje ugdymo ir (ar) rengimo grupėje ar ugdant individualiai;
- Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo programoms įgyvendinti varžyboms, stovykloms ir kitoms ugdymo ir (ar) rengimo veikloms skiriamų akademinų ugdymo ir (ar) rengimo valandų skaičius;
- Asmenų sportinių pasiekimų vertinimo būdai, laikotarpiai ir kriterijai;

Asmenų sportinio ugdymo ir (ar) rengimo sąlygos juos ugdantiems ir (ar) rengiantiems asmenims išvykus į stovyklą ar varžybas su vienu ar keliais ugdymo grupės asmenimis.

Rengiant sportinio ugdymo ir (ar) rengimo planą turi būti atsižvelgiama į:

- Trenerių kvalifikaciją;
- Ugdomų ir (ar) rengiamų asmenų specialiuosius poreikius;
- Ugdymo ir (ar) rengimo grupių specifinius poreikius;
- Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo programų įgyvendinimo laiką ir trukmę ir į tai, kad sportinio ugdymo ir (ar) rengimo procesas gali vykti darbo dienomis po pamokų, poilsio ir švenčių dienomis ir per asmenų atostogas;
- Sporto šakos ir (arba) disciplinos, kurią kultivuojant vykdomas sportinis ugdymas ir (ar) rengimo, sporto varžybų kalendorių, patvirtintą atitinkamos sporto šakos nacionalinės sporto (šakos) federacijos ir tarptautinės sporto šakos federacijos;
- Daugiametę konkrečios sporto šakos ir (arba) disciplinos asmens ugdymo ir (ar) rengimo struktūrą, kurią sudaro ilgalaikė (8 ir daugiau metų) sportinio ugdymo ir (ar) rengimo grandžių tvarka, nuoseklumas ir tarpusavio ryšys. Daugiametį sportinio ugdymo ir (ar) rengimo procesą sudaro keturmečiai, dvimečiai ir metiniai ciklai (parengiamasis, varžybų, pereinamasis ir kt.), etapai (pradinio rengimo, meistriško ugdymo ir kt.), mezociklai, mikrociklai, varžybos, darbingumo atgavimo dienos, fizinio aktyvumo ir aukšto meistriško sporto pratybos, šių pratybų dalys, pratimai.

Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo ypatumai

Ugdyti priimami asmenys prieš pradėdami lankyti fizinio aktyvumo ar aukšto meistriško sporto pratybas turi būti pasitikrinę sveikatą asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir pristatyti pažymą, kad yra sveiki ir gali treniruotis. Fizinio aktyvumo ar aukšto meistriško sporto pratybas lankantys ir (ar) sporto varžybose dalyvaujantys asmenys privalo periodiškai tikrintis sveikatą asmens sveikatos priežiūros įstaigose. Sveikatos tikrinimo reikalavimus asmenims, periodiškumą ir tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras.

Sportinio ugdymo ir (ar) rengimo metu dėl traumos ar ligos (esant asmens sveikatos priežiūros įstaigos pažymai) pradinio rengimo etapo ugdymo grupėje asmenų skaičius gali sumažėti 3 asmenimis, meistriško ugdymo etapo ugdymo grupėje - 2 asmenimis, o meistriško tobulinimo etapo ugdymo grupėje - 1 asmeniu. Buriavimo, irklavimo, baidarių ir kanojų irklavimo, šuolių į vandenį, šiuolaikinės penkiakovės, trikovės ir vandensvydžio sportinio ugdymo ir (ar) rengimo grupių asmenys pirmiausia turi būti išmokyti plaukti. Dviračių sporto šakos ir (arba) disciplinos sportinių grupių asmenys turi būti supažindinti su kelių eismo taisyklėmis.

Kazlų Rūdos savivaldybė

Kazlų Rūdos savivaldybės taryba yra priėmusi 2022 m. birželio 27 d. sprendimą Nr. TS-165 "Dėl Kazlų Rūdos savivaldybės nevyriausybinų organizacijų ir kitų juridinių bei fizinių asmenų finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašo patvirtinimo" (toliau - Aprašas), kuris reglamentuoja nevyriausybinų organizacijų ir kitų juridinių bei fizinių asmenų finansavimo projektų paraiškų pateikimo, svarstymo, vertinimo, projektų finansavimo ir atsiskaitymo už gautas lėšas tvarką. Lėšos konkurso būdu skiriamos Pareiškėjų projektinei ir kitai veiklai finansuoti. Pretenduojant į lėšas, skiriamas konkurso būdu, pildoma nustatytos formos paraiška.

Kazlų Rūdos savivaldybės biudžete yra 3 biudžeto lėšų programos, kuriose numatytas Pareiškėjų finansavimas:

- Žinių visuomenės, kultūrinio ir sportinio aktyvumo skatinimo programa;
- Ekonominio konkurencingumo, turizmo ir investicinio patrauklumo didinimo programa;
- Socialinės paramos plėtojimo ir visuomenės sveikatinimo rėmimo programa.

Sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų rėmimo projektai

Programai teikiami Sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų rėmimo projektai kiekvienų metų II ketvirtį, atitinkantys sąlygas:

galimi Pareiškėjai: sporto srityje veikiantys fiziniai ir juridiniai asmenys;

Konkurso būdu finansuojamos veiklos sritys:

Pasirengti ir dalyvauti savivaldybės, regiono, šalies, tarptautiniuose renginiuose (čempionatai, pirmenybės, žaidynės ir kt.), šioms veikloms finansuoti skiriant 75 proc. visų sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų rėmimo projektams skirtų lėšų, numatytų Savivaldybės biudžete;

Pasirengti ir dalyvauti „Sportas visiems“, sveikatingumo, sveikos gyvensenos renginiuose, sporto šventėse bei akcijose, šioms veikloms finansuoti skiriant 10 proc. visų sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų rėmimo projektams skirtų lėšų, numatytų Savivaldybės biudžete;

Pasirengti ir dalyvauti individualių sporto šakų varžybose, šioms veikloms finansuoti skiriant 5 proc. visų sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų rėmimo projektams skirtų lėšų, numatytų Savivaldybės biudžete.

Ne konkurso būdu lėšos skiriamos už aukštus sportinius rezultatus, piniginiams prizams skiriant 10 proc. visų sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų rėmimo projektams skirtų lėšų, numatytų Savivaldybės biudžete; finansavimas skiriamas visus metus. Neįgalųjų

socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektams kofinansavimas skiriamas pateikus laisvo formos prašymą ir dokumentus, įrodančius Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skiriamą finansavimą.

Finansuojamos išlaidos:

- Patalpų ir transporto nuoma;
- Sporto inventoriaus nuoma;
- Apranga;
- Inventorius ir įranga, jų priežiūra;
- Renginių organizavimo išlaidos (prizai, reklama ir kt.);
- Sportininkų, trenerių, teisėjų maitinimas (ne daugiau kaip 30 proc. projektui įgyvendinti prašomos sumos);
- Starto mokestis;
- Kelionės ir nakvynės išlaidos;
- Atlyginimo išlaidos (sportininkams, treneriams, teisėjams ir kt.).

Projektų finansavimo tikslas - suteikti Savivaldybėje veikiančioms NVO bei kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims platesnes galimybes tenkinti įvairiapusių poreikius, stiprinti ir paremti aktyvias Savivaldybėje veikiančias NVO, skatinti jų veiklos tęstinumą. Tinkamos Projekto išlaidos turi būti tiesiogiai susijusios su Projekte numatytais veiklomis ir būtinos projektui vykdyti, pagrįstos projekto įgyvendinimo eiga ir planu, išlaidų pobūdžiu ir kiekiu. Programų koordinatoriai, po ataskaitų pateikimo atlieka administracinę patikrą bei perduoda Buhalterinės apskaitos skyriui. Komisija ir programų koordinatoriai Pareiškėjams teikia visą reikalingą dalykinę ir metodinę pagalbą, susijusią su projekto įgyvendinimu. Išaiškėjus, kad lėšos buvo panaudotos ne pagal paskirtį, Pareiškėjas privalo lėšas gražinti į Savivaldybės biudžetą. Pareiškėjai, gavę finansavimą, privalo viešinti informaciją apie įgyvendintą projektą ir atliktus darbus (žiniasklaidos priemonėse, leidiniuose, susitikimuose su visuomene, spaudos konferencijose ir kt.), pristatyti Kazlų Rūdos savivaldybę kaip projektą finansavusią ar iš dalies finansavusią instituciją, nurodant logotipą ir pavadinimą. Viešinant projektą privaloma nepažeisti viešosios tvarkos, laikytis teisės aktų nustatytos tvarkos.

Kėdainių rajono savivaldybė

Kėdainių rajono sporto komandų ir sportininkų veikla skatinama strateginio plėtros plano iki 2030 m., patvirtinto Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 25 d. sprendimu Nr. TS-217 „Dėl Kėdainių rajono strateginio plėtros plano iki 2030 metų patvirtinimo“ 2.3.4.7 priemonėmis „Skatinti Kėdainių rajono sporto organizacijas, sporto komandas ir

sportininkus, sporto veiklos projektus ir programas“ ir 2.3.4.8 „Skatinti sporto renginių organizavimą Kėdainių rajone bei dalyvavimą juose“. Kiekvienais metais Kėdainių rajono savivaldybės taryba tvirtina trejų metų Kėdainių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą, Kėdainių rajono savivaldybės biudžetą. Vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės gabių mokinių skatinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. TS-230, savivaldybės biudžeto lėšos - piniginės premijos skiriamos Kėdainių rajono savivaldybės gabiems mokiniams, per vienus mokslo metus pasiekusiems puikių rezultatų sporto veiklose. Vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės mokyklų mokinių vežimo organizavimo ir važiavimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2020 m. rugsėjo 25 d. sprendimu Nr. TS-226, savivaldybė visas važiavimo išlaidas kompensuoja mokiniams, važiuojantiems vietinio (miesto ir priemiesčio) reguliaraus susisiekimo maršrutais Kėdainių rajono savivaldybėje bei tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais į neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimus Kėdainių savivaldybėje, kuriuos vykdo švietimo teikėjai, įgyvendinantys programas neformaliojo vaikų švietimo lėšomis.

2022 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. TS-116 patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės neformaliojo švietimo programų vykdymo, priėmimo mokytis pagal neformaliojo švietimo programas tvarkos aprašas; 2022 m. balandžio 29 d. tarybos sprendimu Nr. TS-117 patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo programų finansavimo ir administravimo tvarkos aprašas.

Papildomai Kėdainių rajono savivaldybė išskyrė Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. spalio 22 d. įsakymą Nr. AD-1-1222 dėl viešųjų sporto renginių ir aukšto meistriško sporto treniruočių stovyklų dalyviams skiriamų neapmokestinamųjų piniginių kompensacijų dydžių ir mokėjimo tvarkos aprašą, kuris reglamentuoja renginių dalyviams skiriamų gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamųjų piniginių kompensacijų dydžius ir mokėjimo tvarką.

Kai renginys vyksta Lietuvos Respublikoje, renginio dalyviams, kurie yra su renginį vykdančiu pelno nesiekiančiu vienetu darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais nesusijęs ir (arba) už savo veiklą renginyje negaunantis kito atlygio, to renginio programos autorius, pasirodymą tokiame renginyje padedantis atlikti asmuo ar už šio renginio techninio inventoriaus veikimą, techninės pagalbos teikimą ar visuomenės informavimą atsakingas asmuo, taip pat aukšto meistriško sporto treniruočių stovykloje dalyvaujantis sportininkas, aukšto meistriško sporto specialistas ir fizinio aktyvumo ar aukšto meistriško sporto instruktorius, skiriamos piniginės kompensacijos mokamos šia tvarka ir taikant šiuos dydžius:

Kompensuojama renginio dalyvio vienos paros maitinimo išlaidų suma, neviršijanti 1 bazinės socialinės išmokos:

Eil. Nr.	Sporto renginio pavadinimas	Sportininkai				Kiti sporto renginių dalyviai
		vaikai, jaunučiai	jauniai	jaunimas, suaugusieji	olimpinės rinktinės nariai	
1.	Rajoniniai renginiai	7–10	10–12	17–20	27–30	14–18
2.	Respublikiniai renginiai ir aukšto meistriško sporto treniruočių stovyklos	10–12	12–15	22–25	32–35	24–28
3.	Tarptautiniai renginiai ir aukšto meistriško sporto treniruočių stovyklos	12–15	17–20	27–30	35–38	25–30

Priklausomai nuo pasiruošimo sporto renginiui ir rezultatų apibendrinimo bei pateikimo dalyviams, renginį aptarnaujantiems asmenims piniginės maitinimo išlaidų kompensacijos (toliau - maitinimo išlaidos) gali būti mokamos ir už dieną prieš renginį, ir už dieną po renginio. Kiekvienas toks atvejis turi būti konkrečiai įvardintas sporto renginio (varžybų) sąmatoje. Maitinimo išlaidos renginio dalyviams mokamos vadovaujantis sporto renginio dokumentais (nuostatais, tvarkaraščiais, programomis, prašymais, kvietimais, varžybų protokolais, varžybų suvestinėmis ir kt.). Maitinimo išlaidos renginio dalyviams pervedamos po renginio pagal Kėdainių rajono savivaldybės administracijos Kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialisto sudarytą bei vedėjo pavaduotojo pasirašytą sporto renginio sąmatą, maitinimo išlaidų išmokėjimo žiniaraštį, ir, jei renginys trunka ilgiau nei 2 dienas, lankomumo apskaitos žiniaraštį. Pagal renginio dalyvio pateiktus nakvynės išlaidų patvirtinimo dokumentus kompensuojamos nakvynės išlaidos, neviršijančios Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių. Pagal renginio dalyvio pateiktus kelionės išlaidų patvirtinimo dokumentus kompensuojamos kelionės iš renginio dalyvio gyvenamosios vietos į renginio vietą ir atgal į renginio dalyvio gyvenamąją vietą visų rūšių transporto priemonėmis išlaidos. Pagal renginio dalyvio pateiktus degalų įsigijimo išlaidų patvirtinimo dokumentus kompensuojamos kelionės iš renginio dalyvio gyvenamosios vietos į renginio vietą ir atgal į renginio dalyvio gyvenamąją vietą metu, kai vykstama renginio dalyvio transporto priemone, sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos. Degalų įsigijimo išlaidos kompensuojamos atsižvelgiant į kelionės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių ir atitinkamos transporto priemonės gamintojo nurodytus transporto priemonės techninius duomenis (degalų sunaudojimo normas 100 kilometrų).

Kai renginys vyksta užsienyje, renginio dalyviams skiriamos piniginės kompensacijos mokamos šia tvarka ir taikant šiuos dydžius:

Kompensuojama renginio dalyvio vienos paros maitinimo išlaidų suma, neviršijanti Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų komandiruočių išlaidų apmokėjimo“, nurodytų dydžių;

Pagal renginio dalyvio pateiktus nakvynės išlaidų patvirtinimo dokumentus kompensuojamos nakvynės išlaidos, neviršijančios Komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių priede nustatytų gyvenamojo ploto nuomos išlaidų normų;

Pagal renginio dalyvio pateiktus kelionės išlaidų patvirtinimo dokumentus kompensuojamos kelionės iš renginio dalyvio gyvenamosios vietos į užsienio valstybę ir jos teritorijoje, taip pat kelionės atgal į renginio dalyvio gyvenamąją vietą visų rūšių transporto priemonėmis išlaidos;

Pagal renginio dalyvio pateiktus degalų įsigijimo išlaidų patvirtinimo dokumentus kompensuojamos kelionės iš renginio dalyvio gyvenamosios vietos į užsienio valstybę ir jos teritorijoje, taip pat kelionės atgal į renginio dalyvio gyvenamąją vietą metu, kai vykstama renginio dalyvio transporto priemone, sunaudotų degalų įsigijimo išlaidos. Degalų įsigijimo išlaidos kompensuojamos atsižvelgiant į kelionės metu nuvažiuotų kilometrų skaičių ir atitinkamos transporto priemonės gamintojo nurodytus transporto priemonės techninius duomenis (degalų sunaudojimo normas 100 kilometrų);

Pagal renginio dalyvio pateiktus šiame papunktyje nurodytų išlaidų patvirtinimo dokumentus kompensuojamos dokumentų, susijusių su išvykimu į užsienį, tvarkymo išlaidos, įskaitant išvykstančių į užsienį renginio dalyvių kelionių draudimo, kurį gali sudaryti draudimas nuo ligų, draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, kelionės bagažo draudimas, civilinės atsakomybės draudimas, išlaidas.

Vilniaus miesto savivaldybė

Vilniaus miesto savivaldybė nurodė, kad po atliktų veiklos auditų ir remiantis auditorių pateiktomis rekomendacijomis, buvo pakeistas teisinis Vilniaus mieste veikiančių savivaldybės sporto ugdymo įstaigų statusas - iš biudžetinių įstaigų jos buvo pertvarkytos į viešąsias įstaigas.

Priimant tokį pakeitimą buvo siekiama suteikti viešosioms įstaigoms daugiau savarankiškumo, gerinti valdymą, efektyviai naudoti žmogiškuosius ir finansinius išteklius, optimaliai naudoti turimą infrastruktūrą vilniečių ir ugdymo proceso poreikius, kelti sportinio bei neformalaus ugdymo kokybę, skatinti sportuojančiųjų skaičiaus augimą, tačiau per kelis mėnesius didelių permainų kol kas neįvyko: vyksta diskusijos su ugdymo įstaigų personalu dėl jų statuso pokyčių (tarifikacija, kategorijos, atostogų trukmė, dokumentų informacinė valdymo sistema, savanorystė, sporto elektroninė veiklos sistema, organizacinė struktūra ir t.t.).

Siekama, kad įstaigose dirbantys žmonės turėtų galimybę gauti didesnę darbo užmokestį, teikti ne tik aukšto meistriškumo, bet ir neformaliojo ugdymo paslaugas.

Ukmergės rajono savivaldybė

Ukmergės rajono savivaldybė kaip ir kitos aukščiau paminėtos savivaldybės išskyrė Ukmergės rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintas Ukmergės rajono sportininkų, pasiekusių aukštų rezultatų, skatinimo tvarkos aprašą, kuriame numatyta skatinti pinigėmis premijomis sportininkus ir jų trenerius, iškovojusius prizines vietas Pasaulio, Europos, Lietuvos čempionatuose, taurių varžybose.

Šio Ukmergės rajono savivaldybės tarybos sprendimo tikslas - skatinti sporto centro, sporto klubų bei įvairių nevyriausybinių organizacijų sportininkus bei juos ruošusius trenerius.

Šiaulių miesto savivaldybė

VšĮ futbolo akademija "Šiauliai" taiko visai kitą grupių komplektavimo sistemą, kurioje treneriai treniruoja sportininkus pagal amžiaus grupes, perleisdami sportininkus kitiems treneriams, nereikalaujama iš vaikų rezultato iki 12 metų amžiaus, vertinamos pastangos, turimi gebėjimai ir perspektyva.

Nuo 2016 metų pakeistas Šiaulių miesto sporto įstaigų statusas - jos tapo sportininkų rengimo centrais. Sporto centruose sportuoja visų amžiaus grupių atletai, nuo vaikų iki suaugusiųjų. Įstaigose leidžiama apsispręsti dėl atostogų suteikimo treneriams. Kvalifikaciniai reikalavimai atrenkant įstaigų vadovus pritaikyti atsižvelgiant į sporto srities aktualijas. Turime perspektyviausių sportininkų premijavimo sistemą, įdiegta sportininkų ir trenerių materialinio skatinimo sistema už aukštus pasiekimus. Sporto centrai bendradarbiauja su Šiaulių sporto gimnazija. Dviejų sporto įstaigų (VšĮ krepšinio akademija "Saulė" ir VšĮ futbolo akademija "Šiauliai"), pakeistas teisinis statusas, tokiu būdu vykdomas viešosios-privačiosios partnerystės pavyzdys (dalininkai - savivaldybė ir privatusis sektorius), šios dvi įstaigos įgyvendina trimetės futbolo ir krepšinio plėtros programas. Futbolo akademija apima visas sportininkų rengimo grandis nuo vaikų iki suaugusiųjų aukščiausios lygos komandos. Atsižvelgiant į viešųjų interesų poreikį, Savivaldybė dalyvauja krepšinio klubo "Šiauliai" veikloje, yra dalininkė (24 proc. dalis).

Papildomai Šiaulių miesto savivaldybės atstovai kaip gerąją praktiką teisiniame reguliavime nurodė 2021 m. liepos 15 d. Nr. A-1165 Šiaulių miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą dėl sportinio rengimo organizavimo Šiaulių miesto savivaldybės sportininkų rengimo centruose patvirtinimo, kuriame apibrėžiamas sportinio grupių sudarymas ir sportininkų sportinių pasiekimų vertinimas, nurodoma sportinio rengimo trukmė ir apimtis, pateikiama sportinio rengimo plano rengimo ir derinimo tvarka, nurodomi kiti sportinio rengimo ypatumai. Apraše nurodoma, jog Sportinio rengimo grupės sudaromos pagal sportininko užimtą vietą arba pasiektą rezultatą varžybose vadovaujantis sporto šakos sportininkų meistriškumo pakopų rodikliais ir sportinio rengimo grupių sudarymo rodikliais, ir rengimui skiriamų rengimo

valandų skaičiumi per savaitę pagal sporto šakas (disciplinas ir rungtis) ir sportininkų su negalia meistriško pakopų rodikliais ir sportininkų su negalia sportinio rengimo grupių sudarymo rodikliais ir rengimui skiriamų rengimo valandų skaičiumi per savaitę pagal sporto šakas. Sportinio rengimo grupės komplektuojamos ir tvirtinamos atsižvelgiant į sporto šakų sezoniškumą:

Šiaulių sporto centre „Dubysa“:

Nuo einamųjų metų rugsėjo 1 d. iki sekančių metų rugpjūčio 31 d. (boksas, fechtavimas, rankinis, stalo tenisas, šachmatai, šaškės, šaudymas, tinklinis ir paplūdimio tinklinis);

Nuo einamųjų metų spalio 1 d. iki sekančių metų rugsėjo 30 d. (BMX dviračių sportas (mažieji kroso) ir dviračių sportas (plento));

Šiaulių regbio ir žolės riedulio akademijoje nuo einamųjų metų lapkričio 1 dienos iki sekančių metų spalio 30 d.;

Šiaulių sporto centre „Atžalynas“ nuo einamųjų metų gruodžio 1-20 d. iki sekančių metų gruodžio 1-20 d. (irklavimas, baidarių-kanojų irklavimas, buriavimas/ledo rogių sportas/vėjaračiai, taekwondo, graikų-romėnų imtynės, laisvosios imtynės, moterų imtynės, sambo ir dziudo);

Šiaulių plaukimo centre „Delfinas“ nuo einamųjų metų spalio 1 d. iki sekančių metų rugsėjo 30 d.;

Šiaulių teniso akademijoje nuo einamųjų metų spalio 1 d. iki sekančių metų rugsėjo 30 d.;

Viešojoje įstaigoje futbolo akademija „Šiauliai“:

Pradinio rengimo 2-3 metų, meistriško ugdymo 1-5 metų ir meistriško tobulinimo 1-2 metų etapų grupės sudaromos vieneriems varžybų periodo metams nuo einamųjų metų rugpjūčio 1 d. iki sekančių metų liepos 31 d.;

Meistriško tobulinimo 3 metų ir aukšto sportinio meistriško etapų grupės sudaromos vieneriems varžybų periodo metams nuo einamųjų metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.;

Viešojoje įstaigoje krepšinio akademija „Saulė“ nuo einamųjų metų spalio 1 d. iki sekančių metų rugsėjo 30 d.;

Šiaulių lengvosios atletikos ir sveikatingumo centre nuo einamųjų metų spalio 1 d. iki sekančių metų rugsėjo 30 d. (lengvoji atletika, šiuolaikinė penkiakovė ir neįgaliųjų sportas).

Meistriško rodikliai vertinami vadovaujantis sporto (šakų) federacijų (asociacijų, sąjungų) ir kitų organizacijų vykdomų varžybų tinkamai patvirtintų protokolų duomenimis. Sudarant sportinio rengimo atskirų sporto šakų meistriško ugdymo arba meistriško

tobulinimo etapo rengimo grupę, vietoje vieno Aprašo 1 ir 2 prieduose nurodyto sportininko į grupę gali būti įtraukti 2 viena pakopa žemesnės meistrišumo pakopos rodiklius atitinkantys sportininkai, vietoj dviejų Aprašo 1 ir 2 prieduose nurodytų žemesnės meistrišumo pakopos rodiklius atitinkančių sportininkų gali būti įtrauktas 1 viena pakopa aukštesnio meistrišumo sportininkas. Jeigu jaunesnio amžiaus sportininkas atitinka Aprašo 1 ir 2 prieduose nurodytos aukštesnės meistrišumo pakopos rodiklius, jis gali būti įtrauktas į vyresnio amžiaus sportinio rengimo grupę. Jeigu sportinio rengimo grupės sportininkai metų laikotarpiu įvykdo aukštesnius arba netenka turėtų meistrišumo rodiklių, Sportininkų rengimo centro vadovas gali teikti siūlymą dėl rengimo valandų skaičiaus per savaitę nustatymo (mažinimo / didinimo). Pagal sportinio rengimo programas rengiamų sportininkų sportiniai pasiekimai vertinami sudarant sportinio rengimo grupes ir, esant poreikiui, bet kuriuo metu, vadovaujantis Aprašo 1 ir 2 prieduose nustatytais meistrišumo rodikliais. Aprašo 1 ir 2 prieduose nurodyti meistrišumo rodikliai, pasiekti olimpinėse žaidynėse, galioja 4 metus nuo pasiekimo dienos, pasaulio ir Europos čempionatuose - 3 metus nuo pasiekimo dienos, Lietuvos Respublikos suaugusiųjų, jaunimo, jaunių, jaunučių, vaikų amžiaus grupių čempionatuose ir kitose varžybose - 1 metus nuo pasiekimo dienos. Einamaisiais metais neįvykus olimpinėms žaidynėms, pasaulio ir Europos čempionatams, Lietuvos Respublikos suaugusiųjų, jaunimo, jaunių, jaunučių, vaikų amžiaus grupių čempionatams ir kitoms varžyboms, kuriose pasiektas rezultatas yra vertinamas, suteikiant meistrišumo rodiklį, laikoma, kad sportininkai turi esamą meistrišumo rodiklį iki artimiausių aukšto meistrišumo sporto varžybų, bet ne ilgiau kaip iki kitų metų rugpjūčio 31 d.

Sportinio rengimo planai

Sportinio rengimo planas rengiamas vadovaujantis sportą reglamentuojančiais teisės aktais, atsižvelgiant į sporto mokslininkų, trenerių, sportininkų ir sportuojančių asmenų rengimui skirtus metodinius ir mokslinius darbus. Sportinio rengimo plane turi būti nurodyta:

- Sportininkų rengimo centro tikslai ir uždaviniai, tikslų ir uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai;
- Sportinio rengimo (grupinio ir / arba pavienio) organizavimo formos, veiklos (treniruotės, pratybos, užsiėmimai, stovyklos, varžybos, projektai ir kt.) ir veiklų trukmė, fizinė aplinka (pastatai, patalpos, teritorija, sporto salės, maniežai, aikštynai ir kt.), rengimo ir rengimosi priemonės (įranga, inventorių ir kt.);
- Sportinio rengimo programoms įgyvendinti (varžyboms, stovykloms ir kitoms rengimo veikloms) skiriamų rengimo valandų skaičius;
- Sportinio rengimo atskirų sporto šakų programoms įgyvendinti skiriamų papildomų rengimo valandų pasirengimui pratyboms skaičius konkrečioje rengimo grupėje ar rengiant individualiai;

- sportininkų sportinių pasiekimų vertinimo būdai ir laikotarpiai;
- sportininkų sportinio rengimo sąlygos jų treneriui išvykus į stovyklą ar varžybas su vienu ar keliais rengimo grupės sportininkais.

Rengiant sportinio rengimo planą turi būti atsižvelgiama į:

- trenerių kvalifikaciją;
- sportininkų specialiuosius poreikius;
- sportinio rengimo grupių specifinius poreikius;
- sportinio rengimo programų įgyvendinimo laiką ir trukmę ir į tai, kad sportinio rengimo procesas gali vykti darbo dienomis po pamokų, poilsio ir švenčių dienomis ir per sportininkų atostogas;
- sporto šakos (sporto šakų disciplinų ir rungčių), kurią kultivuojant vykdomas sportinis rengimas, sporto varžybų kalendorių, patvirtintą atitinkamos sporto šakos nacionalinės sporto (šakos) federacijos ir (ar) tarptautinės sporto šakos federacijos;
- daugiametę konkrečios sporto šakos (sporto šakų disciplinų ir rungčių) sportininko rengimo struktūrą, kurią sudaro ilgalaikė (8 ir daugiau metų) sportinio rengimo grandžių tvarka, nuoseklumas ir tarpusavio ryšys. Daugiametį sportinio rengimo procesą sudaro keturmečiai, dvimečiai ir metiniai ciklai (parengiamasis, varžybų, pereinamasis ir kt.), etapai (pradinio rengimo, meistriškumo ugdymo ir kt.), mezociklai, mikrociklai, varžybos, darbingumo atgavimo dienos, pratybos, pratybų dalys, pratimai.

Šilalės rajono savivaldybė

Šilalės rajono savivaldybė išskyrė 2022 m. rugpjūčio 26 d. Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimą Nr. T1-876 dėl pritarimo Šilalės sporto mokyklos 2022-2023 ir 2023-2024 mokslo metų ugdymo planą, kuris reglamentuoja dviračių sporto, sunkiosios atletikos, orientavimosi sporto, futbolo, krepšinio, lengvosios atletikos, stalo teniso, tinklinio, sveikatingumo, rankinio, plaukimo formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo programų įgyvendinimą mokykloje. Ugdymo planu siekiama:

Nustatyti metinių ir savaitinių valandų skaičių, skirtą sporto šakų programoms įgyvendinti;

Padėti formuoti ugdymo turinį ir organizuoti procesą taip, kad kiekvienas besimokantysis pasiektų geresnių ugdymosi rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

Mokyklos ugdymo plano tikslas - ugdyti vaikų ir jaunimo sportinius gebėjimus, skatinti saviraišką, ieškoti talentingų sportininkų, sporto ir medicinos specialistų parengtomis bei praktikoje patvirtintomis priemonėmis rengti juos tinkamai atstovauti rajonui šalies, tarptautiniuose renginiuose, tenkinti gyventojų poreikius užsiimant kūno kultūra ir sportu, stiprinant sveikatą.

Ugdymo plano uždaviniai:

- Sportinio ugdymo programų etapuose (pradinio rengimo, meistriškumo ugdymo) sudaryti optimalias sąlygas pagal užsiėmimų skaičių, tvarkaraštį, aplinką, turimą inventorių ir mokyklos finansines galimybes skirtingų poreikių mokinių saviraiškai;
- Įgyvendinti formalųjį švietimą papildančio ugdymo sporto šakų programas;
- Skatinti sportininkus siekti aukštesnių sportinių rezultatų, atstovauti mokyklos, Šilalės rajono, šalies rinktinėms;
- Sudaryti sąlygas, kad kultivuojamų sporto šakų dešimtukuose ar rinktinėse būtų kuo daugiau mokyklos mokinių.

Ugdymo plano tikslo ir uždavinių įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

- Sudarytas tinkamas užsiėmimų tvarkaraštis, pritaikyta aplinka ir inventorių skirtingų poreikių mokinių saviraiškai;
- Suformuotos sportinio ugdymo grupės, atitinkančios meistriškumo pakopas, parengtos ir įgyvendintos atitinkamų sporto šakų programos;
- Mokyklos mokinių, patekusių į kultivuojamų sporto šakų šalies dešimtukus ir rinktines, skaičius;
- Sportinių renginių skaičius.

Sportinių ugdymo grupių sudarymas

Mokiniai į mokyklą priimami direktoriaus įsakymu, vadovaujantis Mokinių priėmimo į Šilalės sporto mokyklą tvarkos aprašu, patvirtintu Šilalės rajono Savivaldybės tarybos 2009 m. rugpjūčio 6 d. sprendimu Nr. T1-231. Sportininkų fizinių savybių, funkcinių rodiklių lygis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintomis sportininkų meistriškumo rodiklių reikalavimais ir normomis. Siekiant padėti mokiniui sėkmingai mokytis, ugdymas individualizuojamas sudarant mokinio individualų ugdymo planą, kuriuo siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymosi pasiekimų, ugdyti asmeninę atsakomybę dėl sąmoningo mokymosi, gebėjimo įgyvendinti išsikeltus tikslus. Individualus ugdymo planas - aukštesnio meistriškumo pasiekusio mokinio, besimokančio pagal neformaliojo ugdymo programą, ugdymo planas tam tikram laikotarpiui.

Individualus ugdymo planas sudaromas mokiniui, besimokančiam individualiai. Ugdymo planą sudaro sporto mokytojas - treneris. Individualus ugdymo planas sudaromas rašytine forma mokyklos nustatytam laikotarpiui.

Vadovaujantis Šilalės sporto mokyklos direktoriaus 2015 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr.S2-114 patvirtintomis formalųjį švietimą papildančiomis programomis, atsižvelgdami į programose nustatytą minimalų ir maksimalų valandų skaičių teorinėms ir praktinėms veikloms įgyvendinti, treneriai parengia savo dalyko sporto šakos programas. Parengtos programos yra suderintos su direktoriaus pavaduotoju ir patvirtintos mokyklos direktoriaus įsakymu.

Sportinių pasiekimų vertinimas

Ugdymo procese derinamas formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis vertinimas:

- formuojamojo vertinimo paskirtis - teikti mokiniui grįžtamąjį ryšį, stebėti daromą pažangą, individualias galias, siekius ir suteikti pagalbą laiku;
- diagnostiniu vertinimu nustatomi mokinio pasiekimai, kad galima būtų tikslingai planuoti tolesnį ugdymą. Mokinio pasiekimų diagnostinis vertinimas atliekamas Mokykloje reguliariai, gauta informacija analizuojama, keliant tolimesnius ugdymo tikslus;

Apibendrinamajam mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimui, baigiantis ugdymo laikotarpiui, naudojami testai. Su vertinimo rezultatais supažindinami mokiniai.

Meistriškumo rodikliai vertinami vadovaujantis sporto šakų federacijų ir kitų organizacijų vykdomų varžybų protokolų duomenimis.

Sportinių pasiekimų vertinimą atlieka Sporto mokyklos direktoriaus įsakymu sudaryta meistriškumo pakopų suteikimo komisija, kuri teikia siūlymą direktoriui tvirtinti sportininkų atitiktį keliamiems reikalavimams. Mokinių pasiekimai vertinami ugdymo proceso pradžioje, prieš sudarant sportinio ugdymo grupes, baigiantis pusmečiui ir mokslo metų pabaigoje. Esant poreikiui, bet kuriuo mokslo metų metu. Sportinio ugdymo metu dėl traumos ar ligos (esant sveikatos priežiūros įstaigos pažymai), formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo atskirų sporto šakų pradinio rengimo etapo ugdymo grupėje mokinių skaičius gali sumažėti meistriškumo ugdymo etapo ugdymo grupėje - 2 mokiniais, o meistriškumo tobulinimo etapo ugdymo grupėje - 1 ugdytiniu. Jeigu mokslo metų eigoje mokins(-iai) išvyks mokytis į sporto mokyklas, sporto gimnazijas pagal specializuoto sportinio ugdymo krypties programą, į grupę vietoje išvykusio mokinio(-ių) bus įtraukiami žemesnės meistriškumo pakopos rodiklius atitinkantys ugdytiniai, bet ne ilgesniam, kaip vienerių metų laikotarpiui. Formalųjį švietimą papildančio sportinio ugdymo grupė mokslo metų eigoje gali būti išformuota arba sujungta, jeigu treniruotes mėnesį laiko lankys mažiau kaip 2/3 patvirtinto grupės ugdytinių skaičiaus. Mokyklos direktoriaus įsakymu sportinio ugdymo grupės veikla nutraukiama, koreguojamas

ugdymo planas. Jeigu mokinys mokslo metus eigoje pasieks aukštą rezultatą, pritarus Mokyklos tarybai, jis bus perkeliamas į aukštesnę meistriškumo grupę, jeigu tos sporto šakos aukštesnio meistriškumo grupė šiais mokslo metais yra suformuota mokykloje.

Utenos rajono savivaldybė

Utenos rajono savivaldybėje sportininkų rengimas vyksta vadovaujantis Lietuvos Respublikos nustatytais teisės aktais. Taip pat Lietuvos Respublikos pažangos strategija "Lietuvos pažangos strategija "Lietuva 2030". Svarbus dokumentas daugiafunkcio centro veikloje 2021-2030 m. sporto plėtros programa, kurį parengė Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija. Daugiafunkciniame sporto centre vykdomos neformaliojo švietimo veiklos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto 2022 m. sausio 10 d. įsakymu Nr. V-46 "Dėl neformaliojo vaikų švietimo programų finansavimo ir administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo" bei Utenos rajono savivaldybės sporto strategija 2022-2030 metams, kuri patvirtinta Utenos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. TS-313 .

Švenčionių rajono savivaldybė

Švenčionių rajono savivaldybės atstovai kaip gerąją praktiką išskyrė Švenčionių rajono tarybos 2015 m. rugsėjo 24 d. sprendimu Nr. T-164 patvirtintą Švenčionių rajono savivaldybės 2015-2020 metų kūno kultūros ir sporto strategiją, kurios tikslas sukurti sėkmingą kūno kultūros ir sporto plėtra - vienas iš Švenčionių rajono savivaldybės prioritetų, kuriuo siekiama populiarinti sveiką gyvenimo būdą bei visuomenės aktyvumą. Sporto plėtra rajone turi sudaryti sąlygas kiekvienam, tiek jaunam, tiek senam, tiek profesionalui, tiek mėgėjui, lygiavertes sąlygas įsitraukti į sportinę veiklą ir būti jos dalimi. Savivaldybė siekia skirti pakankamą finansavimą sportui, sukurti naują ir atnaujinti esamą sporto infrastruktūrą, skiriant ypatingą dėmesį švietimo įstaigų sporto bazių atnaujinimui, sudaryti sąlygas visiems naudotis esamais vidaus ir lauko sporto objektais, skatinti privatų verslą investuoti į sporto plėtrą rajone bei remti rajono sportininkus, garsinančius Švenčionių rajoną ir Lietuvą. Šiuo dokumentu siekiama, įvertinus esamą kūno kultūros ir sporto situaciją, įvardyti pagrindinius tikslus, uždavinius ir priemones, užtikrinančias sklandžią sporto plėtrą rajone, bei suformuluoti rajono kūno kultūros ir sporto plėtros viziją. Šį strateginį planą sudaro keturios pagrindinės dalys - esamos situacijos įvertinimas, strategijos tikslų, uždavinių bei priemonių ir siekiamo rezultato pasiekimo kriterijų apibūdinimas, strategijos veiklų įgyvendinimo finansavimo principai ir strategijos įgyvendinimo stebėsenos nuostatos. Šioje strategijoje siekiama nustatyti pagrindinius prioritetus vaikų ir mokinių kūno kultūros ir sporto, sporto visiems plėtojimui, didelio meistriškumo sportininkų rengimui, rajone esančių sporto objektų infrastruktūrai, sporto ir sveikatingumo renginių rajone rengimui. Tikimasi, kad strategija turėtų užtikrinti rajono savivaldybės tarybos vykdomą politiką kūno kultūros ir sporto srityje bei efektyvų rajono biudžeto lėšų panaudojimą šios srities programoms įgyvendinti, sudaryti sąlygas Švenčionių rajono visuomenei aktyviau dalyvauti

sporto veikloje, paspartinti rajone esančių sporto objektų rekonstrukciją, jų infrastruktūros gerinimą, naujų objektų statybą.

Švenčionių rajono savivaldybės 2015-2020 metų kūno kultūros ir sporto strategija rengiama atsižvelgiant į:

- Lietuvos Respublikos 2011-2020 metų valstybinę sporto plėtros strategiją;
- Švenčionių rajono savivaldybės 2014-2020 metų strateginį plėtros planą.

Strategijos tikslas

Didinti kūno kultūros ir sporto paslaugų sklaidą Švenčionių rajone, gerinti sporto infrastruktūrą, ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią visuomenę, suteikti rajono gyventojams platesnes galimybes tenkinti savo poreikius sporto ir sveikatingumo srityse, sukurti palankias galimybes talentingiems sportininkams siekti sportinio meistriškumo.

Strategijos vizija

Išplėtota, moderni Švenčionių rajono gyventojų poreikius atitinkanti sporto infrastruktūra, rekonstruotos sporto bazės ir aikštynai pritraukia sportuoti daugiau bendruomenės narių, mokinių sveikata, kūno kultūra ir sportas rajono bendrojo ugdymo mokyklose tampa vienu iš svarbiausių prioritetų, Švenčionių sporto mokyklos mokiniams sudarytos sąlygos siekti sportinio meistriškumo, sėkmingai atstovauti Švenčionių rajonui įvairaus lygio varžybose šalyje ir užsienyje, Švenčionis reprezentuojančios komandos ir individualių sporto šakų atstovai sėkmingai dalyvauja šalies ir tarptautiniuose sporto renginiuose.

Šilutės rajono savivaldybė

2022 m. sausio 27 d. Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-876 patvirtintas „Šilutės rajono savivaldybės sportininkų ugdymo centrų, sporto klubų ir kitų nevyriausybinių sporto organizacijų sportinės veiklos dalinio finansavimo tvarkos aprašas“, kuris reglamentuoja įvairių Savivaldybės teritorijoje veikiančių ir viešojo administravimo funkcijų neatliekančių Sporto klubų sportinės veiklos dalinio finansavimo iš Savivaldybės biudžeto sąlygas (pagal Savivaldybės tarybos patvirtintą Ugdymo kokybės ir sporto plėtros programą). Vertinant sporto klubų paraiškas, lėšos, patvirtintos Ugdymo kokybės ir sporto plėtros programos priemonėje „NVO sporto klubų veiklos rėmimas ir sportininkų skatinimas“, yra skirstomos Šilutės rajono sportinės veiklos dalinio finansavimo projektų atrankos komisijos sprendimu. Sporto klubai, siekiantys gauti paramą sportinės veiklos daliniam finansavimui, dalyvauja Savivaldybės organizuojamame Ugdymo kokybės ir sporto plėtros programos konkurse. Paraišką sportininkų ugdymo centrų, Sporto klubų ir kitų nevyriausybinių sporto organizacijų sportinės veiklos dalinio finansavimo konkursui gali teikti Šilutės rajono savivaldybės teritorijoje veikiančios sporto įstaigos, nevyriausybines organizacijas ir sportinę veiklą vykdančios sporto klubai. Kiekvienais metais rajono taryboje tvirtinamas Šilutės rajono

savivaldybės tų metų sportininkų ugdymo centrų, sporto klubų ir kitų nevyriausybinį sporto organizacijų projektų sąrašas, kuris teikiamas kaip Šilutės rajono sportinės veiklos dalinio finansavimo projektų atrankos komisijos sprendimu. Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 16 d. sprendimu Nr. T1-857 patvirtintas „Šilutės rajono savivaldybės sportininkų skatinimo tvarkos aprašas“, kuris nustato rajono sportininkų ir trenerių - kūno kultūros mokytojų apdovanojimą ir skatinimą.

Tikslas - skatinti geriausius rajono sportininkus, jų trenerius - kūno kultūros mokytojus, pasiekusius aukštų rezultatų. Lėšos apdovanojimams skiriamos iš Savivaldybės biudžeto Ugdymo kokybės ir sporto plėtros programos.

Aukštus sportinius rezultatus pasiekusiems sportininkams ir jų treneriams skatinti iš Savivaldybės biudžeto 2021 m. piniginiams prizams išdalinta 9 240 Eur - apdovanoti 28 sportininkai ir 11 trenerių. Sportas taip pat įrašytas Šilutės rajono strateginiame plane - Ugdymo kokybės ir sporto plėtros programoje. Ugdymo kokybės ir sporto plėtros programoje esančių priemonių finansavimas nuolat kyla: priemonei "VŠĮ "Šilutės sportas" išlaikymas " 2019 m. išleista 264 800 Eur, 2020 m. - 287 600 Eur, 2021 m. - 300 500 Eur, 2022 m. biudžete patvirtinta 345 100 Eur., priemonei „NVO sporto klubų veiklos rėmimas ir sportininkų skatinimas" 2019 m. išleista 32 000 Eur, 2020 m. ir 2021 m. - 40 000 Eur, 2022 m. biudžete patvirtinta 40 000 Eur. Tačiau strateginiame veiklos plane yra ir kitų priemonių, per kurias remiamas sportas, t.y. treniruoklių, žaidimo aikštelių įrengimas, stadionų sutvarkymas.

Kretingos rajono savivaldybė

Kretingos rajono savivaldybė išskiria, jog yra dedamos pastangos, kad sporto treniruočių prieinamumas būtų kuo platesniam vaikų ratui. Kretingos sporto mokykla patikėjimo teise naudojasi Kretingos rajono savivaldybei priklausančiomis sporto bazėmis, tačiau esančios pagrindinės sporto bazės yra pavaldžios švietimo įstaigoms, todėl tenka tenkintis tik laisvu nuo mokyklų užsiėmimų laikų. Ypatingai aktuali problema tampa rudens/žiemos/pavasario sezonu.

Šaltuoju metų laiku Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. T2-308 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T2-33 „Dėl sporto salių panaudos“ pakeitimo“ viešojo įstaiga „Minijos futbolo akademija“ ir Kretingos sporto mokykla panaudos pagrindais naudojasi bendrojo lavinimo mokyklų salėmis.

Savivaldybės dėka, 2020 m. Kretingoje oficialiai atidaryta pilnų matmenų dirbtinės dangos futbolo aikštė. Ši aikštė pagal Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 25 d. sprendimą Nr. T2-334 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės turto perdavimo valdyti patikėjimo teise ir panaudos pagrindais“ perduota biudžetinei įstaigai - Kretingos sporto mokyklai - panaudos pagrindais neatlygintinai valdyti ir naudotis nuostatuose nurodytoms veikloms vykdyti iki 2027 m. vasario 28 d. Minėta aikštė pagal suderintą tvarkaraštį naudojasi

ir viešoji įstaiga „Minijos futbolo akademija“. Įrengus dirbtinės dangos futbolo aikštę išspręsta aktuali problema treniruočių sąlygos vaikams ir jaunimui, kurie gali treniruotis ir anksti pavasarį, ir vėlai rudenį.

Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T2-198 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės turto perdavimo valdyti panaudos pagrindais“ nuspręsta perduoti viešajai įstaigai „Minijos futbolo akademija“ panaudos pagrindais neatlygintinai valdyti ir naudotis įstatuose nurodytoms veikloms vykdyti Kretingos rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą (patalpas), kuriame yra administracinės patalpos, užtikrinantį tinkamą administracijos ir trenerių darbą. Šiose patalpose yra persirengimo kambariai, sanitariniai mazgai, karštas, šaltas vanduo.

Zarasų rajono savivaldybė

Zarasų rajono savivaldybė atkreipia dėmesį į 2021 m. Zarasų rajono tarybos priimtą sprendimą Nr. T-121, kuriuo buvo patvirtintas ilgalaikio turto nuomos aprašas, kuriuo yra nustatomas mokestis už sporto salių eksploatavimo išlaidas. Vadovaujantis šiuo sprendimu Zarasų sporto centrui ir sportinės krypties neformaliojo švietimo veiklų vykdytojams tenka mokėti nuomos mokestį ir eksploatavimo išlaidas už naudojimąsi Zarasų rajono bendrojo lavinimo mokyklų sporto salėmis. Šis sprendimas apriboja galimybę formalųjį švietimą papildančio ugdymo ir neformaliojo švietimo programų vykdytojams tinkamai teikti paslaugas.

5.2.2. Geroji praktika infrastruktūros valdymo ir naudojimo srityje

Vykdamt apklausą respondentų buvo prašoma pateikti informaciją apie savo savivaldybėje taikomas gerąsias sportininkų ugdymo praktikas. Situaciją pagal įstaigas atspindi lentelė žemiau.

Savivaldybė	Taikoma geroji praktika
Akmenės	Savivaldybėje sporto infrastruktūros (sporto objektų) valdymas yra priskiriamas švietimo įstaigoms, savivaldybės administracijos padaliniais (seniūnijoms), Sporto centrui. Organizuotam sportininkų rengimui vykdyti yra galimybė naudotis sporto objektais nemokamai. Tikėtina efektyvesnis sporto objektų valdymas vyktų, kad visi sporto aikštynai (išskyrus bendrojo ugdymo mokyklų) priklausytų sporto centrui.
Alytaus rajono	Įstaigoje veikia baidarių ir kanojų irklavimo, dziudo, futbolo, krepšinio sporto šakų būreliai, kuriems vadovauja patyrę ir savo darbą išmanantys treneriai. Mokyklos infrastruktūra yra pritaikyta tinkamam treniravimuisi ir sportiniam ugdymui.
Anykščių	Anykščių kūno kultūros ir sporto centras savo patalpų veiklai vykdyti neturi. Jis sporto bazes valdo patikėjimo ir panaudos teise
Birštono	Sporto centro baze nemokamai naudojasi ugdymo įstaigų mokiniai ir Sporto centro ugdymo grupių mokiniai. Atidarytas Sporto ir sveikatingumo centras, paplūdimio tinklinio, futbolo aikštelės, teniso kortai
Biržų	Biržų mieste buvo įrengtos dvi naujos universalios sporto aikštelės ir viena atnaujinta sporto aikštelė lauko teniso aikštelė. Buvo atnaujinta senoji lauko teniso aikštelė ir įrengta viena nauja. 2021 m. Baigtas rekonstruoti Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos stadionas, užbaigti įrengimo darbai: įrengti bėgimo takai, šuoliaduobė, rutulio stūmimo sektorius, treniruokliai. Užbaigtas Germanišio daugiafunkcinio centro sporto salės remontas.

Druskininkų	<p>Druskininkų savivaldybei priklauso viena, su sportininkų rengimu susijusi, švietimo įstaiga - Druskininkų sporto centras, kurio patalpose yra tik viena sporto salė bei viena treniruoklių salė ir kuriam priklauso vienas sporto aikštynas, tačiau nežiūrint to, Druskininkų sporto centras vykdo 8 sporto šakų programas, kadangi sudarytos galimybės neatlygintinai naudotis Druskininkų savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų sporto salėmis bei stadionais bei Druskininkų uždaru slidinėjimo trasų kompleksu "Snow Arena".</p> <p>Be to 2021 metais Druskininkuose atsidarius vieną didžiausių, analogų Lietuvoje neturinčių, Lietuvos sporto centrą (toliau - LSC) Druskininkų sporto bazę, skirtą aukšto meistriškumo sportininkų rengimui, kurioje taip pat gali vykti ir šalies, ir tarptautinės varžybos, Druskininkų savivaldybė, rūpindamasi tinkamu sporto paslaugų teikimu ir prieinamumu bei siekdama gerinti Druskininkų savivaldybės gyventojų sportinio tobulėjimo galimybes, fizinį pasirengimą ir užimtumą, 2021 m. rugpjūčio 6 d. pasirašė bendradarbiavimo sutartį su Lietuvos sporto centru. Sutarties dėka Druskininkų sporto centras patvirtino naują formalųjį švietimą papildančio ugdymo plaukimo programą, pagal kurią besimokantys mokiniai treniruojasi aukščiau minėtoje sporto bazėje. Taip pat bendra Druskininkų savivaldybės ir Lietuvos krepšinio federacijos iniciatyva nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. LSC sporto komplekse pradėta vykdyti aukštojo meistriškumo krepšinio programa 14-15 m. merginoms.</p>
Ilgalinos	<p>Savivaldybėje neformaliojo vaikų švietimo teikėjai, kurių programos yra akredituotos ir kurie ugdo rajono bendrojo ugdymo mokyklų mokinius, yra sudarę sutartis su turto valdytojais, veiklas vykdo pagal iš anksto suderintą grafiką, naudotis Ilgalinos rajono biudžetinių įstaigų patalpomis nemokamai.</p> <p>Ilgalinos rajono ugdymo mokyklų mokiniai vasaros atostogų metu, esant laisviems Ilgalinos rajono švietimo ir sporto paslaugų centro teniso kortams, naudotis jais nemokamai.</p> <p>Ilgalinos rajono švietimo ir sporto paslaugų centras, Ilgalinos rajono turizmo informacijos centras, Ilgalinos rajono kultūros centras, Ilgalinos rajono savivaldybės administracija organizuojant kultūrinius ir sportinius renginius, nemokamai naudojami Ilgalinos rajono turizmo informacijos centro sporto ir pramogų centro sporto sale, baseinu, Ilgalinos Česlovo Kudabos gimnazijos stadionu, sporto salėmis, Ilgalinos rajono švietimo ir sporto paslaugų centro teniso kortais, Ilgalinos rajono kultūros centro salėmis, o Ilgalinos rajono sporto klubai - Ilgalinos Česlovo Kudabos gimnazijos stadionu varžybų metu.</p> <p>Ilgalinos rajone registruotiems sporto klubams, asociacijoms, kurių ne mažiau kaip 90 procentų narių deklaruota gyvenamoji vieta yra Ilgalinos rajono savivaldybėje, ir pavieniams sportininkams, deklaruojantiems gyvenamąją vietą Ilgalinos rajono savivaldybėje, dalyvaujantiems Lietuvos čempionatuose, Lietuvos moksleivių lygų varžybose, Lietuvos jaunučių, jaunių ir jaunimo čempionatuose, įtrauktuose į Lietuvos metinį sporto varžybų kalendorių, nemokamai ne daugiau kaip 4 valandas per savaitę galima naudotis Ilgalinos rajono biudžetinių įstaigų baseinu, sporto ir treniruoklių salėmis, kai baseinas, sporto ir treniruoklių salės neužimti, treniruotėms ir varžyboms.</p>
Jonavos	<p>Centras pagal turimas administruojamas bazes yra viena didžiausių rajono įstaigų: Centras prižiūri 2017 metais atidarytą Jonavos sporto areną, Vasario 16-osios g. 1A esantį sporto centrą (buv. trestą) su baseinu, bokso ir treniruoklių sale, „Lietavos“ ir Taurostos g. 14 stadionus bei laipiojimo bokštą. Centras visose šiose bazėse teikia įvairias paslaugas renginių organizatoriams, sporto klubams ar pavieniams gyventojams.</p>
Joniškio	<p>Kadangi Joniškio sporto centras neturi savo patalpų, veikla yra vykdoma vienoje iš Joniškio miesto bendrojo ugdymo mokyklų patalpose. Joniškio sporto centro auklėtiniai ir treneriai gali naudotis visa jiems būtina infrastruktūra Joniškio rajone, siekiant vykdyti ir plėtoti sportinę veiklą bei užtikrinti sportininkų rengimo procesą pagal iš anksto suderintą grafiką.</p>
Jurbarko	<p>Jurbarko rajono savivaldybė aktyviai dalyvauja teikiant įvairias sporto bazių atnaujinimo projektų paraiškas, kuriomis siekiama atnaujinti turimą sporto infrastruktūrą. Atnaujinti miesto, ugdymo įstaigų stadionai ir kita sportinė bazė.</p>
Kauno miesto	<p>Kauno miesto biudžetinės sporto įstaigos savivaldybės turtą (sportinės bazės) valdo patikėjimo teise, viešojo įstaiga - panaudos pagrindais</p>
Kauno rajono	<p>Dauguma bazių kuriomis naudojasi Kauno rajono sporto mokykla ir Kauno rajono dziudo ir jojimo sporto mokykla priklauso rajono bendrojo ugdymo įstaigoms, seniūnijoms, kultūros centrums. Sporto bazės yra naudojamos pasirašius su minėtomis įstaigomis bendradarbiavimo sutartis. Pagal savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą yra nustatyti sporto bazių naudojimosi prioritetai ir aiškiai apibrėžta, kad sporto bazės nemokamai turi būti suteikiamos</p>

	<p>Kauno rajono neformaliojo ugdymo įstaigoms. Nuosavų bazių Kauno rajono dziudo ir jojimo sporto mokykla neturi. Kauno rajono sporto mokykla turi vienintelę sporto bazę - stalo teniso salę - kurią naudoją pagal savo poreikį. Taip pat baigiama baseino rekonstrukcija, kuris irgi bus perduotas valdyti Kauno rajono sporto mokyklai.</p>
Kazlų Rūdos	<p>Kazlų Rūdos Kazlų Rūdos sporto centrui priklauso sporto aikštynai, futbolo stadionas, treniruoklių salė, kurie yra pilnai išnaudojami sportininkų rengimui. Kazlų Rūdos sporto centras bendradarbiauja ir su kitomis Kazlų Rūdos savivaldybės mokyklomis, įstaigomis, todėl užsiėmimai yra vedami Kazlų Rūdos "Elmos" mokykloje-darželyje (dziudo treniruotės), Kazlų Rūdos Kazio Griniaus gimnazijos salėse (meninės gimnastikos, krepšinio, lengvosios atletikos treniruotės), Kazlų Rūdos miškų ūkio salėje vyksta graikų romėnų imtynių treniruotės. Kazlų Rūdos savivaldybės taryba yra patvirtinusi sporto aplinkos kūrimo strategiją, pagal kurią kiekvienais metais Kazlų Rūdos savivaldybės sporto infrastruktūrai gerinti yra skiriama ne mažiau nei 50 tūkst. eurų.</p>
Kėdainių	<p>Infrastruktūrai valdyti ir naudoti Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimais numatomos priemonės strateginiame veiklos plane. Kėdainių rajono savivaldybės taryba yra nustačiusi Kėdainių sporto centro patalpų nuomos ir kitų teikiamų paslaugų kainas. Savivaldybės tarybas, gavusi ir išnagrinėjusi nevyriausybinų sporto organizacijų prašymus, atleidžia jas nuo patalpų nuomos mokesčio treniruotėms ar sporto renginiams organizuoti. Infrastruktūra gerinama savivaldybės, valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos lėšomis. Kėdainių sporto centras patikėjimo teise valdo Kėdainių areną, Vilainių rekreacijos ir sporto pramogų kompleksą, Kėdainių miesto stadioną, Kėdainių sporto centro bazę, kurioje įrengta moderni krepšinio salė ir futbolo maniežas. Sporto aikštyno-stoginės „Ledo arena“, teniso aikštynų priežiūrą vykdo Kėdainių miesto seniūnija. Miesto ir kaimo seniūnijos prižiūri jų teritorijose esamas laisvalaikio aikštelės, lauko treniruoklius. Kasmetiniam sporto infrastuktūros atnaujinimui lėšas skiria Kėdainių rajono savivaldybės taryba.</p>
Klaipėdos miesto	<p>"Klaipėdos miesto savivaldybės administracija sporto infrastruktūros valdymo ir naudojimo srityje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parengė ir patvirtino penkerių metų programą, pagal kurią iki 2023 metų yra planuojama atnaujinti, modernizuoti visus sporto aikštynus prie Klaipėdos miesto bendrojo ugdymo mokyklų, juos sugrupuojant pagal paskirtį: sportui, mokyklai, bendruomenei. 2. Nuo 2016 metų sukurtas Klaipėdos miesto sporto bazių valdymo ir priežiūros modelis: <ul style="list-style-type: none"> • ugdytas atskirtas nuo turto valdymo; • pagerėjusi bazių priežiūra (veikia kvalifikuotos mobilios darbo grupės); • galimybė greičiau ir iš vieno šaltinio gauti informaciją apie teikiamas paslaugas (sporto bazių nuomos, apgyvendinimo paslaugos); • dėl centralizuoto bazių tinklelio valdymo, galimybė efektyviau naudoti bazių laiką bei padidintas sporto bazių užimtumo skaidrumas; • pagerėjęs aptarnavimas dėl standartizuoto paslaugų teikimo modelio; • pagerėjusi bazių užimtumo kontrolė, sporto bazių priežiūra, tinkama eksploatacija ir kt.; • organizuoti patikėjimo teise valdomų sporto bazių priežiūrą bei tinkamą jų eksploatavimą; • teikti patikėjimo teise valdomų sporto bazių (nuomos) paslaugas fiziniams ir juridiniams asmenims teisės aktų nustatyta tvarka; • leško įvairių bendradarbiavimo formų sporto infrastruktūros įrengimui, statybai ar modernizavimui. "
Klaipėdos rajono	<p>Universalių sporto salių (P. Cvirkos g., Gargždai, Gamyklos g. 33, Gargždai), pagrindinės futbolo aikštės (Kvietinių g. 26, Gargždai) nuomos mokesčiui 100 proc. lengvata suteikiama aukšto meistriškumo sportininkų komandoms, kurios konkurso būdu remiamos pagal Sportininkų, reprezentuojančių Klaipėdos rajono savivaldybę, ugdymo, dalyvavimo pasaulio, Europos, Lietuvos aukšto meistriškumo sporto varžybose, rėmimo tvarkos aprašą. Treniruotės ir varžybos vykdomos pagal su BĮ Sporto centru arba VŠĮ „Gargždų futbolas“ (jei vykdytumi reikalinga pagrindinė futbolo aikštė (Kvietinių g. 26, Gargždai)) suderintu treniruočių ir varžybų grafiku. Sportininkų komandoms, remiamoms pagal Sportininkų, reprezentuojančių Klaipėdos rajono savivaldybę, ugdymo, dalyvavimo pasaulio, Europos, Lietuvos aukšto meistriškumo sporto varžybose, rėmimo tvarkos aprašą, pagal galimybes skiriama iki 40 m2 ploto administracinių patalpų (Gamyklos g. 33, Gargždai) veiklai vykdyti taikant nuomos</p>

	<p>mokesčiui 100 proc. lengvata. Komunaliniai mokesčiai mokami nuo suteikto ploto pagal pateiktas sąskaitas. Visų BĮ sporto centro bazių nuomos mokesčiui 100 proc. lengvata suteikiama aukšto meistriškumo individualių sporto šakų sportininkams, kurie konkurso būdu remiami pagal Sportininkų, reprezentuojančių Klaipėdos rajono savivaldybę, ugdymo, dalyvavimo pasaulio, Europos, Lietuvos aukšto meistriškumo sporto varžybose, rėmimo tvarkos aprašą. Treniruotės ir varžybos vykdomos pagal su BĮ Sporto centru suderintus treniruočių ir varžybų grafikus.</p> <p>Pagrindinės futbolo aikštės su persirengimo patalpomis (Kvietinių g. 26, Gargždai) nuomos mokesčiui 100 proc. lengvata suteikiama VšĮ „Gargždų futbolas“ vaikų futbolo grupių treniruotėms ir varžyboms, šaltuoju metų laiku universalios sporto salės (Gamyklos g. 33, Gargždai) nuomos mokesčiui 100 proc. lengvata suteikiama treniruotėms ir varžyboms, pagal pateiktą treniruočių ir varžybų grafiką.</p> <p>Klaipėdos bendrojo ugdymo mokyklų sporto salės pirmumo teise naudojamos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bendrojo ugdymo mokyklų kūno kultūros pamokoms; 2. bendrojo ugdymo mokyklų mokinių neformaliai ugdymui ir varžyboms; 3. BĮ Sporto centro, VšĮ „Gargždų futbolas“ ir VšĮ Klaipėdos krašto buriavimo sporto mokyklos „Žiemys“ vaikų grupių treniruotėms ir varžyboms
Kretingos	<p>Su sportininkų rengimu susijusi geroji praktika yra ta, kad savivaldybė stengiasi, kad sporto treniruočių prieinamumas būtų kuo platesniam vaikų ratui. Kretingos sporto mokykla patikėjimo teise naudoja Kretingos rajono savivaldybei priklausančiomis sporto bazėmis. Rajone esančios pagrindinės sporto bazės yra pavaldžios švietimo įstaigoms, todėl tenka tenkintis tik laisvu nuo mokyklų užsiėmimų laiku. Ypatingai aktuali problema tampa rudens/žiemos/pavasario sezonu. Šaltuoju metų laiku Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. spalio 28 d. sprendimu Nr. T2-308 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. T2-33 „Dėl sporto salių panaudos“ pakeitimo“ viešojo įstaiga „Minijos futbolo akademija“ ir Kretingos sporto mokykla panaudos pagrindais naudoja bendrojo lavinimo mokyklų salėmis. Savivaldybės dėka, 2020 m. Kretingoje oficialiai atidaryta pilnų matmenų dirbtinės dangos futbolo aikštė. Ši aikštė pagal Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 25 d. sprendimą Nr. T2-334 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės turto perdavimo valdyti patikėjimo teise ir panaudos pagrindais“ perduota biudžetinei įstaigai - Kretingos sporto mokyklai - panaudos pagrindais neatlygintinai valdyti ir naudotis nuostatuose nurodytoms veikloms vykdyti iki 2027 m. vasario 28 d. Minėta aikštė pagal suderintą tvarkaraštį naudojasi ir viešojo įstaiga „Minijos futbolo akademija“. Įrengus dirbtinės dangos futbolo aikštę išspręsta aktuali problema treniruočių sąlygos vaikams ir jaunimui, kurie gali treniruotis ir anksti pavasarį, ir vėlai rudenį. Kretingos rajono savivaldybės tarybos 2022 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. T2-198 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės turto perdavimo valdyti panaudos pagrindais“ nuspręsta perduoti viešajai įstaigai „Minijos futbolo akademija“ panaudos pagrindais neatlygintinai valdyti ir naudotis įstatuose nurodytoms veikloms vykdyti Kretingos rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančią turtą (patalpas), kuriame yra administracinės patalpos, užtikrinantį tinkamą administracijos ir trenerių darbą. Šiose patalpose yra persirengimo kambariai, sanitariniai mazgai, karštas, šaltas vanduo.</p>
Lazdijų	<p>Lazdijos g. 5, Lazdijai įrengtos sportininkų apgyvendinimo patalpos: suremontuoti ir naujai įrengti kambariai, skirti apgyvendinti sportininkus ir trenerius varžybų metu. Kambariuose suplanuotos 47 apgyvendinimo vietos. Turint tokios paskirties patalpas, rajone planuojama rengti sportininkų stovyklas, treniruotes, teikti kitas sportininkams reikalingas paslaugas.</p> <p>Veisiejuose, Lazdijų rajono savivaldybėje, sėkmingai įgyvendinamas projektas „Lazdijų sporto centro bazės atnaujinimas Veisiejuose“ ir įrengiamos Lazdijų sporto centro Veisiejų jėgos trikovės ir stalo teniso skyriaus patalpos. Buvusios pradinės mokyklos antrame aukšte šiuo metu vyksta remontas. Jį pabaigus bus atnaujintos sporto erdvės, kuriose bus jėgos treniruokliai, stalo teniso stalai, įgarsinimo aparatūra. Remonto metu bus atnaujinta judėjimo negalią turintiems asmenims pritaikyta laiptinė. Įrengimo darbų vertė daugiau negu 152 tūkst. eurų, darbus planuojama užbaigti iki metų pabaigos.</p> <p>Šiuo metu vyksta projekto „Viešosios įstaigos Lazdijų sporto centro sporto salės Lazdijuose, Lazdijos g. 5, rekonstravimas“ darbai (14,5 mln eurų vertės projektas). Lazdijų sporto centras buvo pastatytas 2000 m., o jau 2018 m. pradžioje jis pripažintas avarinės būklės ir jame</p>

	<p>sportuoti uždrausta, dar po ketverių metų - 2022 m. pastatas nugriautas. Naujojo sporto centro statybos rangos sutartis pasirašyta 2022 m. Rangos darbų pirkimas įvykdytas per Centrinę perkančiąją organizaciją - pasitelkiant aukščiausios kvalifikacijos nepriklausomus ekspertus ir taip užtikrinant procedūrų skaidrumą, efektyvumą ir rizikų valdymą. Šiuo metu Lazdijų sporto centro statybos ir rekonstrukcijos darbus vykdo UAB „Infes“. Projektas finansuojamas valstybės, Europos Sąjungos ir savivaldybės biudžetų lėšomis. Sporto centro statybos ir senojo pastato rekonstrukcijos darbai jau vyksta. Iki 2022 metų pabaigos planuojama, kad bus sutvirtinti buvusio policijos pastato pamatai, įrengti naujojo sporto centro pamatai ir baigti senojo pastato vidaus patalpų ardymo darbai. Lazdijuose iškilis aplinkai draugiškas modernus, daugiavfunkcis sporto centras, kuriame įsikurs moderni sporto salė, lengvai pritaikoma skirtingų sporto šakų varžyboms bei pramoginiams renginiams. Maža to - salė talpina apie 300 sporto aistrualių. Sporto centro komplekse bus įrengta gimnastikos salė, treniruočių patalpos, šaudykla, persirengimo kambariai ir kitos sportininkams bei svečiams reikalingos patalpos.</p> <p>VšĮ Lazdijų sporto centro žinioje Lazdijų hipodromas (Buktos k. 2, Lazdijų sen., Lazdijų r. sav.).</p>
Marijampolės	<p>Atsižvelgiant į visuomenės poreikius savivaldybėje atnaujintos sporto centro patalpos, tvarkoma dar viena sporto salė, atnaujinta infrastruktūra leidžianti siekti geresnių rezultatų ir pagal poreikį prieinama kiekvienam sportininkui. Mieste 2022m. baigti atnaujinti visi prie mokyklų esantys sporto aikštynai, kurie prieinami visiems miesto gyventojams. Paruoštas projektas daugiavfunkcinei arenei.</p>
Neringos	<p>Sudaryta galimybė:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neringos gyventojams neatlygintinai sportuoti (spalio-gegužės mėn.) Neringos sporto mokyklos lauko sporto aikštyne (lauko tenisas, padelis, badmintonas); - Neringos savivaldybės ir jai pavaldžioms įstaigoms neatlygintinai organizuoti sporto renginius Neringos gimnazijos sporto salėje; - Neringos gimnazijos mokiniams ir Neringos jaunimui nustatytomis dienomis neatlygintinai sportuoti sporto salėje; - Neringos gyventojams nustatytu laiku neatlygintinai sportuoti Neringos gimnazijos lauko sporto aikštyne (krepšinis, mažasis futbolas, badmintonas, tinklinis).
Prienų	<p>Prienų r. savivaldybė daug investuoja į sportininkų rengimui reikalingos infrastruktūros gerinimą: atnaujinamos futbolo stadionų dangos, krepšinio stovai, salių apšvietimas ir pan. Dalį pinigų skiria savivaldybė, dalis reikalingų lėšų padengiama valstybės ir kitų fondų lėšomis. Savivaldybės taryba yra patvirtinusi KKSC teikiamų paslaugų įkainius, kuriuose, siekiant sudaryti sportininkams sąlygas naudotis Prienų rajono sporto infrastruktūra, yra įtvirtintos nuostatos, leidžiančios Prienų r. savivaldybėje registruotoms asociacijoms, viešosioms įstaigoms naudotis KKSC patalpomis ir stadionais nemokamai arba kai kuriais atvejais mokant tik 30 proc. nustatytos kainos.</p>
Rokiškio	<p>Kadangi savivaldybėje neturim sporto mokymo įstaigos, tai mūsų sportinis ugdymas vystomas kitaip. Neturint sporto mokymo įstaigos orientacija į sportinius rezultatus ir pasiekimus yra kitokia. Pas mus sportinis ugdymas orientuotas ne į sportinius rezultatus o sveiką gyvenimą, sporto ir sporto šakų pažinimą, džiaugsmo suteikimą per sportą. Stengiamės sudaryti mokiniams sąlygas sportuoti popamokiniuose būreliuose (skiriama daugiau valandų nei įprastai). Nuo 2015 m. Lietuvoje atsiradus NVŠ krepšeliui, atsirado laisvųjų mokytojų, kurie aktyviai įtraukia vaikus į sportinę veiklą ir bent 2 kartus per savaitę tikslingai kultivuoja savo sporto šaką. Atvažiuoja treneriai iš kitų savivaldybių ir veda treniruotes Rietavo savivaldybės vaikams. Gavę sporto šakų pradmenis, gabesni moksleiviai papildo aplinkinių rajonų sporto mokymo įstaigas. Rietavo savivaldybės mokyklos puikiai dalyvauja Lietuvos mokyklų sporto žaidynėse. Neturint sporto mokymo įstaigos, neįstengiam visose sporto šakose dalyvauti aukšto rango varžybose, bet moksleiviai nuolat įtraukti į sportinę veiklą. Karatė, Krepšinis, Tinklinis, Futbolas, Vaikų fitnesas, Stalo tenisas, Pramoginiai šokiai, Plaukimas, Šachmatai, Žirgų sportas. Visose šiose sporto šakose su Rietavo savivaldybės moksleiviais dirba licencijuoti arba leidimą vykdyti veiklą turintys tų sporto šakų treneriai, nesvarbu ar tai būtų vietinis ar atvažiuojantis treneris iš kito rajono ir dirbantis pagal individualią veiklą, visi jie dirba su Rietavo savivaldybės vaikais, per NVŠ programą arba komerciniu būdu, imant mokesť iš lankančių. Savivaldybės administracija prisideda prie sportinio judėjimo per sporto rėmimo programą. Sporto klubai ir VšĮ kasmet gali teikti paraiškas sportinei veiklai vykdyti.</p>

	Savivaldybėje aktyviai veiklą vykdė 5 sporto klubai, bet 2022 m. įsisteigė dar 3 sporto klubai, kurie taip pat aktyviai vykdys sportinę veiklą. Vieni labiau orientuoti į masinių renginių organizavimą savivaldybėje ir dalyvavimą kitų rajonų organizuojamose sporto renginiuose, kiti orientuoti į jaunimo ugdymą, rašdami projektus gerinant treniruočių infrastruktūrą, dalyvavimo varžybose išlaidų kompensavimą ir panašiai.
Šiaulių miesto	Įdiegta komercinių lankytojų centralizuota elektroninė apskaita. Aukšto sportinio meistrišumo, fizinio aktyvumo, NVŠ programas įgyvendinantys asmenys visose miesto sporto naudojami lengvatiniemis paslaugų kainomis (apmokant komunalines išlaidas)
Šilutės	Šilutės rajono savivaldybėje vykdomos tokios gerosios praktikos infrastruktūros prasmė: 1. leidimas nemokamai Šilutės rajone bendruomenės poreikiams naudotis sporto infrastruktūra. 2. Taip pat visose 11 seniūnijų veikia išvystyta sporto lauko įrenginių, aikštelių, pasiekiamų visiems bendruomenės nariams tinklas.
Švenčionių	Švenčionių rajono savivaldybei priklausančių sporto įrenginių naudojimo, priežiūros ir nuomos tvarkos apraše numatyta sporto salių ir įrenginių naudojimo ir nuomos tvarka, nuomos įkainiai. Kasmet gerinama rajono sporto infrastruktūra: remontuojamos sporto salės, įrengiami nauji sporto aikštynai Pabradės, Švenčionėlių, Švenčionių miestuose, seniūnijose. Vykdomi sveikatingumo projektai vaikams ir suaugusiems. Parengtas Švenčionėlių sporto arenos statybos techninis projektas.
Tauragės	Tauragės sporto patalpų sistema atsispindi psl. https://sportas.taurage.lt/ , kad būtų užtikrintas mokinių sportinis ugdymas, švietimo ir sporto skyrius įsijungia į mokyklų salių rezervavimo sistemą, paliekant jas mokinių sportiniam ugdymui iki 20 val. ir tik vėliau leidžiant juose sportuoti suaugusiems. Tauragės sporto centras patikėjimo teise valdo tris sporto sales, specializuotas imtynių, bokso, karate sporto sales, sudarytos bendradarbiavimo sutartys su bendrojo ugdymo mokyklomis sportininkų treniruotėms. Dviejų progimnazijų (Mažvydo ir Šaltinio) pradinė klasių moksleiviai fizinio ugdymo pamokas vykdo SC sporto bazėse. Taip pat Sporto centras pagal panaudos sutartį valdo baseiną, vykdo mokymo plaukti ir bendro fizinio pasirengimo pratybas. Spalio 21-ąją Tauragėje duris atvėrė naujas ir modernus sporto klubas. Jis taip pat Tauragės sporto centro pavaldume. Jame daugiau kaip 500 m ² sporto salės erdvėje įrengti 8 kardio treniruokliai (bėgimo takeliai, dviračiai, elipsiniai), virš 40 laisvų svorių treniruoklių, skirtų pečių, rankų, krūtinės, nugaros, kojų ir kitiems raumenims stiprinti, taip pat daugiau nei 60 vnt. papildomo sporto inventoriaus (kilimėliai, lazdos, grifai ir kt.). Įrengtos rūbinės, daiktų saugojimo spintelės, dušai, tualetai. Tauragėje nuolat atnaujinama sporto ir laisvalaikio infrastruktūra. Remonto darbai atliekami gyventojų pamėgtose sporto aikštelėse. Pakeičiamos aikštelių dangos, subraižomos linijos, pašalinami trūkumai. Planuojama pradėti multifunkcinės sporto arenos statybos darbus. Komplekse galės vykti ne tik didžiausi Tauragės regiono renginiai, tačiau bus sukurta moderni infrastruktūra sporto ir kultūros atstovams ugdyti savo talentus.
Utenos	Utenos rajone yra 17 stadionų, 1 iš jų („Utenio“ stadionas), rekonstruotas 2013 m., gali talpinti 3 000 žiūrovų. Kiti 16 rajone esančių stadionų priklauso bendrojo ugdymo mokykloms. Rajone taip pat yra 1 sporto kompleksas, 1 plaukimo baseinas, 19 salių, 37 krepšinio aikštelės, 24 tinklinio aikštelės, 2 futbolo aikštės, 6 teniso aikštės, 1 moto kroso trasa, 1 dviračių trasa, 13 universalių dirbtinės dangos sporto aikštelių, 1 hipodromas, kuriame įrengta ir beisbolo aikštė. Ši infrastruktūra sudaro sąlygas skirtingų sporto šakų sportininkams užsiimti sportinėmis veiklomis. Sporto bazės valdomos Utenos rajono savivaldybės, sporto organizacijų. Didžiausias Utenos miesto „Utenio“ stadionas 2017 m. pagal panaudos sutartį perduotas valdyti, naudoti ir disponuoti futbolo klubui „Utenos Utenis“, kuris stadione organizuoja futbolo treniruotes, varžybas, sporto stovyklas, renginius. Utenos daugiafunkcio sporto centras, tai universalus sporto, kultūros ir kitų masinių bei kamerinių renginių daugiafunkcis kompleksas Utenoje, atidarytas 2009 m. balandžio 30 d. Bendras komplekso plotas siekia 4 800 m ² . Šiuo metu renovuojami 2 stadionai, tai Aukštakalnio ir Krašūonos progimnazijų stadionai.
Vilniaus miesto	Vilniuje veikiančios sporto ugdymo įstaigos stokoja savo sporto infrastruktūros: beveik 30 sporto šakų atstovus ugdantis Sostinės sporto centras turi tik gimnastikos sporto bazę, Vilniaus miesto krepšinio mokykla naudoja vieną krepšinio salę, Sostinės tauras turi didelį kompleksą, tačiau šioje įstaigoje ugdomi 7 sporto šakų atstovai... Todėl ugdymo įstaigos naudoja Vilniaus miesto bendrojo ugdymo įstaigų patalpų nuomos sistema „Active Vilnius“: ši sistema leidžia įvairiems subjektams išsinuomoti norimas patalpas

	<p>bet kurioje Vilniaus bendrojo ugdymo įstaigoje. Antra vertus, savivaldybės sporto ugdymo įstaigos privalo konkuruoti su privačiomis įstaigomis dėl palankesnio laiko ar strategiškai patogesnėse vietose įrengtų sporto salių.</p> <p>2020-2022 metais Vilniaus miesto savivaldybės lėšomis buvo atnaujinta daugiau nei 30 ugdymo įstaigų lauko sporto aikštynų. Ši infrastruktūra yra šiuolaikiška (dirbtinės dangos, apšvietimas, prieinamumas ir t.t.) ir tinka įvairioms sporto šakoms, tačiau savivaldybės sporto ugdymo įstaigos šiomis bazėmis naudojasi santykinai neaktyviai. Antra vertus, daugeliui treniruočių reikalingos specializuotos sporto bazės uždaroje patalpose - lauko aikštynai gali būti tik laikina išeitis</p>
Zarasų	<p>Geroji praktika - gera sporto infrastruktūra. Sporto centras turi naują sporto salę, atitinkančią visus reikalavimus, kurioje galima vykdyti nacionalinio lygio varžybas. Neseniai renovuotas Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijos stadionas. Pastatyta baidarių - kanojų irklavimo bazė. Renovuoti Zarasų „Ąžuolo“ gimnazijos ir Zarasų r. Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos stadionai. Seniūnijose įrengti aikštynai. Pagrindinė problema - sporto infrastruktūros priežiūra, kuri reikalauja nemažai išlaidų. Šiuo metu tik Zarasų sporto centrui priskirta naujos sporto salės ir Zarasų Pauliaus Širvio progimnazijos stadiono priežiūra ir tam skirtos lėšos. Siekiame, kad sporto infrastruktūros priežiūrai būtų priskirti atsakingi juridiniai asmenys (mokyklos, seniūnijos ar kt.).</p>

5.2.3. Geroji praktika ugdymo srityje

Vykdamt apklausą respondentų buvo prašoma pateikti informaciją apie savo savivaldybėje taikomas gerąsias sportininkų ugdymo praktikas. Situaciją pagal įstaigas atspindi lentelė žemiau.

Savivaldybė	Taikoma geroji praktika
Akmenės	<p>Sporto užsiėmimai organizuojami ne tik rajono centre, bet ir kitose gyvenamosiose vietovėse. Taip pat kaimiškųjų mokyklų mokiniai turi galimybę nemokamai visuomeninių transportu atvykti į sporto užsiėmimus.</p>
Alytaus rajono	<p>Įstaigoje vykstančias baidarių ir kanojų irklavimo, dziudo, krepšinio, futbolo ir sunkiosios atletikos treniruotes lanko apie 100 moksleivių (sportininkų). Treneriams sudarytos sąlygos vykdyti sportinę veiklą, organizuoti sporto-sveikatingumo renginius, kitokio pobūdžio renginius, kuriuose populiarinamos atskiros sporto šakos arba sporto nauda žmogui. Vasarą organizuojamos sporto stovyklos.</p>
Anykščių	<p>Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1-AJ-347 yra patvirtinta Anykščių rajono savivaldybės sportininkų apdovanojimo tvarka, kurios tikslas - skatinti geriausias Savivaldybės sportininkus (jų trenerius) už sporto laimėjimus šalies, tarptautinėse varžybose ir Anykščių krašto garsinimą.</p>
Birštono	<p>Įštisus metus vykdomi užsiėmimai. Vasaros atostogų metu vykdomos vaikų vasaros stovyklos. Vykdoma programa „Moku plaukti“</p>
Biržų	<p>Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras analizuoja mokinių sporto poreikius ir pagal galimybes steigia naujas sporto šakas. 2019 m. buvo įsteigta bokso sporto sekcija.</p>
Druskininkų	<p>Bendra Druskininkų savivaldybės ir Lietuvos krepšinio federacijos iniciatyva nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. Lietuvos sporto centro Druskininkų sporto komplekse pradėta vykdyti aukštojo meistriško krepšinio programa 14-15 m. merginoms.</p>
Elektrėnų	<p>2022 m. Švietimo, kultūros ir sporto skyrius inicijavo Sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų pakeitimus, atsižvelgiant į Elektrėnų savivaldybės sporto įstaigų pastabas ir pasiūlymus. Nuolat bendraujame su savivaldybės įstaigomis bei ieškome geriausių sprendimų išylančioms problemoms spręsti.</p>
Ignalinos	<p>Ignalinos rajono švietimo ir sporto paslaugų centre sudarytos sąlygos vaikams ir jaunuoliams pasirinkti ugdymo sritį, atitinkančią jų poreikius, galimybes ir siekius. Vykdomos septynių sporto šakų sportininkų ugdymo programos: biatlono, slidinėjimo, plaukimo, teniso, dviračių sporto, futbolo, krepšinio. Ugdymas vyksta dviem etapais: pradinio rengimo ir meistriško ugdymo. Mokiniai skatinami sistemingai užsiimti sportu, jiems sudarytos optimalios sąlygos kelti meistriskumą. Visas ugdymo procesas orientuotas į sportininkų rengimą ir mokinių sveikatingumo gerinimą.</p>

Jonavos	<p>Į Jonavos sporto centrą mokiniai priimami iki 19 metų;</p> <p>į pradinio rengimo pirmų metų ugdymo grupes priimami visi norintys mokiniai nuo 7 iki 14 metų;</p> <p>į Centre kultivuojamų sporto šakų pradinio rengimo antrų metų, meistriško ugdymo, meistriško tobulinimo ir didelio meistriško laisvas vietas grupėse mokiniai priimami vadovaujantis nustatytais reikalavimais, atsižvelgiant į mokinio fizinius duomenis, sveikatos būklę, Centro materialinę bazę, finansinius išteklius, programų pasiūlą.</p> <p>Jonavos rajono savivaldybės tarybos sprendimu nustatyta, kad mokestis už sportinį ugdymą Jonavos sporto centre - 6 eurai per mėnesį. Centre kultivuojamos šios sporto šakos: boksas, krepšinis, lengvoji atletika, stalo tenisas, tinklinis, dziudo, laisvosios imtynės. Sportininkams, pasiekusiems sportinių laimėjimų Pasaulio ir Europos čempionatuose, laimėjusiems Lietuvos suaugusių, jaunimo, jaunių čempionatuose, jaunimo, jaunių sporto žaidynėse prizines vietas bei Lietuvos sporto šakų rinktinių nariams gali būti skiriamos sporto stipendijos pagal rajono savivaldybės nustatytą tvarką. Taip pat sportininkams ir jų treneriams nustatyta tvarka gali būti skiriama premija už aukščiausią sportinį laimėjimą per metus.</p>
Joniškio	<p>Joniškio sporto centras bendradarbiauja su visomis Joniškio rajone veikiančiomis ugdymo įstaigomis sportininkų rengimo klausimu. Bendrojo lavinimo mokyklose nuolat vyksta įvairios sportinės varžybos, mokiniai skatinami reguliariai įsitraukti į sportines veiklas.</p> <p>Bendradarbiaujama su Joniškio rajono savivaldybės miestais partneriais (sporto centrai, mokyklos) iš Estijos, Latvijos, organizuojamos neformalios veiklos - stovyklos, orientuotos į sportininkų kvalifikacijos kėlimą ir rengimą. Joniškio sporto centro auklėtiniai be jokių sutartinių įsipareigojimų savo miesto sporto įstaigai gali kelti kvalifikaciją pasirinktose sporto gimnazijose.</p>
Kalvarijos	<p>Skatinamas ryšys tarp moksleivių, kurie nelanko sporto būrelių, ir sporto trenerių bei aktyviai laisvalaikį leidžiančios bendruomenės - vykdomi turnyrai, miesto bėgimai ar kitos sporto šventės, į kurių veiklą skatinami įsitraukti moksleiviai.</p>
Kauno miesto	<p>Sportininkų rengimas vykdomas išlaikant masiškumo ir meistriško optimalų santykį.</p>
Kazlų Rūdos	<p>Kazlų Rūdos sporto centre yra palaikomos iniciatyvos sporto tradicijoms kurti. Ugdytiniams sudarytos sąlygos dalyvauti stalo teniso turnyre „Sporto centro Taurei laimėti“, jėgos sportu besidomintiems asmenims sudarytos sąlygos dalyvauti akcijoje „Jėgos išvermės trikovės Taurė“, organizuojamos ir vykdomos Kazlų Rūdos savivaldybės mokyklų nuotolinės fizinio aktyvumo varžybos, taip pat vaikų futbolo turnyrai „Sporto centro taurei laimėti“, visų amžiaus grupių savivaldybės krepšinininkams - individualių krepšinio įgūdžių čempionatas.</p> <p>Nuolatos yra kviečiami sporto specialistai-autoritetai, kurie skatina ugdytinius sportuoti, siekti aukštesnių rezultatų. Sudaromos sąlygos komandoms dalyvauti svarbesnėse varžybose. Kazlų Rūdos savivaldybė stengiasi gerinti darbo sąlygas, kad sporto centre būtų užtikrintas efektyvus, kokybiškas ir koordinuotas visų tipų AMS rengiančių trenerių darbas. Taip pat ieškomi ir priimami kvalifikuoti treneriai iš kitų miestų. Kazlų Rūdos sporto centras organizuoja vaikų vasaros stovyklas, dalyvauja kituose savivaldybės projektuose.</p>
Kėdainių	<p>Kėdainių rajono sportininkus ugdo Kėdainių sporto centras. Jame 8 sporto šakose (krepšinis, lengvoji atletika, tinklinis, dziudo, plaukimas, boksas, futbolas, tenisas) sportuoja 586 sportininkai. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 16 d. sprendimu Nr. TS-165 patvirtintas neformaliojo švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokestis - 3 Eur per mėnesį. Šis mokestis mažinamas suaugusiems ir vaikams, gaunantiems socialinę paramą, pensinio amžiaus ir negalią turintiems asmenims 50 proc., pasaulio, Europos čempionatų, olimpinių žaidynių dalyviams, Kėdainių sporto centro regioninės krepšinio lygos ir Lietuvos moterų krepšinio lygos žaidėjams - 100 proc. Sportininkus ugdo ir nevyriausybines sporto organizacijos, kuriose sportuoja 1898 sportininkai (pagal amžiaus grupes: iki 18 m. - 1311 sportininkų, 19-29 m. - 137 sportininkai ir virš 30 m. - 450 sportininkų). Aukštus sportinius rezultatus pasiekia ne tik Kėdainių sporto centro auklėtiniai, bet ir sportuojantys nevyriausybines sporto organizacijose. 2021 m. sporto klubo „Stoikas“ sportininkai iškovojo 12 medalių Lietuvos vaikų, jaunučių, jaunių, jaunimo ir suaugusiųjų kyokushin karatė čempionatuose, Kėdainių motociklų sporto klubo sportininkai Lietuvos čempionatuose, atskirose rungtyse iškovojo 12 medalių.</p>
Klaipėdos miesto	<p>Klaipėdos miesto savivaldybės administracija ugdymo srityje:</p>

	<p>1. Bendradarbiauja su Klaipėdos miesto sporto taryba prie miesto tarybos, kurios paskirtis - analizuoti sporto situaciją Klaipėdos mieste ir teikti siūlymus dėl fizinio aktyvumo ir sporto situacijos gerinimo;</p> <p>2. Bendradarbiauja su sporto šakų nacionalinėmis federacijomis. Šiais metais kartu su Lietuvos plaukimo federacija parengė ir patvirtino plaukimo sporto šakos sportinio ugdymo programos normatyvus krepšelio principu (nustatyti aiškius grupių formavimo kriterijai fizinio aktyvumo-sveikatingumo grupėms, nesiekiančioms rezultatų ir sporto grupėms, taikant ir Rudolpho taškų sistemą);</p> <p>3. Šiais metais rengiamas vienos iš biudžetinių sporto įstaigų pertvarkos projektas, kuriuo siekiama patvirtinti 9 sporto šakų sportinio ugdymo normatyvus krepšelio principu.</p>
Kretingos	<p>Rengiant sportininkus dėmesys skiriamas individualiai kiekvieno mokinio pažangai, mokytojų kvalifikacijos tobulinimui, bendradarbiavimui su tėvais. Mokinio pažanga fiksuojama Sporto organizacijos valdymo platformoje STATS4SPORT. Futbolo akademijoje yra suburtos vaikų ir jaunimo futbolo komandos. Futbolo akademijos žaidėjai ir techninis personalas registruoti LFF Comet sistemoje. Vaikai ugdomi pagal Aurelijaus Skarbaliaus metodologiją „Auri Dohm“, kuria naudojasi ne viena futbolo komandų. Futbolo akademija treniruočių proceso vykdymui turi pakankamai inventorius: visų tipų sertifikuotų kamuolių, aikštės žymeklių, mini barjerų, treniruočių gumų, vikrumo lazdu, techninio filmavimo ir analizės įrangą, kompiuterius ir 8 vnt. Statsport GPS aparatus kt. Futbolo akademija vykdo veiklą laikydamasi Lietuvos Respublikos įstatymų. Yra parengtas strateginis veiklos ir finansinis planas, parengta organizacinė struktūra, nustatytas darbuotojų pavaldumas, paskirstyti jų įgaliojimai ir atsakomybė, sudarytos sutartys su jaunųjų futbolininkų tėvais arba globėjais. Įrengus dirbtinės dangos futbolo aikštę išspręsta aktuali problema treniruočių sąlygos vaikams ir jaunimui, kurie gali treniruotis šaltuoju metų laiku. Naujoje futbolo aikštėje paklota dirbtinė futbolo danga, įrengta 500 vietų dengta žiūrovų tribūna, teisėjams ir žaidėjams skirtos mobilios dengtos tribūnos, standartiniai ir mobilūs futbolo vartai, kamuolių gaudyklės, lauko treniruokliai, švieslentė, apšvietimas.</p>
Lazdijų	<p>Aukštų sportinių rezultatų siekimas buvo įgyvendinamas vykdant sporto šakų mokymo programas, dalyvaujant Lietuvos sporto šakų federacijų, asociacijų bei lygų organizuojamose įvairiose tarptautinėse, respublikinėse varžybose, čempionatuose bei pirmenybėse, o taip pat įvairiuose draugiškuose turnyruose ir kituose sporto renginiuose. Vėl Lazdijų sporto centro auklėtinių puikūs pasirodymai aerobinės gimnastikos pasaulio, Europos varžybose. Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos bavoriškojo akmenšlydžio mokinių komanda yra Europos čempionatų prizinių vietų laimėtoja.</p>
Marijampolės	<p>Marijampolėje šiais metais buvo pristatyta naujai renovuoti mokyklų sporto aikštynai, juos pristatant buvo įtraukiama visuomenės sveikatos biuras ir sporto atstovai, kurie dalindamiesi patirtimis motyvuoja sportuoti ir gyventi sveikiau. Atnaujinti sporto aikštynai leidžia daugiau laiko praleisti sportui sukurtose erdvėse, taip pat atnaujintos 2 sporto salės. Ugdymo įstaigos dalyvauja įvairiuose sportiniuose renginiuose, taip pat ir Lietuvos mokyklų žaidynėse.</p>
Prienuų	<p>Skyrius, siekdamas užtikrinti efektyvų Prienuų KKSC sportininkų ugdymą, kiekvienais metais vykdo visų KKSC kultivuojamų sporto šakų treniruočių stebėseną. Stebimos kiekvieno KKSC trenerio vedamos treniruotės, su treneriu diskutuojama apie vykdomas veiklas, darbo sąlygas, keliamus tikslus ir lūkesčius. Pabendravus ir įvertinus visų trenerių darbą, bendrame pokalbyje su KKSC vadovais ir Skyriaus vedėju aptariamos silpnosios ir stipriosios sportininkų ugdymo vietos, teikiami siūlymai, kurie galėtų pagerinti veiklą, kaupiama informacija, kurios pagalba galima įvertinti ugdymo pokyčius.</p>
Raseinių	<p>Raseinių rajono savivaldybės gyventojų, pasiekusių aukštų rezultatų sporto srityje, juos parengusių trenerių, mokytojų ir sporto komandų vadovų skatinimo tvarkos aprašas (Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. birželio 18 d. sprendimas Nr. TS-187). Aprašas nustato asmenų (rajono gyventojų nuo 14 m. amžiaus), komandų, pasiekusių aukštų rezultatų sporto srityje, juos parengusių trenerių, mokytojų ir komandų vadovų skatinimo tvarką, paraiškų pateikimo, svarstymo, piniginių premijų skyrimo ir mokėjimo tvarką. Tikslas - skatinti rajono gyventojų sportinę veiklą, paskatinti rajono gyventojus, pasiekusius aukštų rezultatų savo veiklos srityje bei juos paruošusius trenerius, mokytojus ir komandų vadovus ir skirti jiems pinigines premijas. Lėšos piniginėms premijoms skiriamos iš Savivaldybės biudžeto - premijoms už sporto pasiekimus iš Kūno kultūros ir sporto programos. Gauti premijas turi teisę asmenys (gyventojai), kurie yra deklaravę gyvenamą vietą Raseinių rajono savivaldybėje ir komandos,</p>

	<p>atstovaujančios Raseinių rajono savivaldybei. Sporto srities veikla aprėpia į Olimpinių žaidynių programą įtrauktas sporto šakas, parolimpinių žaidynių sporto šakas ir ne olimpines sporto šakas. Piniginės premijos skiriamos už pasiektus aukštus rezultatus ir laimėtas prizines vietas sporto varžybose. Treneriams, kūno kultūros mokytojams skiriama 50 proc. piniginė premija nuo jo ugdytiniui skiriamos premijos dydžio.</p>
Rietavo	<p>Kadangi savivaldybėje neturim sporto mokymo įstaigos, tai mūsų sportinis ugdymas vystomas kitaip. Neturint sporto mokymo įstaigos orientacija į sportinius rezultatus ir pasiekimus yra kitokia. Pas mus sportinis ugdymas orientuotas ne į sportinius rezultatus o sveiką gyvenimą, sporto ir sporto šakų pažinimą, džiaugsmo suteikimą per sportą. Stengiamės sudaryti mokiniams sąlygas sportuoti popamokiniuose būreliuose (skiriama daugiau valandų nei įprastai). Nuo 2015 m. Lietuvoje atsiradus NVŠ krepšeliui, atsirado laisvųjų mokytojų, kurie aktyviai įtraukia vaikus į sportinę veiklą ir bent 2 kartus per savaitę tikslingai kultivuoja savo sporto šaką. Atvažiuoja treneriai iš kitų savivaldybių ir veda treniruotes Rietavo savivaldybės vaikams. Gavę sporto šakų pradmenis, gabesni moksleiviai papildo aplinkinių rajonų sporto mokymo įstaigas. Rietavo savivaldybės mokyklos puikiai dalyvauja Lietuvos mokyklų sporto žaidynėse. Neturint sporto mokymo įstaigos, neįstengiam visose sporto šakose dalyvauti aukšto rango varžybose, bet moksleiviai nuolat įtraukti į sportinę veiklą. Karatė, Krepšinis, Tinklinis, Futbolas, Vaikų fitnesas, Stalo tenisas, Pramoginiai šokiai, Plaukimas, Šachmatai, Žirgų sportas. Visose šiose sporto šakose su Rietavo savivaldybės moksleiviais dirba licencijuoti arba leidimą vykdyti veiklą turintys tų sporto šakų treneriai, nesvarbu ar tai būtų vietinis ar atvažiuojantis treneris iš kito rajono ir dirbantis pagal individualią veiklą, visi jie dirba su Rietavo savivaldybės vaikais, per NVŠ programą arba komerciniu būdu, imant mokesť iš lankančių. Savivaldybės administracija prisideda prie sportinio judėjimo per sporto rėmimo programą. Sporto klubai ir VŠĮ kasmet gali teikti paraiškas sportinei veiklai vykdyti. Savivaldybėje aktyviai veiklą vykde 5 sporto klubai, bet 2022 m. įsisteigė dar 3 sporto klubai, kurie taip pat aktyviai vykdydys sportinę veiklą. Vieni labiau orientuoti į masinių renginių organizavimą savivaldybėje ir dalyvavimą kitų rajonų organizuojamose sporto renginiuose, kiti orientuoti į jaunimo ugdymą, rašdami projektus gerinant treniruočių infrastruktūrą, dalyvavimo varžybose išlaidų kompensavimą ir panašiai.</p>
Rokiškio	<p>Sportinio ugdymo prieinamumo didinimas. Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu atokesnėse/ labiau nuo rajono centro nutolusiose vietose gyventiems mokiniams/ jų tėvams (globėjams) kompensuojamos kelionės išlaidos (jeigu nėra viešojo transporto) į ir iš neformaliojo švietimo įstaigų (tame tarpe ir Rokiškio rajono kūno kultūros ir sporto centro).</p>
Šiaulių miesto	<p>Šiaulių miesto sporto centrai vadovaujasi Administracijos direktoriaus 2021-07-15 įsakymu Nr. A-1165 "DĖL SPORTINIO RENGIMO ORGANIZAVIMO ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS SPORTININKŲ RENGIMO CENTRUOSE APRAŠO PATVIRTINIMO", kuriuo yra patvirtinti optimalūs reikalavimai atletams, formuojant meistriškumo ugdymo, meistriškumo tobulino ir aukšto meistriškumo grupes. VŠĮ futbolo akademija "Šiauliai" taiko visai kitą grupių komplektavimo sistemą, kurioje treneriai treniruoja sportininkus pagal amžiaus grupes, perleisdami juos kitiems treneriams, nereikalaujama iš vaikų rezultato iki 12 metų amžiaus, vertinamos pastangos, turimi gebėjimai ir perspektyva. Sportininkų rengimo centrams turintiems olimpinės pamainos ir olimpinės rinktinės kandidatus sportininkus, numatyta prievolė turėti bendradarbiavimo sutartis su sporto šakų federacijomis. (finansavimas, sportinis rengimas)</p>
Tauragės	<p>Sportininkų rengimas orientuotas į ŠMSM parengtas sportininkų rengimo rekomendacijas, sportinis ugdymas finansuojamas sportininko „krepšelio“ principu, pagal grupių sportinio meistriškumo lygį. Sporto programos įgyvendinimu siekiama ugdyti kultūringą, išprususią, sveiką ir fiziškai aktyvią visuomenę, stengiantis kuo daugiau gyventojų įtraukti į organizuotas ir savarankiškas sporto pratybas, kultūrinį gyvenimą. Tauragės rajono savivaldybė turi pasitvirtinusi (NMSU) programą - tai neformaliojo mokinių sportinio ugdymo programa. NMSU teikėjai - Tauragės rajono savivaldybėje sportinio ugdymo veiklą vykdančios nevyriausybines organizacijos, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos asociacijų, Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymus, užsiregistravusios Švietimo ir mokslo institucijų registre (ŠMIR). NMSU programą gali įgyvendinti teikėjai, kurie ugdo mokinius sporto šakose, kurių federacijos yra pripažintos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos. NMSU programos finansuojamos iš Tauragės rajono savivaldybės biudžeto. Lėšos švietimo teikėjams apskaičiuojamos pagal vaikų, pasirinkusių Savivaldybėje vykdomas NMSU programas ir sudariusių su švietimo teikėjais ugdymo (-si) sutartis, skaičių. Sportininko krepšelio dydis</p>

	<p>nustatomas vadovaujantis Ugdymo lėšų, skiriamų iš savivaldybės biudžeto neformaliajam švietimui, apskaičiavimo ir naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Tauragės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 23 d. įsakymu Nr. 5-1073 „Dėl ugdymo lėšų, skiriamų iš savivaldybės biudžeto neformaliajam švietimui, apskaičiavimo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.</p> <p>Teikėjas finansavimą gauna jei nerenka papildomo mėnesinio mokesčio arba renkamas mėnesinis mokestis už paslaugas neviršija vienos valandos įkainio.“</p>
Vilniaus miesto	<p>Vilniaus miesto savivaldybės sporto ugdymo įstaigos vykdo beveik 40 sporto šakų užsiėmimus. Jose iš viso dirba daugiau nei 200 įvairios kvalifikacijos trenerių. Daugelio jų patirtis - ypač didelė: specialistai yra išugdę ne vieną nacionalinės rinktinės atletą, pasaulio, Europos čempionatų ar olimpinių žaidynių prizininą.</p> <p>Ugdymas vykdomas etapais: nuo pradinio rengimo iki aukšto meistriško. Sporto ugdymo įstaigos glaudžiai bendradarbiauja su įvairiomis sporto šakų federacijomis, naudojasi jų teikiamais metodiniais patarimais, medžiaga, todėl ugdytiniais galima suteikti aukščiausio lygio paslaugas</p>
Zarasų	<p>Geroji praktika - rajone sportiniu ugdymu užimta virš 300 vaikų. Šiuo metu Lietuvoje pagrindinė kryptis yra gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas. Vaikų fizinio aktyvumo skatinimas prasideda dar darželyje. Pradinėje mokyklai beveik visi vaikai yra fiziškai aktyvūs, noriai dalyvauja įvairiose fizinio aktyvumo veiklose, ieško jiems priimtiniu fizinio aktyvumo formų. Pagrindinėse mokyklose, progimnazijose ir gimnazijose situacija kiek prastesnė. Dalis vaikų nelabai nori lankyti kūno kultūros pamokų. Zarasų sporto centre pradinio rengimo grupėse susirenka daug vaikų, kurie noriai dalyvauja įvairiuose veiklose ir varžybose. Meistriško ugdymo grupėse vaikų žymiai mažėja, o meistriško tobulinimo grupių iš viso nėra. Vaikų fiziniui aktyvumui didžiulę neigiamą įtaką daro šiuolaikinės išmaniosios technologijos. Skatiname, kad tėvai skatintų vaikus užsiimti kokia nors fizine veikla, o veiklų pasirinkimas tikrai yra pakankamai didelis tiek Zarasų sporto centre, tiek vykdamas sporto rėmimo fondo programas, tiek neformaliojo švietimo veiklos. Tačiau Zarasų sporto centras geba išugdyti įvairių sporto šakų (rankinis, baidarių irklavimas, karate) aukšto sportinio meistriško vaikus. Perspektyviausi Zarasų sporto centro auklėtiniai tobulina savo meistrišumą Lietuvos nacionaliniame sporto centre, arba žaidžia už aukšto lygio komandas Lietuvos didžiuosiuose miestuose. Geroji praktika - tai galimybė Zarasų sporto centro auklėtiniais dalyvauti aukšto sportinio meistriško varžybose, galimybė patekti į Lietuvos jaunučių, jaunių, jaunimo rinktinės ir atstovauti Zarasus tarptautinėse varžybose.</p>

5.2.4. Geroji praktika žmogiškųjų išteklių valdymo srityje

Vykdamas apklausą respondentų buvo prašoma pateikti informaciją apie savo savivaldybėje taikomas gerąsias sportininkų ugdymo praktikas. Situaciją pagal įstaigas atspindi lentelė žemiau.

Savivaldybė	Taikoma geroji praktika
Akmenės	Savivaldybėje trūksta tiek dalykų mokytojų, tiek ir sporto specialistų (trenerių). Rengiama pedagogų pritraukimo programa, tikėtina pavyks prisikviesti trūkstamų specialistų.
Alytaus rajono	Mokykloje sporto organizavimo kryptyje dirba baidarių ir kanojų irklavimo treneris, turintis aukštąjį sporto studijų krypties išsilavinimą, du dziudo treneriai, turintys aukštąjį sporto studijų krypties išsilavinimą, vienas futbolo treneris, turintis aukštąjį sporto studijų krypties išsilavinimą, vienas krepšinio treneris, turintis aukštąjį sporto studijų krypties išsilavinimą, vienas sunkiosios atletikos treneris, turintis aukštąjį sporto studijų krypties išsilavinimą. Visi šie sporto specialistai neturi kvalifikacinės kategorijos.
Anykščių	Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2022-03-31 sprendimu Nr. 1-TS-104 yra patvirtintas Anykščių rajono savivaldybės trūkstamų specialybių pedagogų pritraukimo, ugdymo mokslų bakalauro, pedagogikos profesinių bei perkvalifikavimo studijų kofinansavimo tvarkos aprašas, kuris nustato trūkstamų specialybių pedagogų pritraukimo priemones bei jų kofinansavimo skyrimą. Pagal šią tvarką skiriama finansinė parama trūkstamų pedagoginių specialybių besimokantiems, persikvalifikuojantiems asmenims. Taip pat gali būti skiriama parama būsto nuomai.

Druskininkų	Siekdama spręsti ateityje galinčią kilti žmoniškųjų išteklių problemą, Druskininkų savivaldybės taryba 2020 m. patvirtino Studentų rėmimo programą bei Druskininkams reikalingų specialybių sąrašą, į kurį vertinant ateinančių metų situaciją, įtraukta trenerio (specializacija: žiemos sportas) specialybė. Programos tikslas - paskatinti mūsų kraštui reikalingus specialistus po studijų sugrįžti į Druskininkus. Šiuo metu, tarp remiamų studentų yra 1 būsimas treneris, studijuojantis pagal Treniravimo sistemų studijų programą Lietuvos sporto universitete.
Elektrėnų	Sporto įstaigos nuolat stebi savo darbuotojų poreikius bei organizuoja jiems įvairių sričių mokymus. Savivaldybė skatina savo įstaigas kasmet surengti atitinkamą mokymų darbuotojams skaičių.
Ignalinos	Savivaldybės švietimo įstaigose dirbantys fizinio ugdymo mokytojai ir Ignalinos rajono švietimo ir paslaugų centre dirbantys treneriai kompetentingi, savo srities profesionalai, kurie turi reikiamą išsilavinimą ir nuolat tobulėja įvairiuose mokymuose. Savivaldybės specialistas, kuris atsakingas už sporto plėtrą ir administravimą savivaldybėje su sporto specialistais dalijasi žiniomis, gerąją praktika sportininkų rengimo klausimais.
Joniškio	Joniškio sporto centre dirba 21 pedagogas, turintis ilgametę darbo praktiką sportininkų rengimo ir sportinio meistriškumo ugdymo srityje. Pedagogai ne tik užsiima sportininkų rengimu, bet ir patys kelia kvalifikaciją, dalyvauja sportinėse veiklose, atstovauja Joniškio rajonui įvairiuose sporto klubuose.
Kalvarijos	Atrankinis darbuotojų, dirbančių ugdant sportininkus, samdymas: samdomi treneriai, turintys tinkamą kvalifikaciją, patirtį, potencialą bei motyvaciją, siekiant ugdyti aukščiausio lygio sportininkus. Teisingas bei nuo rezultatų bei kvalifikacijos priklausantis atlygis. Vykdomi trenerių kvalifikacijos kėlimo kursai.
Kazlų Rūdos	Kazlų Rūdos sporto centre yra palaikomos iniciatyvos sporto tradicijoms kurti. Nuolatos yra kviečiami sporto specialistai-autoritetai, kurie skatina ugdytinius sportuoti, siekti aukštesnių rezultatų. Sudaromos sąlygos komandoms dalyvauti svarbesnėse varžybose. Kazlų Rūdos savivaldybė stengiasi gerinti darbo sąlygas, kad sporto centre būtų užtikrintas efektyvus, kokybiškas ir koordinuotas visų tipų AMS rengiančių trenerių darbas. Kazlų Rūdos sporto centras sudaro galimybę kelti kvalifikaciją seminaruose, mokymuose, kurie skirti asmenims, teikiantiems paslaugas sporto ir sveikatingumo srityse žinių ir įgūdžių gilinimui dirbant su įvairaus amžiaus sveikais ir negalia turinčiais žmonėmis. Taip pat ieškomi ir priimami kvalifikuoti treneriai iš kitų miestų.
Klaipėdos miesto	Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje žmoniškųjų išteklių valdymo srityje siekiama įsigyti IT programas, kurių pagalba būtų mažinama administracinė našta darbuotojų atžvilgiu: 1. Nupirkti ir įdiegti vaikų lankomumo ir apskaitos kontrolės sistemą, kuri bus skirta sportuojančiųjų kontrolei ir apskaitai užtikrinti; surenkamų mokesčių, už neformalųjį ugdymą, procesui sukoordinuoti. Šiais metais bus pasirašyta sutartis dėl šios sistemos įdiegimo ir palaikymo; 2. Nupirkti ir taikyti sporto projektų administravimo sistemą, apimančią paraiškų priėmimą, duomenų patikrinimą bei vykdymą. Sporto skyrius šiuo metu administruoja 10 iš dalies finansuotinių sporto projektų (sričių ir programų). 2023 metais planuojama nupirkti dviem finansuojamos sritims administravimo sistemą su galimybe papildyti ir kitas finansuotinas sritis ir ar programas administruoti.
Kretingos	Futbolo akademijoje dirba jaunimo ugdymo programos techninis direktorius, vartininkų rengimo treneris, fizinio rengimo treneris, kineziterapeutas, tris treneriai turi UEFA B kategorijos licenciją ir vienas treneris A kategorijos licenciją. Kretingos sporto mokykla kasmet vykdo veiklos kokybės įsivertinimą. Gautus duomenis mokykla panaudoja veiklos gerinimui. Mokykloje dirba 17 kvalifikuotų neformaliojo švietimo sporto mokytojų, turinčių aukštąjį kūno kultūros išsilavinimą. Mokyklos mokiniai aprūpinti šiuolaikines technologijas atitinkančiu sportiniu inventoriumi. Kiekvienas neformaliojo švietimo sporto mokytojas aprūpintas nešiojamu kompiuteriu. Savivaldybėje kasmet organizuojama Gabių ir talentingų vaikų apdovanojimo šventė, kurios metu padėkomis už pasiekimus sporte skatinami mokiniai ir juos ruošiantys Kretingos sporto mokyklos bei Kretingoje veikiančių sporto klubų treneriai. Skatinamos trenerių iniciatyvos projektinėje veikloje. Kretingos sporto mokykla, vadovaudamasi kasmetinio mokyklos veiklos įsivertinimo rezultatais, skatina iniciatyvius pedagogus vykdyti papildomas veiklas, paskirdama numatytoms veikloms papildomas valandas.

	Didelis dėmesys skiriamas Kretingos sporto mokyklos pedagogų kvalifikacijos tobulinimui, gerosios patirties sklaidai.
Neringos	Neringos sporto mokyklos treneriams ir kitiems darbuotojams: - kompensuojamas atvykimas į darbą ir išvykimas iš darbo; - sudarytos lanksčios darbo sąlygos (galimybė dirbti nuotoliu); - užtikrintos mobilios darbo priemonės (nešiojami kompiuteriai ir kt.); - galimybė naudotis Neringos sporto mokyklos paslaugomis (treniruoklių sale ir kt.)."
Raseinių	1. Raseinių rajono savivaldybės taryba 2021 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. TS-321 patvirtino Raseinių rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojų kelionės išlaidų kompensavimo tvarkos aprašą. Aprašas reglamentuoja Raseinių rajono savivaldybės ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigų, bendrojo ugdymo, neformaliojo vaikų švietimo mokyklų, Raseinių rajono švietimo pagalbos tarnybos, kurių steigėja yra Raseinių rajono savivaldybės taryba, mokytojų, kitų pedagoginių darbuotojų (išskyrus direktorius ir direktorių pavaduotojus ugdymui), mokyklų bibliotekininkų ir Raseinių rajono švietimo pagalbos tarnybos Atviro jaunimo centro metodininkų, atvykimo į darbą ir grįžimo iš darbo kelionės išlaidų kompensavimo tvarką. Aprašo tikslas - užtikrinti kokybiškas švietimo paslaugas, sudaryti palankesnes sąlygas trūkstamų kvalifikuotų specialistų įdarbinimui Raseinių rajono švietimo įstaigose ir Raseinių rajono švietimo pagalbos tarnyboje. Apraše nurodytų kelionės išlaidų kompensavimo lėšų šaltinis - Savivaldybės tarybos sprendimu skirtos Savivaldybės biudžeto lėšos. Įstaigos lėšų poreikį kelionės išlaidoms kompensuoti planuoja kiekvienų metų švietimo įstaigos biudžete. Kompensuojama Raseinių rajono savivaldybės švietimo įstaigų darbuotojams vykimo į darbą ir grįžimo iš darbo kelionės išlaidas, taikant 0,10 Eur dydžio kompensaciją už 1 km.; 2. Raseinių rajono savivaldybės taryba 2021 m. rugpjūčio 26 d. sprendimu Nr. TS-205 patvirtino Raseinių rajono savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų specialistų skatinimo tvarkos aprašą. Aprašas nustato skatinimo priemones trūkstamos kvalifikacijos specialistų pritraukimui dirbti Raseinių rajono savivaldybės viešosiose ir biudžetinėse įstaigose ir skatinimo priemonių skyrimo tvarką, siekiant užtikrinti kokybiškas ir prieinamas viešojo sektoriaus paslaugas. Aprašas taikomas Raseinių rajono savivaldybės viešosioms ir biudžetinėms įstaigoms, kurių savininkė yra Raseinių rajono savivaldybės taryba. Skatinimo priemonės skiriamos - gydytojams, slaugytojams, psychologams ir pedagogams įsidarbinantiems Įstaigose ir įsikuriantiems Raseinių rajono savivaldybėje bei dirbantiems Įstaigose ir įsikuriantiems Raseinių rajono savivaldybėje. Apraše numatytos šios skatinimo priemonės: lėšų skyrimas gyvenamojo būsto (gyvenamųjų patalpų) įsigijimui nuosavybėn Raseinių rajono savivaldybėje. Specialistui skiriama ne daugiau kaip 20 000 eurų; lėšų skyrimas nuosavybės teise priklausančio būsto (gyvenamųjų patalpų) rekonstrukcijai ar remontui Raseinių rajono savivaldybėje. Specialistui skiriama ne daugiau kaip 20 000 eurų. Skatinimo priemonėmis pasinaudojęs Specialistas įsipareigoja Įstaigoje dirbti ne trumpiau kaip 5 metus nuo finansavimo sutarties pasirašymo ne mažesniu nei 1 etato darbo krūviu ir deklaruoti gyvenamąją vietą bei gyventi Raseinių rajone.
Rokiškio	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu yra patvirtintos Rokiškio rajono savivaldybės neformaliojo vaikų švietimo įstaigų darbuotojų pareigybių skaičiaus nustatymo normos. Šis teisės aktas reglamentuoja, kiek ir kokių pareigybių gali būti Rokiškio rajono kūno kultūros ir sporto centre (KKSC). KKSC trenerių pareigybių skaičius nustatomas kiekvienų mokslo metų pradžiai, atsižvelgiant į mokinių skaičių bendrojo ugdymo mokyklose (neįskaičiuojant suaugusiųjų) pagal savivaldybės tarybos sprendimą, kuriuo tvirtinamas klasių komplektų skaičius savivaldybės mokyklose. KKSC trenerių pareigybių skaičius nustatomas atsižvelgiant į Rokiškio miesto mokyklų 1 - 12 klasių mokinių skaičių, nustatant 100 mokinių 0,6 pareigybės. Į bendrą pareigybių skaičių neįeina mokytojai, dirbantys pagal neformaliojo švietimo vaikų švietimo veiklos aprašą. Taip pat numatyta, konkrečiai sportinei programai vykdyti nerandant sporto trenerio, gali būti priimtas sporto instruktorius.
Šiaulių miesto	Atsižvelgiant į sporto srities aktualijas yra pritaikyti kvalifikaciniai reikalavimai, priimant sporto įstaigų vadovus.
Tauragės	Tauragės rajono savivaldybė turi pasirengusi sportininkų ir trenerių skatinimo premijomis už aukštą meistriskumą tvarkos aprašą, kuris reglamentuoja piniginių premijų už aukštus sportinius pasiekimus, kurios mokamos iš Tauragės rajono savivaldybės biudžeto lėšų, dydžius. Aprašo tikslas - skatinti Savivaldybės sportininkus ir jų trenerius, mokytojus siekti aukštų sporto rezultatų, atstovauti savo miestui ir garsinti Tauragės vardą. Paraiškas piniginiams

	<p>premioms gauti gali teikti Savivaldybėje registruotos visų teisinių formų sporto įstaigos ir fiziniai asmenys, gyvenantys Tauragės rajone. Sportininkus išugdžiusiems treneriams, mokytojams, kurie gyvena ir vykdo sportinę veiklą, t.y. darbo sutarties pagrindu dirba Tauragės sporto centre, bendrojo ugdymo mokyklose, privačiame sporto klube (registruotame Tauragės sav.), pagal individualią veiklą arba aktyviai dalyvauja sporto veikloje Savivaldybėje savanoriškais pagrindais, skiriama 50 procentų nuo sportininko gautos premijos sumos. Manome, kad šis papildomas finansavimas skatina trenerius siekti kuo aukštesnių, savo ugdytinių rezultatų.</p>
Ukmergės	<p>Siekiant užtikrinti kokybišką sporto centro veiklą, rūpinamasi žmogiškaisiais ištekliais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Naujasis sporto centro direktorius dalyvavo Ukmergės rajono ugdymo įstaigų vadovų rezervo rengimo ilgalaikėje programoje, kur įgijo ir patobulino reikalingas kompetencijas bei sėkmingai sudalyvavo konkurse sporto centro direktoriaus vietai užimti 2. Sporto centro sporto mokytojai yra rajono fizinio ugdymo mokytojų metodinio būrelio nariai, kartu dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo renginiuose 3. Trūkstatų specialybių sporto mokytojams (plaukimo, stalo teniso), važinėjantiems iš kitų rajonų, dalinai kompensuojamos kelionės išlaidos iš savivaldybės biudžeto lėšų.
Vilniaus miesto	<p>Įstaigų žmogiškieji ištekliai yra patvirtinti įstaigų struktūrose. Jeigu atsiranda poreikis priimti naujų trenerių (susiformuoja papildomos naujų ugdytinių grupės, atsiranda naujos sporto šakos ir pan.), nauji etatai yra įsteigiami - poreikį nustato pačios įstaigos, finansavimą skiria savivaldybė. Tokia tvarka leidžia didinti ugdytinių skaičių, pritraukiant daugiau vaikų į užsiėmimus.</p> <p>Pasikeitus įstaigų statusui (iš BĮ į VŠĮ) kol kas ieškoma optimalaus sprendimo, kaip užtikrinti treneriams (jie sudaro daugumą) orų atlyginimą už atitinkamą darbo krūvį, kaip užtikrinti treniruočių sąlygas (bazių stygius riboja kai kurių sporto šakų plėtrą) ir galimybę treniruotėse diegti naujausias metodikas ir technologijas (inventoriaus įsigijimo ribotumas)</p>
Zarasų	<p>Geroji praktika -rajone dirba aukštos kvalifikacijos specialistai, savo darbo profesionalai, gebantys siekti aukštų sportinių rezultatų. Nepaisant gerai dirbančių aukštos kvalifikacijos specialistų, kyla problema dėl didžiosios dalies kūno kultūros mokytojų ir Zarasų sporto centro trenerių amžiaus. Daugumai jau yra virš 50 m. Jauni specialistai nesuinteresuoti dirbti kūno kultūros mokytojais ar treneriais dėl mažo darbo užmokesčio. Rajoniniu lygmeniu šios problemos neišspręsimė. Tam reikalingi sprendimai Švietimo mokslo ir sporto ministerijos lygmeniu. Manome, kad reikėtų sudaryti jauniems specialistams patrauklias sąlygas dirbti su vaikais fizinio aktyvumo srityje: mažinti pradinio rengimo grupės vaikų skaičių, didinti pradinio rengimo grupei skiriamų valandų skaičių, didinti koeficientus jauniems specialistams. Jauniems specialistams norintiems dirbti rajone sudaryti įvairias lengvatas ir skatinimo priemones.</p>

5.2.5. Geroji praktika finansų valdymo srityje

Vykdam apklauą respondentų buvo prašoma pateikti informaciją apie savo savivaldybėje taikomas gerąsias sportininkų ugdymo praktikas. Situaciją pagal įstaigas atspindi lentelė žemiau.

Savivaldybė	Taikoma geroji praktika
Akmenės	Sportininkų rengimą įgyvendinantis Sporto centras finansuojamas pagal savivaldybės strateginio veiklos plano einamųjų metų programinį biudžetą.
Alytaus rajono	Įstaigoje sudarytos sąlygos sportinei veiklai vystyti, įrengta pakankama bazė, kad būtų užtikrintas tinkamas treniruočių organizavimas ir būsimų sportininkų rengimas. Siekiant į regionus pritraukti trenerių, ypač jaunesnio amžiaus, reikėtų peržiūrėti trenerių darbo finansavimą.
Anykščių	Anykščių rajono savivaldybė kiekvienais metais skiria lėšas sporto veiklos projektų daliniam finansavimui. Sporto veiklos vykdymo projektų paraiškas gali teikti sporto klubai ir kitos nevyriausybinės sporto organizacijos, neatliekančios viešojo administravimo funkcijų, Anykščių rajono savivaldybės teritorijoje vykdančios sportinę veiklą.
Birštono	Teikiami projektai ir gaunamas finansavimas sportinei veiklai bei varžyboms organizuoti.
Biržų	Biržų rajono savivaldybė finansiškai remia visuomeninių sporto organizacijų ir sporto klubų programas. Rėmimo suma kiekvienais metais didėja.

Elektrėnų	Elektrėnų savivaldybės administracijos Finansų ir strateginio planavimo skyrius pagal galimybes atsižvelgia į pateiktus pasiūlymus bei pastabas planuojant finansavimą.
Ignalinos	Savivaldybė koordinuoja ir remia miesto sporto įstaigų, klubų, asociacijų veiklą, bendras programas, projektus. Rūpinasi didelio meistriškumo sportininkų rengimu, skiria lėšų toms organizacijoms, kuriose šie sportininkai rengiami.
Joniškio	Joniškio rajono savivaldybė įgyvendina programą „Kultūros ir sporto plėtra“ bei joje numatytas priemones kaip vienas iš strateginių savivaldybės tikslų ir kasmet joms įgyvendinti yra skiriamas finansavimas. Lėšos, skirtos sporto programai įgyvendinti, administruoja Joniškio sporto centras.
Kalvarijos	Nustatyti aiškūs finansiniai tikslai, su kuriais supažindinamos visos su finansais susijusios šalys. Vykdoma nuolatinė finansų valdymo stebėseną bei įvertinimas.
Kauno rajono	Kauno rajono sporto mokykla ir Kauno rajono dziudo ir jojimo sporto mokykla atskiros buhalterijos neturi. Visus finansus administruoja bendra Kauno rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus buhalterija.
Kazlų Rūdos	Kazlų Rūdos savivaldybėje visi Kazlų Rūdos sporto centro ugdytiniai lanko užsiėmimus nemokamai. Visas išlaidas padengia Kazlų Rūdos savivaldybės administracija, taip užtikrindama kiekvienam vaikui galimybę sportuoti nepaisant materialinės padėties. Kazlų Rūdos savivaldybės taryba yra patvirtinusi premijavimo sistemą, pagal kurią kiekvienais metais aukštus sportinius pasiekimus turintys sportininkai yra skatinami premijomis. Didžioji dalis sporto bazių, į kurias investuojama, yra skirtos tenkinti fizinio aktyvumo poreikius savivaldybės lygmenyje. Įrenginėjant aikštynus yra tariamasi su specialistais dėl standartų atitikimo.
Kėdainių	Tvirtinant Kėdainių rajono savivaldybės strateginį veiklos planą, tvirtinamos įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų veiklų programos, Kėdainių rajono savivaldybės biudžete skirtos lėšos šių programų finansavimui. Programos rengiamos atsižvelgiant į Kėdainių rajono strateginio plėtros plano iki 2030 metų priemones. Administracijos direktoriaus įsakymu organizuojamas sporto projektų finansavimo iš Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto lėšų konkursas. Nevyriausybinių organizacijų teikia paraišką veiklų finansavimui dviejose srityse: savivaldybės gyventojų fizinio aktyvumo plėtrai ir olimpinį ar neolimpinių sporto šakų plėtrai. Vadovaujantis Viešųjų sporto renginių ir aukšto meistriškumo sporto treniruočių stovyklų dalyviams skiriamų neapmokestinamųjų piniginių kompensacijų dydžių ir mokėjimo tvarkos aprašu, kuris reglamentuoja sporto renginių dalyviams skiriamų gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamųjų piniginių kompensacijų dydžius ir mokėjimo tvarką, finansuojamos kasmetinės fizinio aktyvumo ir sporto veiklos priemonės (sporto treniruočių stovyklų, varžybų, vykdymas ir dalyvavimas jose), patvirtintos Kėdainių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais. 2022 m. birželio 13 d. direktoriaus įsakymu Nr. AD-1-692 patvirtintas Kėdainių rajono savivaldybės apdovanojimų teikimo už aukšto meistriškumo sporto laimėjimus sportininkams ir jų treneriams tvarkos aprašas, kuriuo siekiama skatinti Savivaldybei atstovaujančius sportininkus ir jų trenerius už pasiektus sporto laimėjimus aukšto meistriškumo sporto varžybose. Neformaliojo vaikų švietimo tikslinis finansavimas skiriamas vaiko, dalyvaujančio NVŠ programoje, ugdymo procesui finansuoti ir tiesiogiai su juo susijusioms išlaidoms.
Klaipėdos miesto	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija finansų valdymo srityje parengė ir miesto taryboje 2021 metais buvo patvirtintas Finansavimo tvarkos aprašas, kuris reglamentuoja finansuotųjų sporto projektų (srities ir programų) finansavimo skyrimo tvarką ir sąlygas (paskesniais teisės aktais patvirtinti bendrieji ir specialieji vertinimo kriterijai, apskaičiavimo metodika bei taikomos formulės lėšų apskaičiavimui).
Klaipėdos rajono	Aukšto meistriškumo sportininkams finansavimas iš savivaldybės biudžeto skiriamas per programinį finansavimą, kuris turi aiškius kriterijus. Savivaldybės biudžeto lėšos skiriamos sportininko krepšelio principu vienam sutartiniam sportininkui. Sportininkų, reprezentuojančių Klaipėdos rajono savivaldybę, ugdymo, dalyvavimo Pasaulio, Europos, Lietuvos aukšto meistriškumo sporto varžybose, rėmimo tvarkos apraše numatyta, kad paraišką gali teikti fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie įsipareigoja komandai skirti ne mažesnę kaip savivaldybės skiriamo dydžio nuosavų ar kitų šaltinių lėšų sumą, išskyrus individualiai sportuojančius sportininkus, kurie įsipareigoja skirti ne mažiau kaip 25 proc. savivaldybės skiriamo dydžio nuosavų ar kitų šaltinių lėšų sumą.
Marijampolės	Savivaldybėje sporto bei kūno kultūros srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų finansavimas buvo teikiamas aukšto meistriškumo sporto projektams ir dar 38 mažesniems

	projektams, leidžiantys Marijampolės gyventojams dalyvauti renginiuose, užsiėmimuose, sporto stovyklose. Už aukštus pasiekimus ir nuopelnus Marijampolei, Marijampolės savivaldybės taryba patvirtinusi sportininkų ir jų trenerių premijavimą.
Rokiškio	Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu yra patvirtintas Sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų veiklos finansavimo iš Rokiškio rajono savivaldybės biudžeto tvarkos aprašas, kuris reglamentuoja Rokiškio rajono savivaldybės teritorijoje sporto srityje veikiančių viešojo administravimo funkcijas atliekančių sporto organizacijų, asocijuotų pagal Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymą sporto klubų, sporto viešųjų įstaigų ir fizinių asmenų finansavimo iš savivaldybės biudžeto sąlygas, prioritetus, finansuotinas sritis, kriterijus ir atsiskaitymo už skirtas lėšas tvarką. Dalį šios programos lėšų administruoja Rokiškio rajono kūno kultūros centras, kitą dalį - savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius, organizuodamas Sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų veiklos finansavimą ir vykdydamas savivaldybės administracijos sporto padalinio funkcijas. Sporto klubai, sporto VŠĮ ir fiziniai asmenys paskelbus kvietimą teikia paraiškas finansavimui gauti. Veikia ir išlaidų kompensavimo mechanizmas. Šios programos prioritetai: 1) sportinio meistriškumo ugdymas bei dalyvavimas Lietuvos ar Savivaldybės atskirų sporto šakų rinktinėse, sportininkų pasirengimas ir dalyvavimas Pasaulio, Europos, Baltijos šalių, Lietuvos čempionatuose, Taurės varžybose; 2) veikloms, orientuotoms į masinį sportą, sporto renginių įvairovę, neįgaliųjų sportą ir sveikatingumą, sporto šakų plėtotę, tarptautinių, šalies bei rajono sporto varžybų, žaidynių ir sporto renginių organizavimą rajone; 3) sporto šakos: 3.1) olimpinės, 3.2) techninės, 3.3) kitos (neolimpinės). Sporto programos lėšų panaudojimą galima numatyti: dalyvio (starto) mokesčiui ir kelionės į sportines varžybas išlaidoms (1 prioritetas), dalyvio apgyvendinimo išlaidoms (taikoma tik mokiniams), teisėjavimo, sekretoriavimo bei maistpinigių išlaidoms (gali naudoti tik Rokiškio rajono kūno kultūros ir sporto centras), sportininkų apdovanojimo ir pagerbimo išlaidoms (naudoja KKSC ir Švietimo ir sporto skyrius), kvalifikacijos kėlimui, dalyvavimui šalies ir tarptautinėse konferencijose, forumuose, sporto edukacijų išlaidoms (lėšų panaudojimą organizuoja Švietimo ir sporto skyrius). Šis aprašas sudaro galimybes gauti iš savivaldybės finansinę paramą rengiant sportininkus ne tik KKSC sportininkams, bet ir klubų atstovams, individualiai varžyboms besirengiantiems sportininkams.
Šiaulių miesto	Sportininkų rengimo centrams lėšos paskaičiuojamas pagal "krepšeli", atsižvelgiant į sportininkų skaičių ir meistriškumą. Aplinkos lėšos apskaičiuojamos taikant apskaičiavimo metodiką, priklausančią nuo sporto bazių valdymo, trukmės, specifiškumo. Biudžeto lėšos perskaičiuojamos du kartus per metus, atsižvelgiant į pakitusį sportininkų skaičių ir jų meistriško lygį. Duomenys atnaujinami pagal informaciją iš elektroninės lankytojų apskaitos sistemos ir tiesiogiai iš sporto centrų. Taikomos nario mokesčio lengvatų gabiems ir šiaulių sporto gimnazijos sportininkams bei socialiai pažeidžiamiems atletams. Įdiegta nekilnojamojo turto ir žemės nuomos mokesčių lengvatų taikymo sistema verslo įmonėms, remiančioms sporto organizacijas. Sporto projektų finansavimas (sportininkų rengimas) vykdomas pagal patvirtintą finansavimo metodiką. Numatant kintamąsias dalis pagal dalyvavimo varžybose lygį, varžybų intensyvumą, konkurenciją, sporto šakos pripažinimo lygį, sportinį rezultatą.
Vilniaus miesto	Vilniuje veikiančios sporto ugdymo įstaigos neturi savarankiškos buhalterijos: šias paslaugas teikia savivaldybės biudžetinė įstaiga „Skaitlis“. Šis sprendimas leidžia optimizuoti personalo poreikį. Antra vertus, tokia finansų valdymo schema apriboja lankstumą ir kai kurių sprendimų įgyvendinimo operatyvumą.

5.2.6. Geroji praktika kitose srityse

Vykdamas apklausą respondentų buvo prašoma pateikti informaciją apie savo savivaldybėje taikomas gerąsias sportininkų ugdymo praktikas. Situaciją pagal įstaigas atspindi lentelė žemiau.

Savivaldybė	Taikoma geroji praktika
Akmenės	Sėkmingai vyksta sporto ugdymo įstaigos ir sporto klubų, kurie kultivuoja tas pačias sporto šakas bendradarbiavimas.

Alytaus rajono	Mūsų savivaldybėje ieškoma naujų būdų sportinės motyvacijos didinimui: rengiami pramoginiai su sportu susiję renginiai, varžybos, kitokio pobūdžio sportiniai užsiėmimai. Vasarą organizuojamos sporto krypties stovyklos. Reikėtų ieškoti naujų formų skatinant kiekybinį ir kokybinį sporto klubų, viešųjų įstaigų, sporto klasių ir t.t. atsiradimą ir gerosios patirties sklaidą.
Anykščių	Anykščių rajono savivaldybė kiekvienais metais perka paslaugą išmokyti vaikus plaukti. Kiekvienas pradinį klasių mokinys pagal Mokymo plaukti programą mokomas plaukti 32 val. nemokamai.
Birštono	Įkurti sportinę klasę
Druskininkų	Nors 2021-2030 m. Sporto plėtros programoje identifikuojamas poreikis kurti efektyvesnę aukšto meistriškumo sportininkų auginimo sistemą, vykdant sportui gabių vaikų, jaunių ir jaunimo identifikavimą bei sporto klases integruojant į ugdymo procesą, tačiau šiandien galiojantis teisinis reglamentavimas dar nenumato sporto klasių steigimo, yra sudaryta galimybė tik steigti Sporto mokyklas (Gimnazijas). Praėjusiais metais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos iniciatyva suburta Aukšto meistriškumo sportininkų rengimo sistemos tobulinimo darbo grupė savo pateiktose išvadose nurodė, kad tobulinant aukšto meistriškumo sportininkų rengimo modelį būtina paskatinti aukšto meistriškumo sporto plėtrą įgalinant naujai atsirandančių viešos privačios partnerystės formų gerosios praktikos sklaidą. Tarp septynių aukšto meistriškumo sportininkų rengimo sistemos principų nurodytas aukšto meistriškumo pamainos sportininkų apimčių didinimas skatinant ir naudojant klubų, VŠĮ, sporto klasių, mini centrų formatus. Druskininkų savivaldybė ir Lietuvos krepšinio federacija bendradarbiauja įgyvendinant aukštojo meistriškumo krepšinio programą 14-15 m. merginoms Druskininkuose skiriant lėšas sportininkų sveikatos priežiūros, apgyvendinimo, maitinimo, transporto paslaugoms, trenerių darbo apmokėjimui. Tačiau sėkmingam programos įgyvendinimui yra labai svarbu užtikrinti ir kokybiškas bendrojo ugdymo organizavimo sąlygas derinant specifinį sporto, mokymosi ir poilsio režimą, todėl reiktų peržiūrėti teisės aktus, įtraukiant galimybę steigti sporto klases, kad būtų galimybė gauti sporto klasės ugdymui reikalingas mokymo lėšas. Šiandien Druskininkų savivaldybė susiduria su iššūkiu, siekdama suderinti aukščiau minėtų sportininkų ugdymą bendrose bendrojo ugdymo klasėse su jų rytinėmis treniruotėmis.
Ignalinos	Savivaldybėje kasmet renkamas vaikų ir jaunuolių, pasiekusių tais metais geriausių sportinių rezultatų, penketukas, todėl būtų tikslinga skatinti savivaldybės sportininkus ir jų trenerius, skiriant pinigines premijas už aukštus sportinius pasiekimus.
Joniškio	Joniškio sporto centras, siekdamas mažinti administracinę naštą rajone veikiančioms sporto klubams, administruoja jiems skiriamas lėšas iš savivaldybės biudžeto. Tokiu būdu suteikiama galimybė daugiau laiko skirti sportinei veiklai ir sportininkų kvalifikacijos kėlimui.
Jurbarko	Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2019 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. T2-161 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės sporto tarybos sudarymo“ savivaldybėje yra sudaryta Sporto taryba.
Kalvarijos	Efektyvi savivaldybės atsakingų narių bei Kalvarijos sporto centro vadovybės bei trenerių komunikacija - susirinkimai, kurių metu sprendžiamos Kalvarijos sporto bendruomenei aktualios problemos, pasiekti sportininkų rezultatai, įvertinamos ateities perspektyvos ir teikiamas grįžtamasis ryšys.
Kauno miesto	Skatinti sporto centrų kūrimąsi didžiuosiuose miestuose, sudaryti geriausias sąlygas geriausiems sportininkams treniruotis. Atrinkti geriausius trenerius į sporto centrus. Finansuoti centrus trišale bendradarbiavimo sutartimi (sporto šakos federacija, klubas/mokykla, savivaldybė).
Kauno rajono	Atsižvelgiant į paskutiniųjų metų ruošiamų sportininkų pasiekimus, planuojame vykdyti neformaliojo ugdymo įstaigų reorganizaciją. Reorganizavus/apjungus minėtas įstaigas ir įkūrus naują darinį (sporto centrą) bandysime taikyti sportininkų rengimo modelį atsižvelgiant į Lietuvos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijas.
Kazlų Rūdos	Kazlų Rūdos savivaldybėje pasiteisino Kazlų Rūdos tarybos patvirtinta aukštus sportinius pasiekimus turinčių sportininkų premijavimo tvarka, kuri padeda kelti ugdytinių motyvaciją siekti aukštesnių rezultatų. Reikėtų skatinti trenerius vystyti pilnavertes ugdymo sąlygas, kelti kvalifikaciją, motyvaciją, siekiant aukštesnių sportinių tikslų. Kiekviename sporto centre galėtų būti privalomos šiuolaikinės sportininkų ugdymo valdymo technologijos. Prie Kazlų Rūdos sporto centro gerosios praktikos pavyzdžių būtų galima priskirti iniciatyvas, skatinančias

	<p>moksleivius dalyvauti varžybose, taip išlaikant jų motyvaciją lankyti treniruotes. Kadangi Kazlų Rūdos sporto centre šiai dienai nėra galimybių sukomplektuoti vienos amžiaus grupės pilną krepšinio komandą, rengiami savivaldybės lygmens individualių krepšinio įgūdžių turnyrai (1x1, 2x2, 3x3 krepšinio turnyrai), draugiškos rungtynės, leidžiant komandose turėti pora metų vyresnių ar jaunesnių kolegų. Individualiose sporto šakose metinis varžybų skaičius žvelgiant į kai kurių sporto šakų varžybų kalendorius taipogi nėra didelis. Siekiant įtraukti ir mažesnio sportinio meistriškumo moksleivius į varžybas, sporto centras vykdo dziudo, graikų romėnų imtynių turnyrus, pasikviečiant į juos mažesnių savivaldybių sportininkus. Šia kryptimi Kazlų Rūdos sporto centras dirbs ir artimiausiu metu.</p>
Kėdainių	<p>Kasmet, Kėdainių rajono savivaldybės strateginio veiklos plano programoje „Sporto veiklos plėtra“ sportininkų rengimui numatomas finansavimas sporto šakų programoms: VŠĮ „Veržlusis Nevėžis“ krepšinio komandos Kėdainių „Nevėžis - Optibet“ veiklos programai, VŠĮ „Sporto perspektyvos“ veiklos programai, Kėdainių bokso federacijos veiklos programai, VŠĮ „Sporto perspektyvos“ vaikų ir jaunimo futbolo plėtros veiklos programai bei numatomas finansavimas fizinio aktyvumo ir sporto veiklos projektams ir apdovanojimams už sporto pasiekimus aukšto meistriškumo sportininkams ir jų treneriams.</p>
Klaipėdos miesto	<p>Klaipėdos miesto savivaldybės administracija siekia aiškaus teisinio reguliavimo rengiant aukšto meistriškumo sportininkus Valstybės, savivaldybės ir nacionalinių sporto šakų federacijų bendradarbiavimo atžvilgiu.</p>
Kretingos	<p>Sportininkų pasiekimus įtakoja daugelis veiksnių. Vienas iš jų - nuoseklus vaiko ugdymas nuo pat mažumės. Matome ankstyvojo fizinio ugdymo organizavimo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo švietimo įstaigose aktualumą ir perspektyvą. Mokykla nuolat turi gerinti veiklą: kaupti duomenis apie iškilusias problemas, jas analizuoti ir apibendrinti. Ne rečiau kaip vieną kartą per sezoną teikti informaciją futbolininkų tėvams apie jaunųjų futbolininkų pažangą ir sportinės veiklos programos įgyvendinimą.</p> <p>Kretingos rajono savivaldybė toliau plečia infrastuktūros tinklą. Atrenovuotas Kretingos Jurgio Pabrėžos universitetinės gimnazijos stadionas, baigiamas renovuoti viešosios įstaigos Pranciškonų gimnazijos stadionas. Parengtas projektas „Kretingos miesto stadiono rekonstravimas, pritaikant jį bendruomenės poreikiams“. Įgyvendinant projektą būtų rekonstruota žolės futbolo aikštė su drenažo ir drėkinimo sistema bei apšvietimo sistema, švieslentė, dengtos tribūnos, bėgimo takai, šuolių į tolį ir aukštį sektoriai, krepšinio ir tinklinio aikštelės, atliekamas pagrindų įrengimas ir kt. Tai suteiks galimybę į sporto užsiėmimus pritraukti kuo platesnį vaikų ratą.</p>
Kupiškio	<p>Žmogiškųjų išteklių puoselėjimas, aktyvus dalyvavimas imtynių sporto plėtros projekto veikloje, Lietuvos irklavimo, Lietuvos krepšinio federacijų veikloje.</p>
Prienuų	<p>Efektyviam sportininkų rengimui labai reikalingas visų šioje srityje veikiančių juridinių asmenų bendradarbiavimas, t. y., Prienuų r. savivaldybės, Prienuų KKSC ir rajone registruotų sporto asociacijų ir viešųjų įstaigų. Kadangi dar visai neseniai trūko veiklų dermės, šiuo metu Skyrius aktyviai dirba, kad visos įstaigos komunikotų tarpusavyje organizuojant sporto renginius, kitus užsiėmimus ir aktyviai prisidėtų prie Prienuų rajono sportininkų rengimo. Komunikacija dar visai neseniai buvo pakankamai rimta problema, tačiau pastaruoju metu situacija krypta į gerąją pusę, atsiranda ryšys tarp KKSC ir sporto asociacijų / viešųjų įstaigų, o Skyrius prižiūri abiejų pusių veiklą ir tarpininkauja kylant problemoms.</p>
Šiaulių miesto	<p>Siūlytume pakeisti/koreguoti teisės aktus šiose srityse: Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo koregavimas (Sporto eliminavimas iš FŠPU 15 str.); Sporto centrų pavyzdinių nuostatų patvirtinimas; Federacijų finansavimo nuostatuose numatyti prievolę federacijoms bendradarbiauti su sporto centrais - metodikos, sporto šakų programos, pagalbos treneriui, finansų klausimais; Sporto organizavimo tvarkos tobulinimas, numatant varžymosi ribojimus vaikams iki 12-13 metų; Kvalifikacinių reikalavimų tikslinimas, taikant europinę praktiką; Tobulinti trenerių darbo apmokėjimo tvarką, numatant koreliaciją su atlyginimo augimu (pvz.: kaip kyla atlyginimai pedagogams) bei kontraktinio darbo apmokėjimo galimybėmis; Sportininkų rengimų centrų vadovų kvalifikaciniai reikalavimai, būdingi sporto sričiai; Koreguoti trenerių atostogų (pvz. 30 darbo dienų); Sukurti ir taikyti aukšto meistriškumo sportininko krepšelių; Akredituoti sportininkų rengimo centrus, kad jiems būtų taikomas pripažinimas, leidžiantis finansuoti savivaldybės ir valstybės lėšomis, nepaisant įstaigos statuso ir priklausomybės; Valstybės sporto registro sukūrimas; Sporto bazių/infrastuktūros akreditavimas/reglamentavimas; Sporto stebėsenos reglamentavimas.</p>

Šilutės	Šiuo metu ruošiami Šilutės rajono savivaldybės sporto strategija 2022-2030 m. Tikimasi, kad strategija užtikrins efektyvią Šilutės rajono savivaldybės tarybos vykdomą politiką sporto srityje bei tikslingą rajono biudžeto lėšų panaudojimą įvairioms sporto programoms įgyvendinti, sudarys sąlygas Šilutės rajono visuomenei aktyviau dalyvauti sporto veikloje, paspartins rajone esančių sporto objektų rekonstrukciją, infrastruktūros gerinimą, išgrynins žmogiškųjų išteklių svarbą. Bus numatytos prioritetingos sporto šakos rajone, kas leis efektyviau planuoti ne tik žmogiškuosius išteklius, bet ir planuojamos vystyti sporto infrastruktūros kryptis.
Telšių	Telšių sporto ir rekreacijos centre taikoma išmanioji platforma Stats4sport (dienynas), vertinimo sistema (konkrečios sporto šakos vertinimo metodas ir FMS). Būtinai tampa bendradarbiavimas su sporto federacijomis, kuris būtų susijęs su sportininkų rengimo metodologija, sudaryti galimybes treneriams dalyvauti tarptautiniuose kvalifikacijos kėlimo seminaruose, kursuose, mokymuose. Didinti finansavimą sportininkų išvykoms į stacionarias mokomąsias treniruočių stovyklas.
Utenos	Siekiant efektyviai išnaudoti turimą infrastruktūrą ir užtikrinti jos užimtumą, reikalinga pasinaudoti kitų savivaldybių patirtimi (pvz. Klaipėdos). Turimą infrastruktūrą atverti bendruomenių veikloms ir poreikiams, būtų galima skirti 1 infrastruktūros valdytoją. Minimos savivaldybės geroji praktika - įsteigta BĮ „Klaipėdos miesto sporto bazių valdymo centras“ (www.sportobazes.lt). Centras užtikrina sporto renginių ir treniruočių proceso priežiūros paslaugas administruojamose sporto bazėse. Šios paslaugos apima tinkamą administruojamų sporto bazių priežiūrą ir eksploatavimą, renginių aptarnavimą (sporto inventoriaus pervežimą), sudaro ilgalaikio sporto inventoriaus ir įrangos poreikio sąrašus, užtikrina sporto bazių užimtumą, teikiamų paslaugų viešinimą.
Vilkaviškio	Mokyklos planuose yra sportinės klasės steigimas vienoje iš bendrojo ugdymo mokyklų. Sporto klasę lankyti skirtingų sporto šakų atstovai. Pamokos būtų dėstomos pertraukiamu būdu: ryte 2-3 pamokos, rytinė treniruotė, pietūs, pamokos ir vakarinė treniruotė. Toks modelis galėtų ženkliai pagerinti sportininkų rengimo procesą, kas ilgai duotų laukiamus rezultatus.
Vilniaus miesto	Savanorystė (bendradarbiavimo partnerystė) Horizontalieji bendradarbiavimo partnerystės prioritetai: <ul style="list-style-type: none"> • įtrauktis ir įvairovė sporte; • bendros vertybės, pilietinis aktyvumas ir dalyvavimas. Sporto srities prioritetai: <ul style="list-style-type: none"> • dalyvavimo sporto ir fizinėje veikloje skatinimas; • sąžiningumo ir vertybių sporto srityje skatinimas; • švietimas sporte ir per sportą. Sporto elektroninė veiklos sistema. Šią sistemą turėtų sudaryti: <ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos administraciniai ir sporto analizės įrankiai; • apskaitos ir informacijos skleidimo įrankiai. Šioje veiklos administravimo platformoje būtų integruoti ne vien sportininkų lankomumo ir apskaitos moduliai, bet ir įrankiai sporto kokybės gerinimui; • testavimas, rezultatų sekimas, sportininkų vertinimas, padedantis matyti sportininkų progresą, ir kiti edukaciniai įrankiai, naudojami tiek fizinio aktyvumo, tiek ir aukšto meistriškumo sportininkų užsiėmimuose.
Zarasų	Zarasų sporto centras vykdo projektą "Fizinio aktyvumo skatinimas". Pozityvių asmeninių nuostatų į viso gyvenimo fizinį aktyvumą, kaip sveikatos stiprinimo priemonę, diegimas ir įtvirtinimas per aktyvų dalyvavimą. Fizinio aktyvumo veiklos organizavimas apima įvairias trumpalaikes ir ilgalaikes programas. Zarasų sporto centro programų įgyvendinimo metu visų amžiaus grupių sporto mėgėjai dalyvauja viešuose fizinio aktyvumo renginiuose. Keičiasi tik fizinio aktyvumo renginių įvairovė, programų dalyviams derinamos fizinio aktyvumo veiklos su dalyvavimu sporto renginiuose, sporto šventėse, taip formuojamas pozityvus dalyvių požiūris į fizinio aktyvumo veiklas. Programų metu įgyvendinami svarbiausi pozityvių asmeninių nuostatų į viso gyvenimo fizinį aktyvumą, kaip sveikatos stiprinimo priemonę skatinantys veiksniai: malonumo, pasitenkinimo savimi jausmas. Patenkinti savigarbos, savęs įtvirtinimo ir saviraiškos poreikiai. Tinkama šeimos aplinka (fizinė ir emocinė) ir nuolatinis šeimos narių skatinimas, palaikymas bei dalyvavimas kartu. Dažnas dalyvavimas įvairiuose sporto renginiuose su aktyviais ir autoritetą turinčiais sportininkais, kurie veikia kaip sektinas „uždegantis“ pavyzdys. Draugų ir bendraamžių aktyvus dalyvavimas bendroje fizinio aktyvumo veiklose,

	<p>pritarimas joms ir bendravimas tarpusavyje. Lengvas sporto įrangos pasiekiamumas ir jos funkcionalumas: patogi, spalvinga, atitinkanti amžiaus grupes ir reguliuojama įranga, didelė jos įvairovė. Saugumo jausmas fizinio aktyvumo užsiėmimų metu. Tinkamas asmeninio tobulėjimo pajautimas, akivaizdus progreso matymas. Geros fizinės būklės, patrauklios išvaizdos ir geros sveikatos jausmas. Dalyvių jausmas, kad pasirinkta veikla yra jo asmeninis pasirinkimas (nėra jokios prievartos ar spaudimo). Galimi laisvi eksperimentai (ypač paauglystėje) su įvairiais sporto veiksmis, judesiais ar net sporto šakomis, didelė aktyvaus laisvalaikio įvairovė, skatinanti fizinį aktyvumą. Geros, tinkamos sportuoti sąlygos tiek sporto salėje, tiek lauke.</p>
--	--

6. Teisės aktų, susijusių su sportininkų rengimo centrų veikla, teisėkūros poreikio įvertinimas

6.1. Sportininkų rengimo Lietuvoje problematika - tyrimo apibendrinimas

Remiantis atliktos analizės duomenimis Lietuvos savivaldybių sportininkų rengimo centrai susiduria su sisteminiiais iššūkiais:

- Net ir tuo atveju kai darbo sutartis su vadovu yra terminuota, 8 iš 43 atveju vadovų vadovavimo trukmė įstaigai yra 15 ir daugiau metų;
- Sporto centro vadovas dažnu atveju yra atsakingas ne tik už vadovavimą įstaigai, bet ir už sportininkų ugdymą;
- Yra trenerių, neturinčių aukštojo išsilavinimo, o 13 procentų iš visų trenerių aukštojo išsilavinimo kryptis nėra susijusi su sportu;
- Sportininkų rengimo įstaigų trenerių kvalifikacija vertinama skirtingomis kvalifikacinėmis sistemomis;
- Sporto šakų federacijų trenerių licencijavimas yra nepakankamai išplėtotas ir dažnai neprivalomas sportininkų rengimo įstaigoms, todėl tokias licencijas turi tik 15 procentų visų trenerių;
- Be trenerių kitų su sportu tiesiogiai susijusių specialistų (vadybininkų, sporto medikų, skautų, psichologų, mitybos specialistų), dirbančių savivaldybių sporto centruose kiekis yra kritiškai mažas;
- Tiesiogiai su sportu nesusijusio personalo dirbančio centruose, yra praktiškai tiek pat, kiek ir viso kito (sporto darbuotojų 1.678, kitų - 1.563);
- Net 97 procentai visų sportuojančiųjų yra iki 18 metų, toliau sportuoti savivaldybių sporto įstaigose kritiškai svarbiame amžiaus tarpsnyje sąlygos yra nesudarytos;
- Vos pusė (49 iš 91 įstaigos) yra išdirbę ir susiderinę ugdymo metodikas tarp tos pačios sporto šakos trenerių;
- Vos trečdalis (33 iš 91 įstaigos) įstaigų trenerių dirba pagal metodikas, suderintas su savo treniruojamos sporto šakos federacijomis;
- Trūksta vieningų ir su sporto šakų federacijomis suderintų sportininkų rengimo planų, kuriais vadovaujantis būtų rengiami sportininkai;

- Bendradarbiavimas su federacijomis yra nepastovus, nesistemiškas;
- Įstaigų bendradarbiavimas su sporto gimnazijomis yra fragmentiškas, apsiriboja tik įstaigų moksleivių siuntimu į jas, o gilesnis bendradarbiavimas (su sutartiniais įsipareigojimais) vyksta praktiškai išimtinai tik tarp tame pačiame mieste esančių sporto gimnazijų ir sporto centrų;
- Nors savivaldos lygmeniu ir egzistuoja sporto veiklą reglamentuojantys tvarkos aprašai, daugeliu atveju juose dominuoja sportuojančiųjų premijavimo už sporto pasiekimus tvarka;
- Tiek Lietuvos Respublikos sporto įstatymas, tiek Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas dėl mokymų, suteikiančių teisę dirbti fizinio aktyvumo ar aukšto meistriško sporto specialistu arba fizinio aktyvumo ar aukšto meistriško sporto instruktoriumi, organizavimo ir įgytų kompetencijų tobulinimo tvarkos aprašas nenurodo imperatyvių nuostatų, kuriomis Lietuvos Respublikos treneriai turėtų vadovautis, siekiant tobulinti savo žinias ir kompetencijas. Atitinkamai, Lietuvos Respublikoje dirbantys treneriai nėra įpareigoti tobulinti savo žinias susijusias su pedagogika, žinių gilinimu tam tikros sporto šakos taikomomis metodikomis pasiekti aukštesnius rezultatus per greitesnį laikotarpį, sportininkų psichologija ir kt. Vertinant tai, kad treneriai nėra įpareigoti subjektai tobulintis ir nėra taikomos sankcijos/paskatinimai, Lietuvos trenerių lygis yra sąstingyje, išskyrus entuziastus trenerius, kurie iš savo asmeninių lėšų tobulinasi tiek pas užsienio, tiek pas Lietuvos specialistus.
- Nors daugėja sportininkus rengiančių viešųjų įstaigų, tačiau biudžetinių įstaigų skaičius išlieka iš esmės nepakitęs.

6.2. Rekomendacijos sportininkų rengimo įstaigų veiklų tobulinimui

Vertinant atliktą tyrimą siūlytinos tokios rekomendacijos atskiroms sritims:

- Sporto organizavimo tvarkos tobulinimas:
  - Dalis Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų yra priėmusios sprendimus dėl sporto organizavimo strategijų, tačiau didesnių rezultatų jos neatneša dėl orientacijos į procesą, o ne produktą ir rezultatą. Tikėtina, kad sporto strategijos turėtų būti siejamos su konkrečia sporto šaka, t. y. kiekvienai sporto šakai pritaikoma individuali strategija. Kiekviena sporto šaka turi savo niuansų, atitinkamai bendra sporto organizavimo tvarka su nurodytu valandų skaičiumi, kurį sportininkai turi „išbūti“ treniruotėse neatneša didelių rezultatų. Nepaisant to sporto strategijų rengimas turėtų būti privalomas, unifikuota forma, galimai su centralizuotų prioritetų nustatymų valstybinio lygmens planavimo dokumentuose nepamirštant atitinkamo finansavimo planavimui atlikti (analogiškai kaip su darnaus judumo planais);
  - Tose savivaldybėse, kuriose nėra sporto gimnazijų reikalinga skatinti sporto klasių, mini centrų ar kitų į ugdymo kokybę orientuotų darinių sukūrimą jų veiklą reglamentuojant ir organizuojant tokiu būdu, kad tai nesikirstų su formaliuoju švietimu;
  - Sportininkų rengimo įstaigos turi turėti ilgalaikes bendradarbiavimo sutartis su sporto šakų federacijomis, kuriose būtų detalai nustatyti kokybiško ugdymo parametrai;
  - Rekomenduotina sportininkų rengimo įstaigų sinergija su mokyklomis bei darželiais remiantis jau egzistuojančia praktika atskirose savivaldybėse;
  - Rekomenduotinas sporto grupių ir su jais dirbančių trenerių darbo periodizavimas pagal sportininkų amžiaus tarpsnius;
  - Siekiant ilgalaikių rezultatų aukšto meistriškumo srityje būtina sudaryti sąlygas, leidžiančias ugdyti sportininkus sporto centruose po 18 metų;
  - Ugdymo veiklai organizuoti yra būtina pasitelkti šiuolaikines vadybines praktikas, maksimaliai skaitmenizuojant visą ugdymo ir treniruočių procesą. Tokiu būdu būtų užtikrinama savalaikė ugdymo proceso ir rezultatų stebėseną visais (sportuojančių, trenerių, įstaigų, savivaldų, federacijų ir nacionaliniu) lygiais.

- Pasiūlymai dėl sportininkų rengimo centrų veiklos reglamentavimo:
  - Reikalingas sporto centrų veiklos unifikuojimas, ilgainiui eliminuojant sportą iš formalųjį švietimą papildančio ugdymo;
  - Reikalinga parengti sportininkų rengimo centrų veiklos gaires bei tipinius nuostatus remiantis atlikto tyrimo duomenimis;
  - Reikalinga parengti ir įdiegti sportininkų rengimo centrų akreditacijos sistemą pagal nustatytus kriterijus. Siūlytinas trijų-penkių lygmenų modelis. Pvz.,:
    - Nacionalinis;
    - Regioninis;
    - Vietinis.
  - Nacionalinio lygmens įstaigas galėtų akredituoti Nacionalinė sporto agentūra, vietiniame lygyje tai galėtų daryti savivaldybių tarybos ir jų įgalios įstaigos. Šiame kontekste turėtų būti įvertintos ir jau egzistuojančios sporto šakų federacijų akreditacijos ar sertifikavimo sistemos. Sporto šakų federacijos turėtų būti aktyviai įtrauktos į akreditavimo ir vertinimo procesą. Akreditavimo sistema turėtų apimti visų tipų (ir savivaldos valdomų, ir privataus sektoriaus) sportininkų rengimo įstaigas. Atitinkamai, be kitų kriterijų sportininkų rengimo įstaigų finansavimo apimtys turėtų priklausyti ir nuo pasiekto veiklos kokybės lygmens.
  - Siūlytini kriterijai veiklos rekomendacijoms ir akreditavimo sistemai:
    - Vadovo veikla, išsilavinimas, kompetencijos, kadencijų reglamentavimas;
    - Personalo rekomendacijos (treneriai, techniniai direktoriai (metodininkai), jų kvalifikacija, atskaitomybė už ugdymo rezultatus, kitas personalas-vadyba, skautai, medicina, mityba);
    - Trenerių kvalifikacijos vertinimas - žinios, išsilavinimas, sportiniai pasiekimai nuo jaunimo amžiaus (kategorijų suteikimas susietas su sportininko ugdymo pasiekimais);
    - Darbo santykiai - kontraktinio darbo apmokėjimo skatinimas, periodizavimo skatinimas;
    - Sporto bazių naudojimas/disponavimas (tiesioginis valdymas, nuoma, panauda, patikėjimas);

- Programų, sportininkų rengimo metodikų, skaitmeninių treniruočių valdymo platformų, rekomendacijų įgyvendinimas bendradarbiaujant su sporto šakų federacijoms.
- Organizuojant sporto centrų veiklą rekomenduojama atskirti sporto ugdymo veiklą nuo infrastruktūros valdymo ir administracinės veiklos.
- Tuo atveju kai sporto centruose yra propaguojama daugiau nei viena sporto šaka turėtų būti aiškiai reglamentuota kokioms šakoms ir kokiems ugdymo aspektams ilgalaikėje perspektyvoje (ne trumpiau nei 5 metų) įstaiga skiria pagrindinį prioritetą - pradinį parengimą ir masiškumą ar aukštą meistriškumą ir rezultatų siekimą. Toks veiklos prioretizavimas turėtų būti suderintas su savivalda bei federacija bei kryptingai įsilieti į savivaldos lygmens sporto strategiją;
- Skatinant sporto veiklos kokybę sportininkų rengimo centrai turėtų užtikrinti sportuojančiųjų aprūpinimą ne tik treneriais, bet ir kitais tiesiogiai su sporto veikla susijusiais specialistais - sporto vadybininkais, sporto medikais, skautais, psichologais ir mitybos specialistais. Tose savivaldybėse, kur tai atlikti yra sudėtinga dėl mažo tokių specialistų kiekio savivaldos lygiu įstaigos turėtų užtikrinti sinergiją tarp sporto ir sveikatos sričių įstaigų.
- Reikalavimai sporto centrų vadovams:
  - Sporto centrai susiję su dideliu lankytojų kiekiu ir didelės infrastruktūros valdymu, sporto centrų vadovams turėtų būti keliami aukšti reikalavimai ne vien sporto srityje (pedagoginis išsilavinimas ir pan.) tačiau ir verslo vadybos srityse. Tam, kad sugebėti išlaikyti ir vystyti sporto centrus ir jų lankomumą privalu išmanyti marketingą, verslo valdymą ir kitas verslui būdingas kompetencijas. Turint aiškius reikalavimus sporto centrų vadovams turi būti skiriami aukšti darbo užmokesčiai, kad asmenys turintys gebėjimus ne tik sporto, bet ir verslo srityje turėtų norą ir jaustųsi gerai dirbdami Lietuvos sportui.
  - Papildomai pažymėtina, kad rekomenduotinas kadencijų pritaikymas sportininkų rengimo įstaigų vadovams.
- Trenerių kvalifikacija ir tobulinimasis:
  - Būtina patobulinti trenerių kvalifikacinių kategorijų suteikimo tvarką, į šią sistemą įtraukiant federacijų taikomus reikalavimus bei eliminuojant

kvalifikacijos vertinimą susietą su sportiniais pasiekimais varžybose vaikų ir jaunučių amžiuje;

- Siūlytina reglamentuoti trenerių darbo užmokesčio tvarką, kuri turėtų būti iš dviejų dalių - pastoviosios ir kintamos, susietos su rezultatais (ugdymo pasiekimai, veiklos kokybė ir intensyvumas).
- Sporto bazių / infrastruktūros akreditavimas:
  - Tam, kad sporto bazės būtų paruoštos ir tinkamos sportininkams siekti sportinius rezultatus, turi būti sudaromi reikalavimai sporto bazėms, kurios turėtų atitikti teisės aktuose (pagal poreikį ir STR) nurodytus reikalavimus, t. y. dangos atitikimas, sporto inventoriaus tinkamumas ir kiti reikalavimai, kurie yra taikomi aukšto lygio pasaulio sporto bazėse.
- Finansavimo reglamentavimas:
  - Sukurti aukšto meistriškumo sportininkų rengimo finansavimo modelį, apibrėžiant atsakomybes ir finansavimo sąlygas tarp valstybės, federacijos ir savivaldybės analogiškai į neformaliojo vaikų švietimo modelį;
  - Savivaldos ir valstybės institucijoms rekomenduojama taikyti sportininkų rengimo finansavimą pagal suteiktą paslaugą (krepšelio principu). Siūlytina siekti visų susijusių pusių sinergijos ir tvarumo finansuojant sportininkus;
  - Skatinti bendradarbiavimą nacionaliniu mastu su kaimyninių savivaldybių įstaigomis bendrai išnaudojant infrastruktūrą, dalinantis treneriais (ten, kur jų yra mažai) bei savo ruožtu keičiantis gera praktika;
  - Savivaldybių sporto finansavimo tvarkose skatinti organizuojamų sporto veiklų prieinamumą ir socialinę įtrauktį;
  - Savivaldybes rekomenduojama aktyviai skatinti sportuojančiųjų pavežėjimo iš/į namus bei įstaigas kaimiškose vietovėse.

6.3. Tobulintini teisės aktai

Atsižvelgiant į pateiktas rekomendacijas bei tyrimo rezultatus, tobulintini šie teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos Sporto įstatymas:

6 straipsnis. Lietuvos Respublikos Seimo, Vyriausybės ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų kompetencija sporto srityje.

Numatyti Valstybės įgaliotos institucijos funkcijas akredituojant valstybės ir savivaldybių lėšomis finansuojamus savivaldybių sportininkų rengimo centrus.

11 straipsnis. Teisė dirbti fizinio aktyvumo ar sporto specialistu arba instruktoriumi ar teikti fizinio aktyvumo ar sporto specialisto paslaugas

Numatyti teisę vykdyti nustatyto intensyvumo sporto pratybas sporto specialistams turintiems nustatyta tvarka sporto šakos federacijos patvirtintas licencijas. Licencijų įgijimo tvarka turėtų būti suderinta su mokslo institucijomis. Taikytinas Estijos pavyzdys, kur yra numatyta 6 lygių trenerio kvalifikacijos pripažinimo tvarka.

- Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymas:

15 straipsnis. Kitas neformalusis vaikų švietimas

Suderintu laiku, įsigaliojus Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymui “Dėl Savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojamų sportininkų rengimo įstaigų ir organizacijų veiklos reglamentavimo rekomendacijų”, eliminuoti savivaldybių sportininkų rengimo centrų galimybę vykdyti formalųjį švietimą papildantį sportinį ugdymą (FŠPU). Pagrindinė priežastis - sportininkų rengimo programų rengimas tarptautinėje praktikoje yra būdinga sporto šakų federacijų veikla, o ne valstybės institucijų funkcija. Pažymėtina, kad 15 straipsnio 2 dalyje numatyta konkreti ministerijos funkcija - “Bendruosius iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų kriterijus nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras”. Šiuo metu egzistuoja apie 200 sporto šakų rungčių. Nėra realu, kad valstybės institucija galėtų parengti reikalingus kriterijus ir gaires, kurios būtų konkurencingos rengiant sportininkus lyginant su kitų šalių praktika.

- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas dėl pareigybių, kurias atliekant darbas yra laikomas pedagoginiu, sąrašo patvirtinimo 2003 m. spalio 9 d. Nr. ĮSAK-1407.

Koreguoti įsakymą numatant pripažinimą trenerio darbą pedagoginiu, jeigu specialistas vykdo pratybas/treniruotes su nepilnamečiais asmenimis. Ši nuostata turėtų galioti ir savivaldybių sportininkų rengimo centrams.

- Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas „Dėl sportinio ugdymo organizavimo rekomendacijų tvirtinimo“ (2019 m. rugsėjo 4 d. Nr. V-976)

Rekomenduotina riboti sportinių pasiekimų vertinimą komplektuojant sporto grupes vaikų amžiuje (iki 12 metų). Tokia praktika taikoma užsienio šalyse ir yra tinkama siekiant objektyviai vertinti vaikų pažangą pagal individualius gebėjimus ir brandą.

- Lietuvos Respublikos Biudžetinių įstaigų darbuotojų apmokėjimo įstatymas.

Reikalinga reglamentuoti trenerių darbo apmokėjimą biudžetinėse įstaigose, kurios nėra švietimo įstaigos. Jeigu treneris dirba darbą su nepilnamečiais sportininkais - atlyginimo reglamentavimas ir dydis turėtų būti analogiškas mokytojo atlyginimo dydžiui.

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarimas Nr. 941 „Dėl kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į kasmetines pailgintas atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės patvirtinimo“ (su tolimesniais pakeitimais)

Šiandieninėje praktikoje treneriai dirbantys švietimo įstaigose yra laikomi pedagogais ir jiems yra taikomos prailgintos 40 darbo dienų atostogos, trenerių dirbančių kitose įstaigose atostogų laikas - 20 darbo dienų. Siektina unifikuotai nustatyti trenerių atostogų trukmę susietą su profesine veikla, o ne įstaigos, organizacijos tipu.

- Sporto registro sukūrimas - Lietuvos Respublikoje reikalinga įdiegti valstybės sporto registrą, kuriame atsispindėtų Lietuvoje sportuojančių sportininkų kiekis, jų rezultatai, trenerių kiekis ir jų kvalifikacija. Šiuo metu nėra aiški Lietuvos sporto bazių infrastruktūra, t. y. sporto bazių kiekis, jų būklės įvertinimas pagal nustatytus pasaulinius standartus. Turint šiuos duomenis, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, tiek kitiems sportą kultivuojantiems subjektams būtų aiški rodyklė, kuria linkme Lietuvos sportas keliauja, t. y. ar

daugėja/mažėja sportininkų ir trenerių Lietuvoje, kiek ir kokių sportinių bazių yra Lietuvoje ir pan. Atitinkamai, vartotojams, asmenims, kurie nori prisijungti prie sporto bendruomenės bus aišku, kokias sporto šakas ir kokiose sporto bazėse asmuo gali pasirinkti.

- Stebėsenos tvarkos patvirtinimas (pagal Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 5 straipsnį) - norint, kad visa teisinė sistema veiktų darniai privaloma užtikrinti sporto centrų, sportininkų, trenerių stebėseną. Priėmus naujus teisės aktus, tačiau neįvedant stebėsenos ir pastovaus teisės aktų vykdymo vertinimo, priimti teisės aktai neatneš teigiamų rezultatų. Atitinkamai, kad nuolatinė stebėseną atneštų rezultatus, privaloma taikyti sankcijas ir paskatinimus tiems kurie laikosi arba nesilaiko teisės aktų nustatytų reikalavimų.

7. Priedai

7.1. Klausimynas Nr. 1

Pateikiamas MS Excel formatu.

7.2. Klausimynas Nr. 2

Pateikiamas MS Excel formatu.

7.3. Įstaigų kontaktai

Pateikiami MS Excel formatu.